

Eesti.ee ettevõtja digivärava sisuliste teemalehtede valik, töölaua edasiarendus ja seosed riigi mobiilirakendusega

Lõpparuanne

Tellija: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Viitenumber: 281470

27. märts 2025

pwc

Lp Anneli Sander
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10112 Tallinn

27. märts 2025

Austatud Anneli Sander,

Eesti.ee ettevõtja digivärava sisuliste teemalehtede valik, töölaua edasiarendus ja seosed riigi mobiilirakendusega

Aruanne on koostatud AS PricewaterhouseCoopers Advisors (“PwC”) poolt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile („tellija“) vastavalt tellija ja PwC vahel 30.11.2024 sõlmitud lepingule (“Leping”).

Aruandes sisalduv info pärineb mitmest aruandes detailsemalt kirjeldatud allikast. Me ei ole hinnanud nende infoallikate usaldusväärsust ega testinud sealt pärineva info tõepärasust. Sellest tulenevalt ei anna PwC ühelegi isikule (välja arvatud tellijale, Lepingu alusel) mistahes otseseid ega kaudseid kinnitusi raporti täpsuse või täielikkuse osas.

Tegemist on lõpparuandega, mis on koostatud võttes arvesse tellija esitatud kommentaare vahearuandele ja lõpparuande kavandile.

PwC kannab aruandega seoses õiguslikku vastutust Lepingus sätestatud ulatuses üksnes Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja mitte ühegi teise osapoole ees, kes võib oma otsustes olla tuginenud selles aruandes sisalduvale teabele või seisukohtadele.

Kui Teil on küsimusi seoses aruandega, võtke palun ühendust Elis Raudkett-iga (telefon: +372 5853 9914; e-post: elis.raudkett@pwc.com).

Lugupidamisega

Erki Mägi

AS PricewaterhouseCoopers Advisors

Oluline teadaanne isikutele, kes ei ole aruande adressaadid

Isikud, kes ei ole aruande adressaadid ja seda aruannet loevad, loetakse nõustunuks alljärgnevate tingimustega:

1. Aruannet lugev isik võtab teadmiseks, et AS PricewaterhouseCoopers Advisors on selle koostanud vastavalt oma kliendilt saadud juhistele ning üksnes kliendi huvisid ja kasu silmas pidades.
2. Aruannet lugev isik tunnistab asjaolu, et ta pole selle aruande adressaat ning vastamaks tema huvidele ja vajadustele oleks võinud aruande koostamiseks osutuda vajalikuks läbi viia teistsuguseid või täiendavaid töid.
3. Lugeja nõustub, et AS PricewaterhouseCoopers Advisors (sh tema partnerid, volitatud isikud ja töötajad) ja allhankijad ei võta aruandega seoses mingeid kohustusi ega vastutust, ei lepingulist ega lepinguvälist (sh hooletusest ja seadusest tuleneva kohustuse rikkumisest tingitud) vastutust. Lugeja nõustub, et AS PricewaterhouseCoopers Advisors (sh tema partnerid, volitatud isikud ja töötajad) ja allhankijad ei vastuta mistahes kahju, saamata jäänud tulu ega kulutuste eest, mis aruannet lugevale isikule seoses aruande kasutamisega või muul moel aruandega seotult võivad tekkida.

Sisukord

Mõisted ja lühendid **5**
Sissejuhatus **6**
1. Metoodika ja tegevused **7**
1.1. Dokumendianalüüs 7
1.2. Töötoad ettevõtjatega ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidega 7
1.3. Prototüübi testimised ettevõtjatega 10
2. Teemalehed **11**
2.1. Teemavaldkondade analüüs, süstematiseerimine ja teemalehtede valiku kriteeriumid 11
2.2. Valitud teemalehtede sisu ja struktuur 18
2.2.1. Kohustused 19
2.2.2. Töötajad 20
2.2.3. Tegevusload ja majandustegevusteated 21
2.2.4. Turvalisus ja ohutus 22
2.2.5. Keskkond ja kestlikkus 23
2.2.6. Rahastamise võimalused 24
2.2.7. Eksport 25
2.2.8. Ettevõtte asutamine 26
2.2.9. Ettevõtte elujõulisus 26
2.2.10. Ettevõtte arendamine 27
2.2.11. Ettevõtte lõpetamine 28
2.3. Teemalehtede prototüübid 29
2.3.1. Kohustused 29
2.3.2. Ettevõtte arendamine 36
3. Autentimata ja autenditud avavaade ja vasakmenüü struktuur **38**
3.1. Autentimata avavaate struktuur ja prototüüp 38
3.2. Vasakmenüü struktuur ja prototüüp 43
3.3. Autenditud avavaate ehk ettevõtte töölaua struktuur ja prototüüp 45
3.4. Tehniline teostusplaan 53
4. Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaade **56**
4.1. Riigi mobiilirakenduse struktuur ja prototüüp 56
5. Ettepanekud ja soovitused **65**
Lisad **68**
Lisa 1. Teemalehtede sisu ja struktuur 68
Lisa 2. Iseteeninduste ja registrite nimekiri 68

Mõisted ja lühendid

Mõiste/lühend	Selgitus
ARVA	Artiklivaramu on Riigi Infosüsteemi Ameti poolt loodud keskkond, mis koondab riiklikud infoartiklid ühele platvormile ja võimaldab asutustel kasutajaliidese kaudu lisada ja hallata oma asutusega seotud artikleid.
AS-IS	Hetkeolukorra analüüs
EIS	Ettevõtluse- ja Innovatsiooni Sihtasutus
EMTAK	Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaator
ITL	Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit
KIK	Keskkonnainvesteeringute Keskus
KKK	Korduma kippuvad küsimused
KTK	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
MFE	*Microfrontend*
MKM	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
MTA	Maksu- ja Tolliamet
MTR	Majandustegevuse register
PPA	Politsei- ja Piirivalveamet
PPI	Personaalse ja proaktiivse iseteeninduse projekt eesti.ee eraisiku vaates
PRIA	Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet
REST API	REST (*Representational State Transfer*) on arhitektuuristiil, mis määratleb veebiteenuste loomisel kasutatavate piirangute komplekti. REST API määratleb toimingute komplekti, mida saab ressurssidega teha, ja kasutab standardmeetodeid, nagu GET, POST, PUT ja DELETE.[1]
RIA	Riigi Infosüsteemi Amet
RIK	Registrite ja Infosüsteemide Keskus
RT	Riigi Teataja
RTK	Riigi Tugiteenuste Keskus
TARA	Riigi autentimisteenus (tehnilise nimega TARA) on Riigi Infosüsteemi Ameti poolt keskselt osutatav teenus, millega asutus saab oma e-teenuses autentida ID-kaardi, mobiil-ID, smart-ID ja Euroopa Liidu eID kasutaja.
Tellija	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
TTJA	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
URL	*Universal Resource Locator* (Interneti-aadress, võrguaadress)

[1] Disainiveeb. (link)

Sissejuhatus

Täna on ettevõtetele teenuseid osutavaid asutusi koos kohaliku omavalitsuse üksustega kokku u 156, riigi poolt pakutavaid erinevaid teenuskeskkondi asutuste teenuste tarbimiseks vähemalt 36[2]. Riigi poolt seatud halduskoormus ettevõtjatele on kõrge, puudub ühtne ja terviklik ülevaade riigis pakutavatest avalikest teenustest, info on sageli raskesti leitav ning mõnikord ka vananenud.

Käesolev Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt tellitud analüüs „Eesti.ee ettevõtja digivärava sisuliste teemalehtede valik, töölaua edasiarendus ja seosed riigi mobiilirakendusega," viitenumberiga 281470, viiakse läbi hankelepingu alusel perioodil november 2024 – aprill 2025. **Analüüsi põhieesmärk oli välja töötada tulevikulahendus, mis võimaldab ettevõtjal loodavate teemalehtede abil orienteeruda eesti.ee ettevõtja avalehel ja leida talle kasulikku ning vajalikku informatsiooni personaalselt töölaualt. Lisaks annab analüüs suunised riigi mobiilirakenduses ettevõtjatele kuvatavate kõige olulisemate teemade valikuks ja teenuste arenduseks.**

Analüüsi põhieesmärkide täitmiseks viidi läbi järgmised tegevused:

- ettevõtja andmekaardi jätkuanalüüsis välja toodud teemavaldkondade seast 12-16 kõige olulisema teema väljaselgitamine, mida teemalehtedena eesti.ee ettevõtja avavaates kuvada. Väljavalitud teemalehtedele struktuuri ja sisutekstide loomine;
- kahele väljavalitud teemalehele prototüüpide loomine;
- eesti.ee ettevõtja autentimata ja autenditud avavaate ehk ettevõtte töölaua väljatöötamine, sh kasutajasõbraliku iseteeninduse vasakmenüü struktuuri väljatöötamine, mis on kuvatud samas interaktiivses prototüübis;
- väljapakutud teemalehtede valikust riigi mobiilirakenduses ettevõtjate poolt eelistatud info / teenuste väljaselgitamine, sh ettevõtjate vajadustest lähtuvalt tulevikulahenduse väljapakkumine, mida näitlikustab riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaate interaktiivne prototüüp.

Vastavalt projekti lähteülesandele viidi eesmärkide täitmiseks projekt läbi 2 etapis:

- **Esimene etapp**, mille raames viidi läbi teemalehtede analüüs ja valik ning töötati välja autenditud avavaade (st ettevõtte töölaud), autentimata avavaade ja vasakmenüü struktuur. Etapi tulemiks oli 2 valitud teemalehe ja avavaadete prototüübid ning vahearuanne.
- **Teine etapp**, mille raames viidi läbi avavaadete tehniline analüüs, riigi mobiilirakenduses ettevõtjatele kuvatava info ja teenuste analüüs ning töötati välja ettevõtja vaade riigi mobiilirakendusele. Etapi tulemiks oli riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaate prototüüp ja lõpparuanne.

Tegemist on lõpparuande kavandiga, milles tutvustatakse lähemalt kogu projekti töö kulgu ning tulemeid. Lisaks on analüüsi käigus väljapakutud ka tuleviku soovitused ja ettepanekud, mis on suunatud edasisele realiseerimisele. Need soovitused ei kuulunud käesoleva analüüsi skoopi, kuid on mõeldud andma suuniseid edaspidisteks tegevusteks ja arenguks.

Analüüs viidi läbi tihedas koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Riigi Infosüsteemi Ametiga. Lahenduste väljatöötamise ning valideerimise protsessi kaasati eri suurusega ettevõtteid eri tegevusvaldkondadest ja tegutsemiskohtadest.

[2] Nortal. 2020. Ettevõtjate jaoks ühtse veebipõhise kontaktpunkti visioon. (link)

1. Metoodika ja tegevused

Teemavaldkondade analüüsimiseks ning tulevikulahenduse väljatöötamiseks koguti andmeid ja teavet avalikult kättesaadavatest allikatest ning viidi läbi töötoad ettevõtjate ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidega. Kogutud andmeid ja teavet analüüsiti tellijaga kokkulepitud viisil. Valminud tulemeid valideeriti projekti juhtrühmaga, mis koosnes Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) ja Riigi Infosüsteemi Ameti (RIA) esindajatest, ning samuti viidi läbi kasutajatestimised ettevõtjatega. Käesolevas peatükis antakse täpsem ülevaade analüüsi metoodilistest tegevustest ning kaasatud osapooltest.

1.1. Dokumendianalüüs

Dokumendianalüüsi eesmärgiks oli kujundada arusaam ettevõtlusega seotud võimalike teemavaldkondade kohta. Selle tarbeks tutvuti varasemate ettevõtja digivärava analüüside ja tulemitega ning koguti täiendavat teavet avalikult kättesaadavatest allikatest. **Kokku kaardistati ja analüüsiti 35 teemavaldkonda**, neist:

- **6 on esimese taseme prioriteetsuga teemavaldkonda**, millele keskenduti 2024. aastal läbiviidud äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüsis[3];
- **25 on teise taseme prioriteetsusega teemavaldkonda**, mida tutvustati 2023. aastal läbiviidud ettevõtja andmekaardi jätkuanalüüsis[4];
- **4 on täiendavad teemavaldkonnad**, mida otsustati lähemalt uurida juhtrühmaga kokkuleppel.

Kõige olulisemaks tuvastatud teemade kohta viidi läbi põhjalikum sisu kaardistus, sh töötati välja nende **teemade sisutekstid ja struktuur** (vt lähemalt Lisa 1. Teemalehtede sisu ja struktuur).

Lisaks hõlmas dokumendianalüüs eesti.ee **ettevõtja avavaadete**, sh **autenditud avavaate** (ettevõtte töölaud) ja **autentimata avavaate** hetkeolukorra kaardistamist, võimalike sisuelementide tuvastamist ning prioriseerimist, sh võttes arvesse **personaalse ja proaktiivse iseteeninduse projekti (PPI)** senised tulemeid ning soovitusi ettevõtja vaadetele.

Dokumendianalüüs viidi omakorda läbi **riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaatele** eesmärgiga optimeerida riigi mobiilirakenduse funktsionaalsust ettevõtjate jaoks. Analüüsi käigus kaardistati info ja teenused, mis võiksid olla mugavalt kättesaadavad eesti.ee mobiilirakenduse kaudu. Erilist tähelepanu pöörati varasemalt kaardistatud teemavaldkondadele, et tuvastada, millist sisu ja lähenemist saab kasutada ka ettevõtja vaate kujundamisel riigi mobiilirakenduses, sh võttes arvesse **kodaniku perspektiivi**.

Dokumendianalüüsi raames kogutud teadmine oli mh oluline sisend ka töötubade planeerimiseks ja läbiviimiseks. Töötubadest saadud sisend toetas sobiva fookuse seadmist ning kõige olulisemate teemade põhjalikumat analüüsi dokumendianalüüsi meetodil.

1.2. Töötoad ettevõtjatega ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidega

Dokumendianalüüsi täiendamiseks viidi läbi töötoad ettevõtjate ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidega. Käesoleva projekti raames oli ette nähtud kokku 3 erineva sisu ja eesmärgiga töötuba:

- **Töötuba 1**: Sisuliste teemalehtede valik ja prioriseerimine
- **Töötuba 2**: Ettevõtja avaleht ja personaliseeritud töölaud
- **Töötuba 3**: Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaade

Töötuba 1: Sisuliste teemalehtede valik ja prioriseerimine

2024. aasta novembris viidi Tallinnas läbi 2 kahetunnist töötuba, mille eesmärgiks oli koostöös **ettevõtjate** ja **ettevõtlusvaldkonna ekspertidega** selgitada välja kõige prioriteetsemad teemavaldkonnad ning vastavate teemade sisu ja struktuur, mida teemalehtedena ettevõtja avavaadetes kuvada. Töötubade käigus tutvustati

[3] Ernst & Young. 2024. Äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüs. (link)
[4] Gofore, PwC, Futurist. 2023. Ettevõtja andmekaardi jätkuanalüüs. (link)

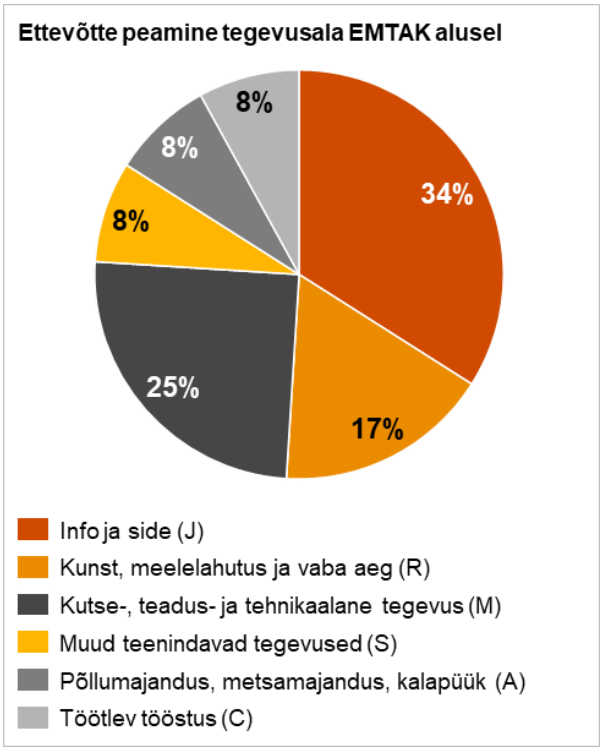
osalejatele eesti.ee ettevõtja digivärava projekti ning käesoleva ärianalüüsi raames kaardistatud ettevõtjaid puudutavaid teemavaldkondi. Seejärel moodustati osalejatest grupid, kus arutati teemavaldkondade olulisust ning võimalikke kattuvusi teemade lõikes. Olulisemad teemad paluti ettevõtjatel ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidel seada prioriteetsuse teljele ning 2 grupi sisendi alusel loodi ühtne prioriteetsuse telg, mis oli lähtepunktiks lõplike teemalehtede valikul. Samuti valiti töötubade käigus välja 2 teemalehte, millele ettevõtjad grupisiseselt esmase struktuuri ning sisu lõid.

Töötubades osales kokku **12 ettevõtjat, 8 ettevõtlusvaldkonna eksperti** ning kaasatud olid ka juhtrühma liikmed. Alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) on välja toodud töötoas osalenud ettevõtlusvaldkonna eksperdid ning organisatsioonid, mida nad esindavad.

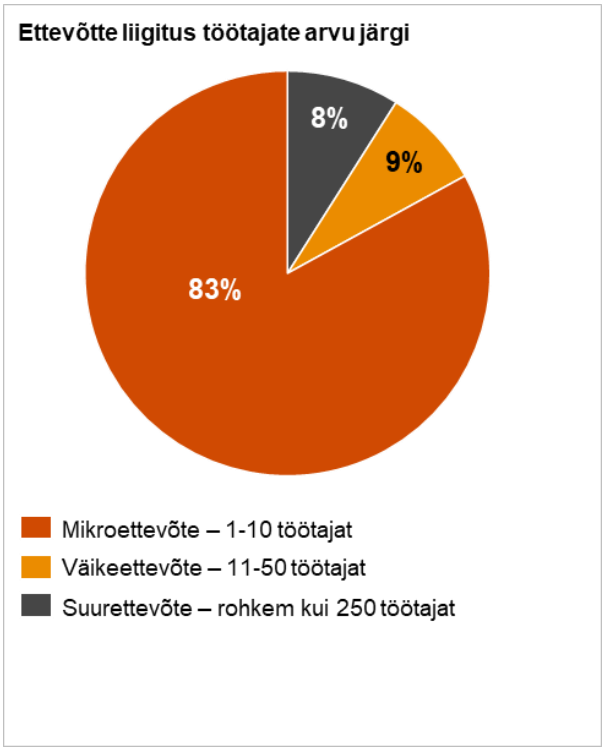
Tabel 1. Teemalehtede töötuppa kaasatud ettevõtluseksperdid

#	Esindaja	Organisatsioon
1	Ede Teinbas	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
2	Madis Truupõld	Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus
3	Salome Virkus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
4	Anneli Sander	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
5	Margaret Aidla	Tallinna Ettevõtlusinkubaator
6	Kaarel Lehtsalu	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
7	Marko Udras	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
8	Leho Verk	Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon

Ettevõtjate kaasamisel lähtuti tellija poolt seatud nõuetest, et tagatud oleks ettevõtete piirkondlik ja valdkondlik erisus ning erineva suurusega ettevõtete esindatus. Samuti oli seatud ootus, et osalejate seas on meeste ja naiste osakaal võrdne. Alljärgnevatel joonistel on välja toodud täpsem ülevaade töötubades osalenud ettevõtete profiilist. Kogutud sisendit käsitletakse lähemalt 2. Teemalehed peatükis.

Joonis 1. Ettevõtted tegevusala järg

Joonis 2. Ettevõtted töötajate arvu järgi[5]

[5] Keskmise suurusega ettevõtete vahemik ei ole esitatud sektordiagrammil nende esindajate puudumise tõttu.

Töötuba 2: Ettevõtja avaleht ja personaliseeritud töölaud

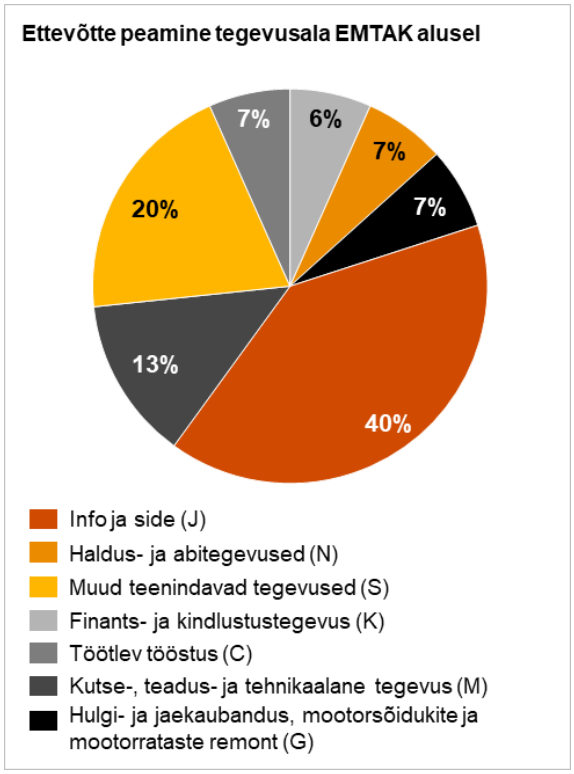
Järgnevad töötoad, mille eesmärgiks oli ettevõtja avavaadete, sh autentimata ja autenditud vaadete ning iseteeninduse vasakmenüü struktuuri ja sisu loomine, viidi läbi 2024. aasta detsembris Tallinnas. 2-s töötoas osales kokku 10 ettevõtjat ning kaasatud olid ka juhtrühma liikmed. Kaasatud ettevõtete profiil oli sarnane novembris osalenud ettevõtetele (vt **Tõrge! Ei leia viiteallikat.** ja Joonis 5). Töötubade käigus toimus esialgne ettevõtja avavaadete ja vasakmenüü sisu ideekorje, millest lähtuvalt said ettevõtjad iseseisvalt endale sobiva avalehe ja töölaua kokku panna ning ühise arutelu käigus neid teistele tutvustada.

Täiendavalt kohtuti 3 ettevõtte esindajatega virtuaalselt Microsoft Teams keskkonnas, et tagada piisav arv ettevõtjaid ning piisavalt lai tegevusvaldkondade esindatus. Kohtumistel keskenduti ennekõike ettevõtja töölauale ning sellel kuvatavale sisule.

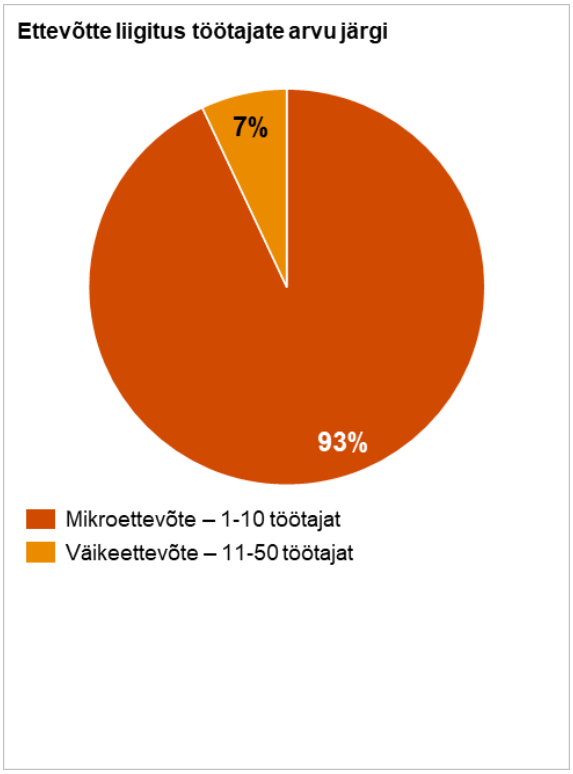
Detsembri töötubades kogutud sisendit käsitletakse 3. Autentimata ja autenditud avavaade ja vasakmenüü struktuur peatükis.

Töötuba 3: Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaade

Riigi mobiilirakenduse töötoad ettevõtjatega viidi läbi 2025. aasta veebruaris. Töötubade eesmärgiks oli koostöös ettevõtjatega selgitada välja, milline info ja millised teenused võiksid riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaates ettevõtjatele mugavalt kättesaadavad olla. Töötoad viidi läbi veebivahendusel Microsoft Teams keskkonnas ning 3-s töötubades osales kokku 15 ettevõtjat ning 1 asutuse esindaja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametist (TTJA), sh olid kaasatud ka juhtrühma liikmed. Ettevõtjatel oli võimalus Murali tahvli abil välja tuua oluline info, mida nad sooviksid ettevõtjana riigi mobiilirakenduses kiiresti leida, sh mis oleks oluline kuvada ettevõtja avalehel ning mis oleksid teenused / teemad, mida nad sooviksid ettevõtjana rakenduses koheselt kasutada. Alljärgnevatel joonistel on välja toodud täpsem ülevaade töötubades osalenud ettevõtete profiilist.

Joonis 3. Riigi mobiilirakenduse töötoas osalenud ettevõtted tegevusala järgi

Joonis 4. Riigi mobiilirakenduse töötoas osalenud ettevõtted töötajate arvu järgi[6]

[6] Keskmise suurusega ettevõtete ning suurettevõtete vahemik ei ole esitatud sektordiagrammil nende esindajate puudumise tõttu.

Riigi mobiilirakenduse töötubades kogutud sisendit käsitletakse lähemalt 4. Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaade peatükis.

1.3. Prototüübi testimised ettevõtjatega

Jaanuaris 2025 viidi läbi **ettevõtja avavaadete**, sh autentimata ja autenditud vaadete ning teemalehtede „kohustused" ja „ettevõtte arendamine" prototüübi testimine. Testimises osales 5 ettevõtte esindajad, kellega viidi läbi individuaalsed kuni 1-tunnised kasutajatestid. Lisaks viidi märtsis 2025 läbi **riigi mobiilirakenduse** testimine, kus sarnaselt jaanuaris läbi viidud testimistele osales 5 ettevõtjat individuaalsetes kuni 45-minutilistes kasutajatestides.

Testide eesmärk oli pakkuda ettevõtjatele võimalust tutvuda prototüübiga ning lahendada näidisjuhtumeid, mida nad võivad tulevikus eesti.ee portaali ja riigi mobiilirakenduse kasutamisel kohata.

Kõikidel testimistel osales vaatlejana lisaks testimise läbiviijatele ka projekti juhtrühma esindaja, kas MKM-ist või RIA-st, kes tegid vaatlejatena Murali tahvlile märkmeid. Kasutajatestimised koosnesid järgmistest etappidest:

- Testide alguses tutvustasid end testijad, testimise läbiviijad ning MKM ja RIA esindajad.
- Pärast tutvumisvooru jagati ettevõtjatele prototüübi link ning paluti neil oma ekraani jagada. Seejärel paluti testijatel kirjeldada, mida nad prototüübis näevad, ning hinnata, kas esitatud info on nende jaoks selgesti arusaadav.
- Testimise käigus esitati ettevõtjatele ettevõtlusega seonduvaid näidisjuhtumeid ning paluti neil prototüübis navigeerida ja vajalik info üles leida. Testimise käigus hinnati prototüübis liikumise ning info leidmise lihtsust.

Testimise järgselt tehti kokkuvõte, kus arutleti, mis prototüübis hästi toimis ja millised osad vajavad täiendamist, et info leidmine oleks edaspidi veelgi mugavam. Kogu testimisprotsess ja järeldused dokumenteeriti põhjalikult.

2. Teemalehed

Järgnevates alapeatükkides keskendutakse ettevõtlusega seotud teemavaldkondade analüüsile ja teemavaliku kriteeriumitele. Analüüsi eesmärgiks oli tuvastada teemavaldkonnad, mis kõige paremini toetavad ettevõtja igapäevast tegevust, pakkudes praktilist ja selgelt mõistetavat teavet teemalehtede kujul eesti.ee ettevõtja vaates teemalehtedena. Teemalehtede lõpliku valiku tegemisel on lähtutud nii hetkeolukorra analüüsi tulemist kui ka ettevõtjatelt ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidelt kogutud sisendist.

2.1. Teemavaldkondade analüüs, süstematiseerimine ja teemalehtede valiku kriteeriumid

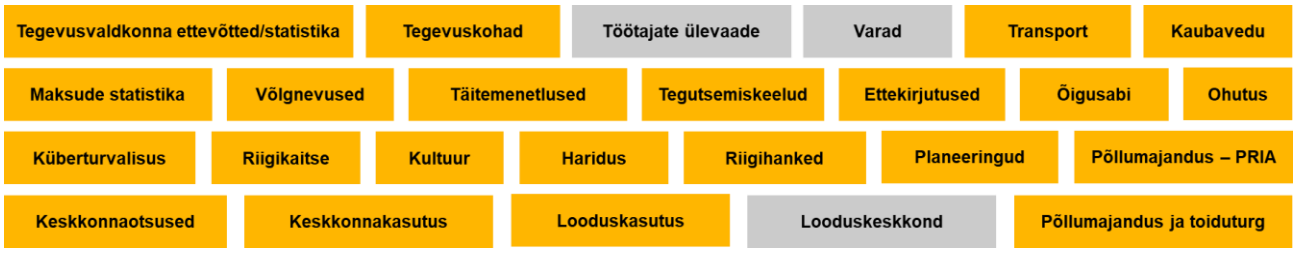
Teemavaldkondade analüüsi ja süstematiseerimise protsess oli mitmeetapiline, hõlmates esmalt põhjalikku kaardistamist, mille eesmärk oli tuvastada kõik potentsiaalselt olulised ettevõtlusega seotud teemad Eesti ettevõtluskeskkonnas. **Kokku kaardistati ja analüüsiti 35 teemavaldkonda**, mida lõpliku valiku tegemisel kaaluti.

Analüüsitavad teemad on eristatud aruandes ühtse värviskeemi alusel:

Sisu loodud/loomisel, st teemavaldkonda ollakse parasjagu või varasemalt teiste analüüside raames käsitletud ning välja on pakutud asjakohane sisu ning struktuur.

Sisu puudub, st teemavaldkonda pole varasemalt põhjalikumalt käsitletud ehkki teemakohased infoartiklid võivad riigiportaalis olemas olla.

Analüüs käsitleb põhjalikumalt 2023. aastal alustatud ettevõtja andmekaardi jätkuanalüüsis[7] kaardistatud **25 teise taseme prioriteetsusega teemavaldkonda**, mis on ettevõtja jaoks olulised ja mida võiks kaaluda teemalehtedena kuvada eesti.ee ettevõtja vaates.

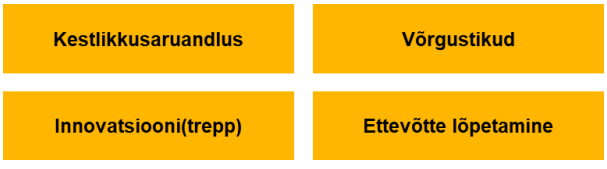
Joonis 5. Ettevõtja jätkuanalüüsis kaardistatud teemavaldkonnad

Lisaks käsitleti **6 esimese taseme prioriteetsuga teemavaldkonda**, millele keskenduti põhjalikumalt 2024. aasta kevadel teostatud äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüsis[8]. Analüüs keskendus eeskätt järgmistele teemavaldkondadele:

Joonis 6. Esimese taseme prioriteetsusega teemavaldkonnad

Juhtrühmaga kokkuleppel analüüsiti veel täiendavalt **4 teemavaldkonda**.

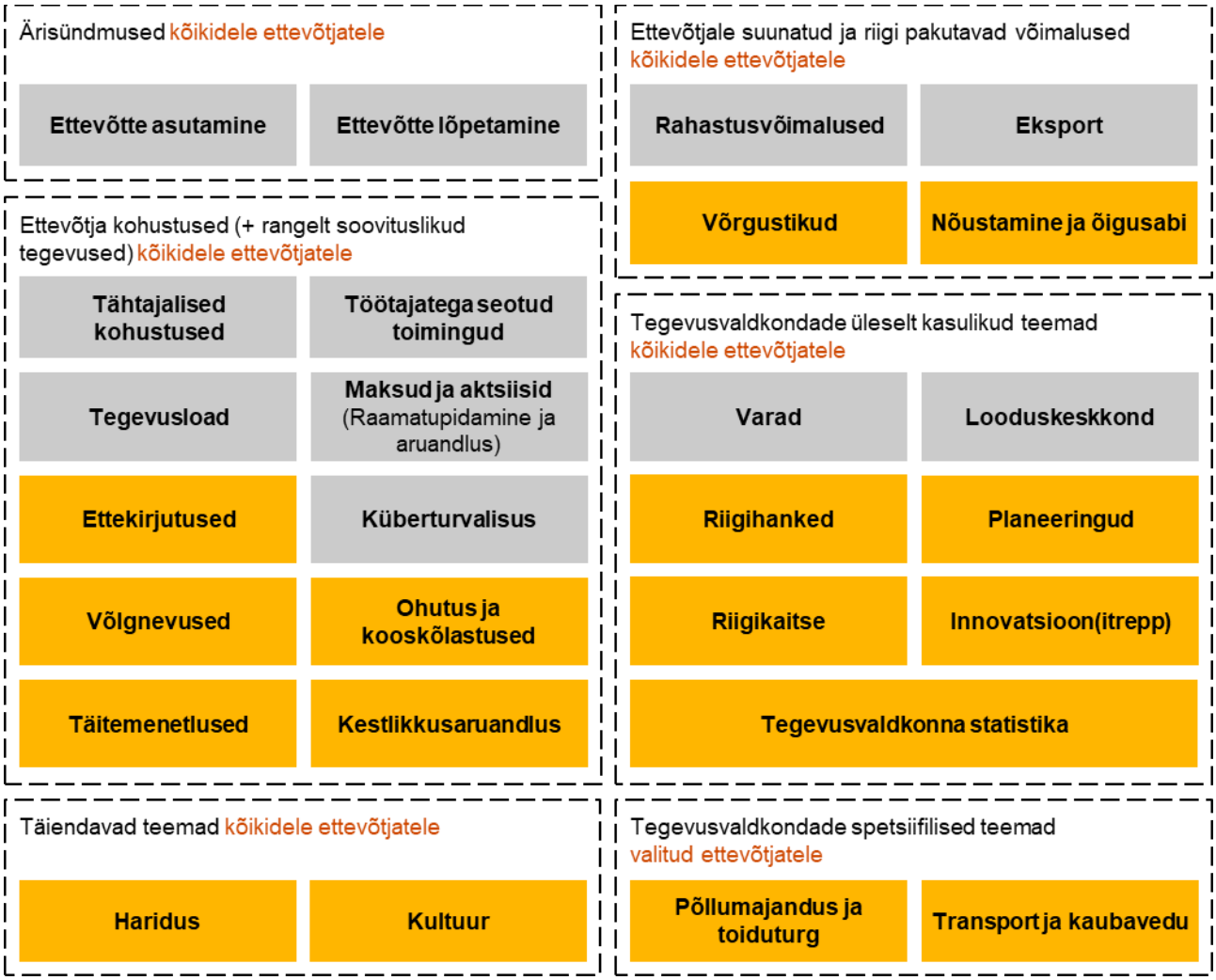

Joonis 7. Täiendavad teemavaldkonnad

[7] Gofore, PwC, Futurist. 2023. Ettevõtja andmekaardi jätkuanalüüs. (link)
[8] Ernst & Young. 2024. Äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüs. (link)

Teemade prioriseerimine

Pärast esmast teemavaldkondade analüüsi ja süstematiseerimist koostati lühinimekiri (Joonis 8), mis koondas teemavaldkondade seast kõige olulisemad ja ettevõtjatele asjakohasemad teemad. Nimekirja eesmärk oli kitsendada fookust ja luua alus edasisteks aruteludeks. Esmase lühinimekirja loomisel lähtuti teema olulisusest ettevõtlusvaldkonnale üldiselt, rakendatavusest ja teostatavusest, sidususest prioriteetsete teemadega ning teemavaldkonna potentsiaalsest mõjust.

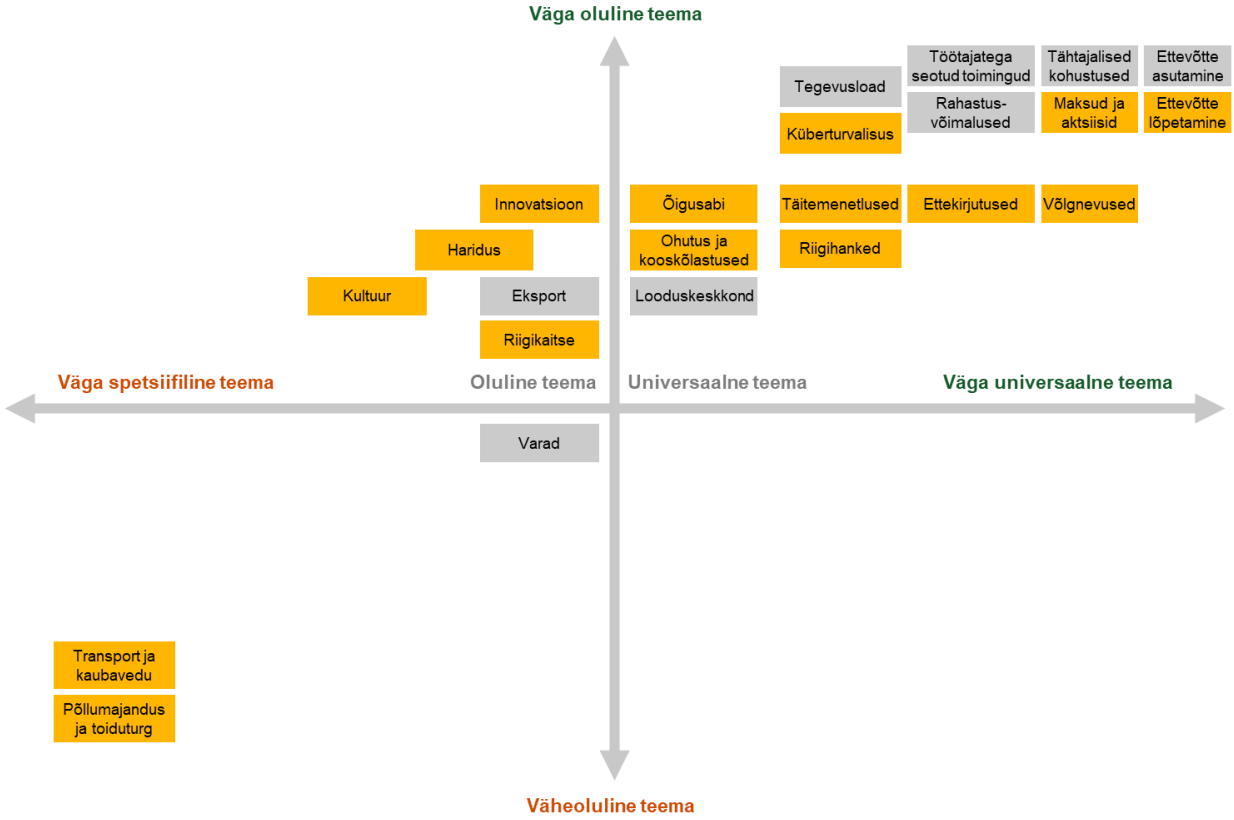

Joonis 8. Esmane teemavaldkondade nimekiri

Samal joonisel kuvatud teemad juba koondavad kattuvad ja/või sarnased teemavaldkonnad, mida ei pruugi olla otstarbekas eraldi potentsiaalsete temalehtedena realiseerida. Sarnaste teemade ühtlustatud esitamine aitas vähendada segadust, pakkudes terviklikumat ülevaadet ja aidates kasutajatel paremini mõista, kuidas erinevad teemad on omavahel seotud. Koondatud teemade haldamine on ressursisäästlikum, vähendades dubleerivat tööd ja võimaldades keskenduda sisuliselt olulistele aspektidele. Lisaks aitab teemade koondamine selgemalt määratleda strateegilist fookust ning valdkondade vahelist sünkroniseerimist, mis lihtsustab prioriteetsete teemade ning kattuvuste tuvastamist.

Loodud lühinimekiri oli aluseks ettevõtjate ja ettevõtlusvaldkonna ekspertidega läbi viidud sisuliste teemalehtede valiku ja prioriseerimise töötubades. Töötubades arutati iga teema praktilisust, prioriteetsust ja teemavaldkondade ülesust, et teha teadlikke otsuseid teemade lõpliku valiku ja elluviimise osas. Osalejad jagati kaheks grupiks, kes töötasid eraldi, et tagada mitmekesine vaatenurk ja rikkalik sisend. Iga grupp kaardistas oma arusaama teemade prioriteetsusest, asetades need prioriteetsuse teljele, mille tulemina pandi mõlemal päeval kokku ühine prioriteetsuse telg. See protsess hõlmas aktiivset arutelu ja argumenteerimist, et esile tuua iga valdkonna olulisus, ettevõtjate huvi teema vastu, info kättesaadavust ning vajadust koondada teemat puudutav teave eesti.ee keskkonda. Samuti oli osalejatel võimalus välja pakutud teemavaldkondade nimetusi muuta ning omavahel ühendada mitmeid alateemasid suurema katusteema alla.

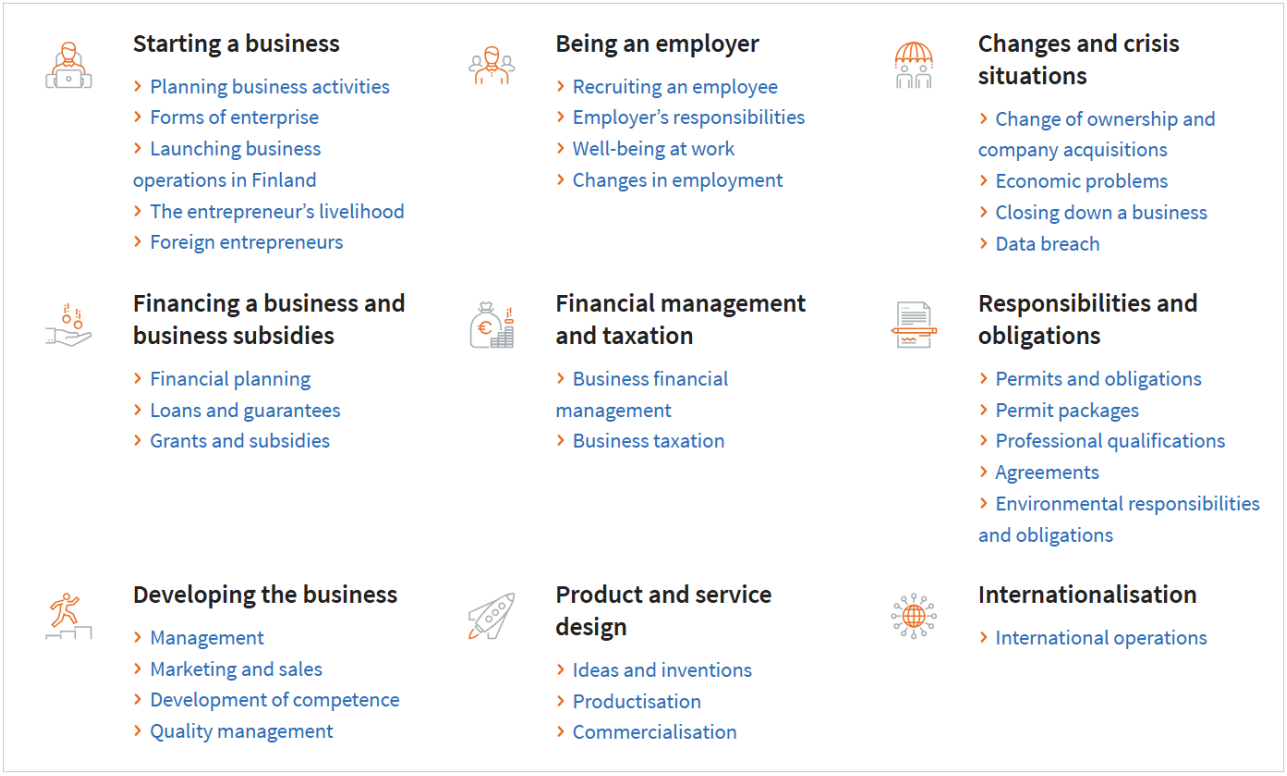
Töötubades kogutud andmete ja arutelude põhjal loodi ühine maatrikstabel (Joonis 9), mis pakub terviklikku ülevaadet teemade olulisusest ja universaalsusest. Joonise horisontaalteljel on välja toodud teema universaalsus tegevusvaldkondade lõikes ning vertikaalteljel teemavaldkonna prioriteetsus.

Joonis 9. Teemavaldkondade prioriseerimine universaalsuse ja olulisuse alusel

Rahvusvaheline praktika

Samuti oli oluline lähenemisviis teemade valiku kitsendamisel rahvusvahelise praktika võrdlemine ning analüüsimine. Heaks näiteks osutus Soome riigiportaali[9] ettevõtja vaade (Joonis 10), kus on ettevõtlusinfo jaotamine teemalehtede kaupa osutunud efektiivseks, pakkudes kasutajatele struktureeritud ja üheselt mõistetavat teavet. Soome ettevõtlusportaal on liikunud suunas, kus teavet kuvatakse modulaarsete teemalehtede kaudu, mis on kohandatud erinevate ettevõtlustasemete ja -vajaduste jaoks. Sellise lähenemise eesmärk on pakkuda kasutajatele võimalust kiiresti leida asjakohast teavet, ilma et nad peaksid läbima pikki ja raskesti hoomatavaid lehekülgi.

Joonis 10. Soome riigiportaali ettevõtja vaate teemalehed

Esmane teemalehtede valik

Võttes arvesse Soome parimat praktikat ning töötubades kogutud sisendit, kohandati lähenemist selliselt, et lõpptulemusena moodustusid esialgsed 9 katusteemat, mis hõlmasid enda alla mitmeid alateemasid.

Lähenemisprintsiipide seadmisel lähtuti mitmest olulisest aspektist, et tagada eesti.ee platvormi kasutajasõbralikkus ja efektiivsus. Esiteks koondati teemad sisuliselt kattuvate või omavahel tihedalt seotud katusteemade alla, mis võimaldab kasutajatel leida kogu vajalik info ühest kohast, vältides samal ajal infokatkestusi ja dubleerimist. Teemade arv on hoitud optimaalsena, et kasutajad saaksid hõlpsasti navigeerida teemalehtede vahel, säilitades siiski piisava põhjalikkuse kõigi oluliste aspektide katmiseks.

Eesti.ee-s juba olemasolevad ettevõtjatele suunatud infoartiklid on integreeritud sujuvalt sobivate teemalehtede sisse, et tagada info kättesaadavus kasutajale samast keskkonnast. Seda tehti eesmärgiga hinnata, kuivõrd praegune teave vastab tuvastatud teemavaldkondadele ning kuidas olemasolevat sisu võiks tõhusamalt organiseerida ja täiendada. Kõik need muudatused ja uued teemad on kavandatud kooskõlas eesti.ee üldise kontseptsiooniga, säilitades platvormi ühtse ja kasutajasõbraliku struktuuri.

Tabel 2 annab ülevaate eesti.ee platvormile kavandatud esialgsetest teemalehtedest ja nende alakategooriatest. Tabelis on esitatud üheksa katusteemat ning iga teemaleht on omakorda jaotatud alakategooriateks, mis koondavad sarnase sisuga teemad.

[9] Soome riigiportaal. Ettevõtjale (link)

Tabel 2. Esialgne teemalehtede valik ja prioriseerimine

#	Teemaleht	Alakategooriad
1	Kohustused	1. Tähtajalised kohustused 2. Ettekirjutused 3. Täitemenetlused 4. Võlgnevused
2	Töötajatega seotud toimingud	1. Töösuhe 2. Toetused ja hüvitised 3. Töötervisehoid ja tööohutus 4. Lähetused ja maksuresidentsus 5. Kvalifikatsioonid
3	Raamatupidamine ja maksud	1. Raamatupidamine ja aruandlus – *viited eesti.ee infoartiklitele* 2. Maksud ja toll – *viited eesti.ee infoartiklitele* 3. Varad
4	Erinõuetega tegevusalad ja tegevusload	1. Tegevusload 2. Erinõuetega tegevusalad – *viited eesti.ee infoartiklitele*
5	Rahastus	1. Rahastamisvõimalused 2. Riigihanked
6	Eksport	1. Eksport 2. Piiriülene ettevõtlus
7	Äriarendus	1. Võrgustikud 2. Innovatsioon 3. Kompetentside arendamine 4. Digitaliseerimine 5. Intellektuaalne omand
8	Keskkond ja kestlikkus	1. Looduskeskkond 2. Keskkonnakaitse ettevõtjale – *viited eesti.ee infoartiklitele* 3. Kestlikkusaruandlus 4. Planeeringud
9	Toimepidevus	1. Küberturvalisus 2. Ohutus ja kooskõlastused 3. Riigikaitse

Lisaks teemalehtede valikule määratleti mitmed muud olulised teemad, nagu **ettevõtte asutamine ja lõpetamine** ning **tegevusvaldkonna statistika**, mis on olulised kajastada eesti.ee ettevõtja portaalis. Esialgsel analüüsimisel jõuti järeldusele, et nende teemade kuvamine eraldi teemalehena ei ole otstarbekas lahendus. Esmalt oli ettevõtte asutamise ja lõpetamise protsessid kavandatud esitada ärisündmustena nii nagu eraisikul vaates on esile toodud kodaniku sündmusteenused. Detsembris läbi viidud töötubades aga selgus, et ärisündmuste eraldi kajastamine on ettevõtjatele arusaamatu, kuna kõiki teemasid võib käsitleda kui ärisündmust mingis ettevõtte elufaasis. Tegevusvaldkonna statistika oli mõeldud kuvada eraldi avalehe osana. Statistika kuvamiseks saab kasutada Eesti Statistikaameti andmeid, tabeleid ning juhtimislaudu, et pakkuda kasutajatele täpset ja usaldusväärset statistilist teavet, mis toetab otsuste tegemist ja strateegilist planeerimist.

Edasiarendus esialgsest teemalehtede valikust

Pärast esialgsete teemalehtede esitlemist juhtrühmale koguti valdkondade ülesehituse ja sisu kohta tagasisidet, et hinnata nende omavahelist kooskõla ja olulisust. Selle protsessi käigus tõstatati küsimus teemade „kohustused“ ja „raamatupidamine ja maksud“ sisulise kattuvuse kohta. Leiti, et mõlemad käsitlevad ettevõtte finantsilisi ja õiguslikke kohustusi, sh maksustamise ja raamatupidamislike nõuete täitmist. Seetõttu

peeti otstarbekaks nende teemavaldkondade ühendamist. See samm aitab vähendada kattuvust, selgitada teemade jaotust ning võimaldab paremini keskenduda sisulisele analüüsile. Lisaks otsustati lühendada teemalehtede nimetusi, et muuta need konkreetsemaks ja kasutajasõbralikumaks. Lühendatud nimetused aitavad vältida liigset keerukust ning tagavad, et teemad oleksid kergesti mõistetavad ja kiiresti äratuntavad.

Tabel 3. Edasiarendus esialgsest teemalehtede valikust

#	Teemaleht	Alakategooriad
1	Maksud ja aruandlus	1. Tähtajalised kohustused 2. Raamatupidamine ja maksud – *viited eesti.ee infoartiklitele* 3. Ettekirjutused 4. Täitemenetlused 5. Võlgnevused
2	Töötajad	1. Töösuhe 2. Toetused ja hüvitised 3. Töötervisehoid ja tööohutus 4. Lähetused ja maksuresidentsus 5. Kvalifikatsioonid
3	Tegevusload ja erinõuded	1. Tegevusload 2. Erinõuetega tegevusalad – *viited eesti.ee infoartiklitele*
4	Rahastus	1. Rahastamisvõimalused 2. Riigihanked
5	Eksport	1. Eksport 2. Piiriülene ettevõtlus
6	Äriarendus	1. Võrgustikud ja koostöö 2. Innovatsioon 3. Kompetentside arendamine 4. Intellektuaalne omand
7	Keskkond ja kestlikkus	1. Looduskeskkond 2. Keskkonnakaitse ettevõtjale – *viited eesti.ee infoartiklitele* 3. Kestlikkusaruandlus 4. Planeeringud
8	Toimepidevus	1. Küberturvalisus 2. Ohutus ja kooskõlastused 3. Riigikaitse

Lõplik teemalehtede valik

Teemade lõplik valik ja jaotamine põhines mitmel kriteeriumil, sh valdkonna olulisus, kasutajate vajadused ja rahvusvaheline parim praktika, et pakkuda kasutajatele võimalikult laiahaardelist ja praktilist teavet.

Detsembris ettevõtjatega läbi viidud töötubade käigus arutati, kuidas ettevõtjad mõistavad välja pakutud 8 teemavaldkonda ning milline oleks nende loogiline ja arusaadav esitusviis. Arutelude käigus tõstatati mitmeid olulisi tähelepanekuid, mis viisid teemade struktuuri ja nimetuste täiendavate muudatusteni.

Meenutades juba eelpool mainitut, olid teemad „ettevõtte asutamine“ ja „ettevõtte lõpetamine“ esialgu käsitletud ärisündmustena, sarnaselt eraisiku vaate sündmusteenustele. Siiski selgus, et ettevõtjad ei mõistnud nende teemade spetsiifilist erinevust muudest valdkondadest, kus nende hinnangul võib iga ettevõtte tegevust käsitleda (nt ekspordiga alustamine, ettevõtte arendamine) ärisündmusena. Sellest tulenevalt otsustati need teemad kuvada siiski teemalehena, kuid esitada ettevõtte elukaare kontekstis, mis hõlmab **ettevõtte asutamist, ettevõtte elujõulisust, ettevõtte arendamist ja ettevõtte lõpetamist.**

Uue teemana lisanduv rakendus „**ettevõtte elujõulisus“**, on mõeldud ettevõtte elujõulisuse indeksi rakenduse[10] kuvamiseks ettevõtjatele. Rakendust arendab MKM-i tellimusel Eesti Statistikaamet ning see on planeeritud ettevõtjatele eesti.ee portaalis avalikuks teha 2025. aasta märtsis. Tehisintellektil põhinev rakendus prognoosib ettevõtte majandusnäitajate ja riigile esitatud andmete põhjal ettevõtte elujõulisust.

Samuti kerkis esile küsimus teemalehe „toimepidevus“ nimetuse osas, mida ettevõtjad pidasid ebaselgeks ja abstraktseks. Teemaleht otsustati ümber nimetada „**turvalisus ja ohutus**“, mis peegeldab üheselt mõistetavalt konkreetse teemalehe sisu.

Teemalehe „rahastus“ osas täpsustati, et selle sisuks on pakkuda ettevõtjatele praktilist infot rahastamise võimaluste kohta. Seetõttu muudeti teemalehe nimeks „**rahastamise võimalused**“.

Tabel 4 on esitatud teemalehtede lõplik valik, koos iga teema juurde käivate alakategooriatega.

Tabel 4. Lõplik teemalehtede valik

#	Teemaleht	Alakategooriad
1	Kohustused	1. Tähtajalised kohustused 2. Ettekirjutused 3. Täitemenetlused 4. Käibemaksukohustuslane 5. Võlgnevused 6. Äri- ja ettevõtluskeelud 7. Tarbijavaidluste komisjoni must nimekiri 8. Raamatupidamine ja aruandlus – *viited eesti.ee infoartiklitele* 9. Maksud ja toll – *viited eesti.ee infoartiklitele*
2	Töötajad	1. Töösuhe 2. Toetused ja hüvitised 3. Töötervisehoid ja tööohutus 4. Lähetused ja maksuresidentsus 5. Kvalifikatsioonid
3	Tegevusload ja majandustegevusteated	1. Tegevusload ja majandustegevusteated 2. Erinõuetega tegevusalad – *viited eesti.ee infoartiklitele*
4	Rahastamise võimalused	1. Rahastamisvõimalused 2. Riigihanked 3. Rahastamine – *viited eesti.ee infoartiklitele*
5	Eksport	1. Üldinfo ja sihtturud 2. Kontaktide leidmine 3. Nõustamine 4. Finantslahendused 5. Regulatsioonid
6	Keskkond ja kestlikkus	1. Keskkonnakasutus 2. Keskkonnakorraldus 3. Looduskaitse 4. Kestlikkusaruandlus 5. Planeeringud 6. Keskkonnakaitse ettevõtjale – *viited eesti.ee infoartiklitele*
7	Turvalisus ja ohutus	1. Küberturvalisus 2. Ohutus ja kooskõlastused 3. Riigikaitse

[10] Eesti Statistikaamet. 2024. Ettevõtte elujõulisuse indeksi rakenduse prototüüp (link)

#	Teemaleht	Alakategooriad
		4. Tarbijakaitse ettevõtjale – *viited eesti.ee infoartiklitele*
8	Ettevõtte asutamine	*1. Sisu ettevõtte asutamise ärianalüüsist* 2. Ettevõtte loomine – *viited eesti.ee infoartiklitele*
9	Ettevõtte elujõulisus	*1. Sisu ettevõtte elujõulisuse indeksi rakendusest*
10	Ettevõtte arendamine	1. Võrgustikud ja koostöö 2. Innovatsioon 3. Oskuste arendamine 4. Intellektuaalne omand 5. Intellektuaalse omandi kaitse – *viited eesti.ee infoartiklitele* 6. Õigusabi ettevõtjale – *viited eesti.ee infoartiklitele* 7. Lepingud – *viited eesti.ee infoartiklitele*
11	Ettevõtte lõpetamine	1. Ettevõtte lõpetamine – *viited eesti.ee infoartiklitele*

2.2. Valitud teemalehtede sisu ja struktuur

Teemaleht on eesti.ee ettevõtja portaali komponent, mille eesmärk on pakkuda kasutajale kiiret ja lihtsat juurdepääsu temaatiliselt süstematiseeritud infole ja teenustele. See võimaldab kasutajal leida vajalikke materjale ja viiteid ka olukorras, kus ta ei ole ennast eesti.ee portaali veel autentinud. Teemalehtede loomine parandab kasutajamugavust, vähendades vajadust pikkade menüüde sirvimiseks ja pakkudes konteksti, mis aitab infot ja teenuseid paremini mõista ja kiiremini leida.

Teemalehel kuvatakse peaasjalikult:

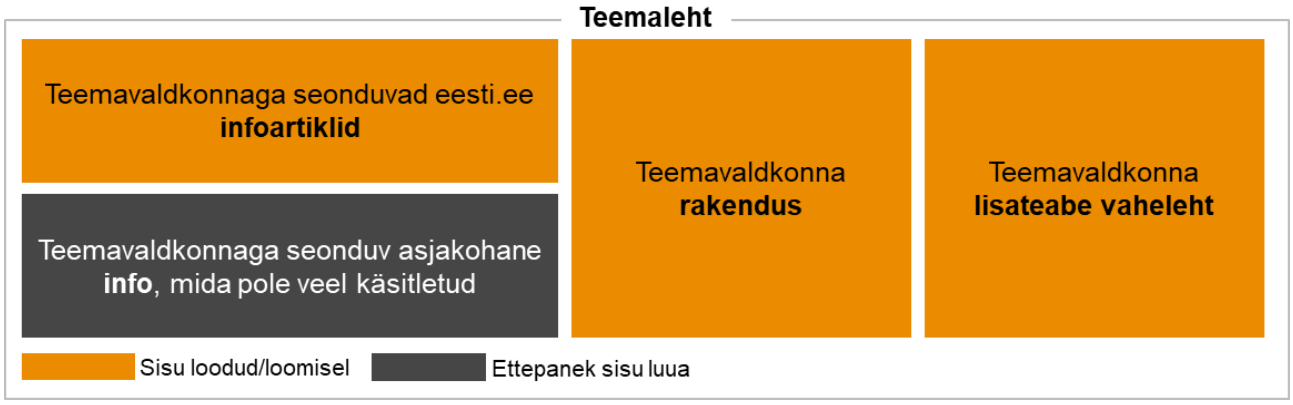
Joonis 11. Teemalehel kuvatav sisu

Järgnevalt on analüüsitud teemalehtede sisu ja struktuuri. Analüüsis käsitletakse, millised **rakendused** on juba varasemate analüüside käigus loodud või hetkel loomisel, tuuakse esile **eesti.ee-s kättesaadavad infoartiklid** ning **peamised teenuse osutajad** ning info omanikud. Samuti käsitletakse, kas **lisateabe vaheleht**[11] on loomisel, et pakkuda kasutajatele täiendavat konteksti ja süvitsi minevat infot. Lisateabe vahelehe osas on esitatud soovitused, millise info peaks sealt välja jätma, et vältida juba teemalehel sisalduva info dubleerimist.

Kõiki eespool kirjeldatud osiseid (st rakendused, eesti.ee infoartiklid, lisateabe vaheleht) arvesse võttes moodustubki valdkonnapõhine teemaleht (Joonis 12). On teemasid, mille kohta kõik eelpool nimetatud osised

[11] Lisateabe vahelehed on 2024. aastal läbiviidud äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüsi tulem, millel kuvatakse valitud teemadega seotud riigi pakutavad teenused ja ressursid ettevõtte tegevuse toetamiseks. (link)

on tänaseks loodud või ollakse loomas, aga on ka teemasid, mille kohta need osaliselt puuduvad. Viimaste puhul pakutakse käesoleva analüüsi raames välja asjakohane sisu, mida teemalehel kuvada.

Joonis 12. Teemalehe osised

Kui vastav rakendus on olemas, suunatakse kasutajad eesti.ee ettevõtja avavaatest otse rakendusse. Teemalehed ei dubleeri sisu ega loo uut teavet, vaid süstematiseerivad olemasolevat infot ja suunavad kasutajad edasi usaldusväärsetesse keskkondadesse ja rakendustesse. See tagab lihtsa ja selge tee vajaliku teabe ja teenusteni.

Kui teema kohta sisu puudub, luuakse teemalehe sisu infokaartidega, mis suunavad kasutajad iseteeninduskeskkondadesse ja usaldusväärse kolmanda osapoole teabeni. Iga infokaardi juurde lisatakse väärtuspakkumine, mis selgitab, milliseid toiminguid saab teha ja miks need on vajalikud. See aitab kasutajatel mõista, kuidas teemaleht ja sinna lisatud viited aitavad neil oma ettevõtte tegevusi tõhusamalt juhtida ja infot lihtsalt ja kiiresti leida.

Valitud teemalehtedest on detailsed prototüübid koostatud „kohustused“ ja „ettevõtte arendamine“ teemalehtede kohta, millega saab lähemalt tutvuda 2.3.Teemalehtede prototüübid peatükis. Alljärgnevalt antakse iga valitud teemalehe sisu kohta kokkuvõtlik ülevaade ning täpsem dokumentatsioon teemalehtede struktuurist ja sisutekstidest on esitatud aruande lisana (vt Lisa 1. Teemalehtede sisu ja struktuur).

2.2.1. Kohustused

Teemalehe „kohustused" eesmärk on anda ettevõtjatele struktureeritud ülevaade mitmesugustest kohustustest, mis on vajalikud läbipaistva ja tõhusa ettevõtluskeskkonna loomiseks. Praegu kannab rakendus nime „tähtajalised kohustused", kuid muudatuse eesmärk on paremini peegeldada teemalehe laiemat haaret ja funktsionaalsust. See leht koondab teavet erinevate **regulaarsete ja ühekordsete kohustuste** kohta, mis on riigil ettevõtte kohta teada, ning juhendab ettevõtjat nende täitmiseks. Hetkel on kohustuste rakenduses võimalik kuvada kohustusi, mille puhul on teada kohustuse tähtaeg ning vastutav täitja, kuid tulevikus on soov kuvada ka teistlaadi ettevõtjatele suunatud kohustusi. Täna ei ole kohustuste rakenduse üldinfo leht avalikus vaates saadaval ning kohustuste rakendust saab kasutada vaid autendituna. Tulevikus on aga mõeldud kohustuste üldinfo vaheleht kättesaadavaks teha ka autentimata kasutajale ning ennast portaalis autentides on ettevõtjal võimalik siseneda ettevõtja **tähtajaliste kohustuste rakendusse**, kus kuvatakse ettevõtte kohta käiv personaalne info ja seatud kohustused.

Autentimata teemalehel on esitatud teave nii regulaarsete kohustuste, nagu maksudeklaratsioonide ja majandusaasta aruandluse tähtaegade, kui ka **valdkonnaspetsiifiliste nõuete** kohta, nagu tegevuslubade taotlemine ja töökeskkonna riskianalüüsid. Kohustuste ulatus varieerub vastavalt ettevõtte tegevusalale ja suurusele, kusjuures suurematel ettevõtetel võib olla täiendavaid kohustusi Samuti käsitletakse töötajate tööle registreerimise ja töökeskkonna ohutuse tagamise kohustusi, mis võivad laieneda sõltuvalt füüsilisest asukohast ja kasutatud avalikest teenustest. Erinevate tegevusalade puhul võivad olla kehtestatud lisanõuded ja aruandluskohustused, mis nõuavad tähelepanelikku jälgimist.

Kohustustega seonduvad seni valminud ja loomisel olevad osised paigutuvad kohuste teemalehel erinevatele vahelehtedele (Tabel 5).

Tabel 5. Kohustuse teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Üldinfo	x	x	x		Kombinatsioon olemasoleva rakenduse infost, uuest infost ja infoartikli kategooriatest: 1. Raamatupidamine ja aruandlus 2. Maksud ja toll Tuleb märkida, et hetkel rakenduse üldinfo leht sellisel kujul kättesaadav ei ole, kuid soovitus on uuendada vahelehte lähtuvalt väljapakutud struktuurist.
2	Kohustused			x		Valmis rakendus „tähtajalised kohustused“
3	Lisateave				x	Loomisel kohustuste lisateabe vaheleht

Uue infona lisatakse teemalehe üldinfo vahelehele infokaardid, mille kaudu saavad ettevõtjad mh kontrollida Eestis registreeritud käibemaksukohustuslasi, teha maksevõlapäringuid ning otsida kehtestatud äri- ja ettevõtluskeelde. Samuti viidatakse teemalehe üldinfo lehel eesti.ee-s olemasolevatele infoartiklitele raamatupidamise ja aruandluse ning maksude ja tolli kohta.

Kohustuste teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- Maksu- ja Tolliamet (MTA)
- Eesti Statistikaamet
- Riigi Tugiteenuste Keskus (RTK)
- Päästeamet
- Patendiamet
- Eesti Pank
- Terviseamet
- Registrite ja Infosüsteemide Keskus (RIK)
- TTJA
- Keskkonnaministeerium
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA)
- Transpordiamet

2.2.2. Töötajad

Teemalehe „töötajad" eesmärk on pakkuda ettevõtjatele struktureeritud ja kasutajasõbralikku juurdepääsu töötajatega seotud toimingutele, hõlmates olulisi aspekte töösuhetest töötervishoiu ja tööohutuseni. See leht koondab töötajatega seotud mitmesugused toimingud ja juhendab ettevõtjat nende haldamisel. Töötajate teemalehe kaudu on ettevõtjal tulevikus võimalik siseneda **töötajatega seotud toimingute rakendusse**[12], mis lansseeritakse eelduslikult 2025. aasta veebruaris.

Rakenduses on 6 vahelehte: **koondvaade**, **töösuhe**, **toetused ja hüvitised**, **töötervishoid ja tööohutus**, **lähetused ja maksuresidentsus** ning **kvalifikatsioonid**. Koondvaade pakub kiiret ülevaadet olulistest toimingutest, nagu töövõimetuslehtede täiendamine ja riskianalüüsi esitamine, kasutades visuaalselt selget valgusfoori süsteemi, mis näitab, millised toimingud vajavad veel tähelepanu. Koondvaates on ettevõtjale kuvatud piiratud info ka autentimata kujul, kuid personaliseeritud info on kättesaadav üksnes ennast eesti.ee portaalis autentides. Töösuhte vaheleht hõlmab teemasid alates töötajate registreerimisest kuni töösuhte lõpetamiseni, andes tööandjatele selged juhised ja viited asjakohastele teenuskeskkondadele. Toetuste ja hüvitiste vaheleht koondab infot nii töötaja- kui ka ettevõttepõhiste toetuste kohta, aidates ettevõtetel leida ja kasutada riigi poolt pakutavaid võimalusi. Töötervishoiu ja tööohutuse vaheleht keskendub tervisekontrollile, tööõnnetuste uurimisele ja riskianalüüsidele, toetades tööohutuse ja töötajate tervise hoidmist ja edendamist. Lähetuste ja maksuresidentsuse vaheleht hõlmab nii sise- kui välislähetuste korraldust ning maksuresidentsuse päringuid, mis on eriti oluline rahvusvahelise tööjõu haldamisel. Kvalifikatsioonide vahelehe kaudu on autenditud kasutajale plaan kuvada ettevõtte töötajate kvalifikatsioone, tagades, et kõik töötajatele seatud nõuded on täidetud.

Töötajatega seonduvad seni valminud ja loomisel olevad osised paigutuvad töötajate teemalehel erinevatele vahelehtedele (Tabel 6. Töötajate teemalehe struktuur).

[12] Gofore, PwC. 2023. Töötajatega seotud toimingute ärisündmuse analüüs. (link)

Tabel 6. Töötajate teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Koondvaade			x		Tegemist on valmis rakendusega „töötajatega seotud toimingud“, mille sisu paigutub erinevatele vahelehtedele. Uut sisu ei looda. Olemasolevad infoartiklid on juba rakendusse erinevatele vahelehtedele paigutatud.
2	Töösuhe		x	x		
3	Toetused ja hüvitised		x	x		
4	Töötervishoid ja tööohutus		x	x		
5	Lähetused ja maksuresidentsus		x	x		
6	Kvalifikatsioonid			x		

Oluline on märkida, et analüüsi raames teemalehele uut infot ei looda – kogu teave pärineb olemasolevast rakenduses. Igal vahelehel on koondatud eesti.ee-s olemasolevad infoartiklid ning seotud asutused töötajate ja töökeskkonna kohta, mis on teemade kaupa sobitatud vastavatele vahelehtedele. Samuti on kogu vajalik info juba teemalehe erinevatel vahelehtedel kättesaadav ning täiendava lisateabe vahelehe kuvamine pole info dubleerimise vältimiseks vajalik.

Töötajate teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- Tööinspektsioon
- Eesti Töötukassa
- MTA
- Tervisekassa
- Sotsiaalkindlustusamet
- Politsei- ja Piirivalveamet (PPA)

2.2.3. Tegevusload ja majandustegevusteated

Teemalehe „tegevusload ja majandustegevusteated” eesmärk on pakkuda ettevõtjatele selget ja süsteemset ülevaadet tegevuslubade ja majandustegevusteadetega seotud protsessidest, alates nende vajalikkusest kuni detailsete juhisteni. Teemaleht koosneb **tegevuslubade ja majandustegevusteadete rakendusest** ning **lisateabe vahelehest**, pakkudes kasutajatele sujuvat üleminekut ja keskendunud teabevoogu.

Äritegevuseks tegevusloa taotlemise ja majandustegevusteate esitamise ärisündmuse kohta viidi 2023. aastal läbi ärianalüüs[13]. Kuigi rakendus on praeguseks hetkeks väljaarendatud, ei ole see veel kasutajatele nähtav. Rakendus tehakse avalikuks 2025. aasta kevadel. Teemalehe üldinfo vahelehele on esitatud üldine teave tegevuslubade ja majandustegevusteadete kohta ning selgitused, mida selles rakenduses teha saab. Käesolevast ärianalüüsist on välja koorunud soovitus rakenduse üldinfo vaheleht ümberstruktureerida ning teha see kättesaadavaks ka autentimata kasutajatele. Autenditud kasutajatele on saadaval eraldi „**Minu load ja teated**“ vaheleht, kus kuvatakse ettevõtte tegevusala(d) ja vastava(d) EMTAK kood(id) koos lisainfoga andmete päritolu kohta (nt Äriregistrist või Eesti Statistikaametist).

Vaheleht „Minu load ja teated“ pakub terviklikku vaadet ettevõtte kõikidele kehtivatele ja kehtetutele ning peatatud tegevuslubade ja majandustegevusteadete kohta. See saavutatakse X-tee päringute kaudu, mis koguvad andmeid erinevatest riigi registritest ja andmekogudest.

Lisaks on kasutajatel võimalik „**Otsi luba või teadet**“ vahekaardi kaudu otsida tegevuslubade ja majandustegevusteadete kohta käivaid infoartikleid, kasutades erinevaid tunnuseid nagu EMTAK koodid, valdkond või tegevusala. Otsingufunktsioon ei ole seotud konkreetse ettevõttega, vaid pakub otsitud tunnustele vastavaid tulemusi, võimaldades kasutajatel tutvuda neid huvitava teemaga.

Tegevuslubade ja majandustegevusteadetega seonduvad seni valminud ja loomisel olevad osised paigutuvad teemalehel erinevatele vahelehtedele (Tabel 7).

Tabel 7. Tegevuslubade ja majandustegevusteadete teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Põhiinfo		x	x		Tegemist on valmis rakendusega „tegevusload ja teated“, mille sisu

[13]Ernst & Young, Rethink, Cybernetica. 2023. Ettevõtte tegevuslubade ja majandustegevusteadete analüüs. (link)

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
2	Minu load ja teated			x		paigutub erinevatele vahelehtedele. Uut sisu ei looda. Olemasolevad infoartiklid paigutada rakenduse põhiinfo lehele: 1. Erinõuetega tegevusalad
3	Otsi lube ja teateid			x		
4	Lisateave				x	Loomisel tegevuslubade lisateabe vaheleht

Teemalehele uut infot ei looda – info pärineb olemasolevast rakendusest ning tegevuslubade lisateabe vahelehelt. Tegevuslubade ja majandustegevusteadete teemalehe üldinfo lehele soovitame koondada eesti.ee-s olemasolevad infoartiklid erinõuetega tegevusalade kohta. Oluline on, et kõik artiklid oleksid kergesti ligipääsetavad ka rakenduse põhiinfo lehelt, et kasutajad saaksid vajaliku info kiiresti leida ka ilma otsingufunktsiooni kasutamata.

Tegevuslubade ja majandustegevusteadete teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- Haridus- ja Teadusministeerium
- TTJA
- MTA
- Transpordiamet
- Terviseamet
- Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
- PRIA
- Ravimiamet

2.2.4. Turvalisus ja ohutus

Teemalehe „turvalisus ja ohutus" eesmärk on pakkuda ettevõtjatele ja organisatsioonidele põhjalikku ja praktilist teavet turvalisuse ja ohutuse erinevatel aladel. Teemaleht keskendub kolmele peamisele valdkonnale: **küberturvalisus**, **riigikaitse** ning **ohutus ja kooskõlastused**. Need valdkonnad on esitatud ühtsel lehel, pakkudes terviklikku ülevaadet ja väärtuslikke ressursse teadlikkuse tõstmiseks ja kaitsetaseme parandamiseks. Oluline on märkida, et antud teemavaldkonda pole varasemate analüüside raames eraldi käsitletud ning puudub teemakohane rakendus või rakenduse prototüüp.

Küberturvalisuse osas pakub teemaleht mitmeid ressursse ja juhiseid, et aidata organisatsioonidel ennetada ning kaitsta end küberkuritegude ja küberkurjategijate eest. Nt RIA loodud kübertest on mõeldud töötajate teadlikkuse tõstmiseks ja küberturvalisuse taseme hindamiseks ettevõttes. Lisaks pakub RIA ennetusnõuandeid ja koolitusi, et vähendada küberintsidentide mõju. Samuti pakub Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) kübertuge ning kriis.ee soovitusi ja tuge digitaliseerimisega kaasnevate riskidega toimetulekuks.

Riigikaitse valdkonnas pakub teemaleht teavet riigikaitsekursuste ja -programmide kohta, mis aitavad suurendada ettevõtjate teadlikkust nende rollist riigikaitses. Kaitseministeeriumi ja Riigikaitse Edendamise Sihtasutuse kaudu saavad ettevõtjad osaleda programmides, mis toetavad Eesti Kaitseliidu ja Kaitseväe tegevust. Lisaks tunnustab Kaitseministeerium silmapaistvaid riigikaitse toetajaid, andes välja tunnustuse „Riigikaitse toetaja".

Ohutuse ja kooskõlastuste valdkonnas antakse juhiseid, kuidas tagada vastavus kehtestatud ohutusstandarditele. Päästeamet ning TTJA on kehtestanud nõuded projektide ja tegevuste kooskõlastamiseks ning kaupade ja teenuste ohutuse tagamiseks.

Teemalehe struktuur on esitatud alljärgnevas tabelis (Tabel 8).

Tabel 8. Turvalisuse ja ohutuse teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Puudub	x	x			Teemalehel puudub vahelehtede loogika. Kogu sisu on esitatud ühes vaates. Teemalehele luuakse uus sisu ning lisatakse viited olemasolevatele infoartiklitele: 1. Tarbijakaitse ettevõtjale

Oluline on rõhutada, et tegemist on uue teemalehega, millele luuakse nii täiesti uut sisu kui ka koondatakse juba eesti.ee-s olemasolevad asjakohased infoartiklid kategooriast „tarbijakaitse ettevõtjale“.

Turvalisuse ja ohutuse teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- Päästeamet
- RIA
- TTJA
- ITL
- Kaitseministeerium
- Riigikaitse Edendamise Sihtasutus
- Riigikantselei

2.2.5. Keskkond ja kestlikkus

Teemalehe „keskkond ja kestlikkus" eesmärk on pakkuda ettevõtjatele ja organisatsioonidele põhjalikku ülevaadet ja ressursse, mis toetavad **vastutustundlikku ettevõtlust** ja **keskkonnahoidlikku tegevust**. Selle lehe väärtuspakkumine peitub selle võimes aidata ettevõtetel orienteeruda keerulises keskkonna- ja kestlikkuse valdkonnas, pakkudes praktilisi juhiseid ja tööriistu, mis toetavad teadlikke ja jätkusuutlikke äriotsuseid.

Lehe sisu on koostatud, võttes arvesse varasema ettevõtte andmekaardi jätkuanalüüsi[14] tulemusi, kus töötati välja **prototüüp looduskeskkonna teemalehele**. Selle analüüsi tulemusena valiti välja kriitilise tähtsusega valdkonnad, nagu jäätmekäitlus, ringmajandus, veemajandus, maapõue kasutamine, õhk ja kliima, kiirgus ja keskkonnakorraldus ning keskkonnakaitseload, mis on ettevõtete jaoks kesksed vastutustundliku tegevuse edendamisel.

Teemalehele on samuti välja toodud **kestlikkusaruandlusega** seonduv info. Kestlikkusaruandlus aitab ettevõtetel edendada vastutustundlikku tegevust ja parandada nende keskkonna- ja sotsiaalset mõju. Kuna kestlikkusaruandlus muutub ettevõtjate jaoks kohustuslikuks, on ettevõtjad ise avaldanud soovi saada selle kohta rohkem teavet. Teemaleht vastab sellele vajadusele, pakkudes viiteid juhistele ja standarditele kestlikkusaruannete koostamisel.

Planeerimise teave aitab tagada, et ettevõtete projektid vastavad keskkonnanõuetele ja toetavad jätkusuutlikku arengut. Ruumilise planeerimise parem mõistmine aitab ettevõtetel teha teadlikke otsuseid kinnisvara ja arenduse valdkonnas, toetades strateegiliste infrastruktuuri- ja arendusprojektide kavandamist ja elluviimist.

Lisaks sisaldab leht infot **looduskaitse ja kestliku turismi** kohta. Ettevõtja vaatenurgast on see teave hädavajalik mitmel põhjusel. Esiteks aitab looduskaitse ja kestliku turismi alane teave ettevõtetel tagada, et nende tegevus ei kahjusta looduskeskkonda, mis võib pikemas perspektiivis mõjutada nende mainet ja ärivõimalusi. Teiseks võimaldab see ettevõtjatel arendada uusi turismitooteid ja -teenuseid, mis on kooskõlas ökoloogiliste ja sotsiaalsete normidega, pakkudes seeläbi konkurentsieeliseid turul, kus tarbijad muutuvad keskkonnateadlikumaks.

Keskkonna ja ketlikkuse teemalehe struktuur on esitatud alljärgnevas tabelis (Tabel 9).

Tabel 9. Keskkonna ja kestlikkuse teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Puudub	x	x			Teemalehel puudub vahelehtede loogika. Kogu sisu on esitatud ühes vaates. Teemalehele luuakse uus sisu ning lisatakse viited olemasolevatele infoartiklitele: 1. Keskkonnakaitse ettevõtjale

Kõik eespool mainitud teemavaldkonnad on teemalehel koondatud ühele lehele ning vahelehtede loogika puudub. Teemalehe sisu loomisel on tuginetud ettevõtja andmekaadi jätkuanalüüsi tulemile, kuid samuti on teemalehele toodud täiesti uut infot, nt planeeringute näol. Teemalehele on koondatud ka ettevõtjaid puudutavad infoartiklid kategooriast „keskkonnakaitse ettevõtjatele“.

[14] Gofore, PwC, Futurist. 2023. Ettevõtja andmekaardi jätkuanalüüs. (link)

Keskkonna ja kestlikkuse teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- Rahandusministeerium
- Keskkonnaagentuur
- Justiits- ja Digiministeerium
- Kliimaministeerium
- Keskkonnaamet
- Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

2.2.6. Rahastamise võimalused

Teemalehe „rahastamise võimalused" eesmärk on pakkuda ettevõtjatele põhjalikku ja struktureeritud teavet erinevate rahastamise võimaluste kohta, mis on saadaval riiklikul tasandil. Teemalehe üldinfo lehe kaudu on kasutajal ennast autentides võimalik siseneda **rahastamise võimaluste rakendusse**. Ettevõtte finantseerimise ärisündmuse analüüs[15] viidi läbi 2022. aastal ning rahastamise võimaluste rakendus on eesti.ee-s kasutajatele kättesaadav nii autentimata kui ka autenditud vaates.

Teemalehe **üldinfo vaheleht** on soovitus ümber struktureerida nii, et see oleks kombinatsioon olemasolevast rahastamise võimaluste rakenduse üldinfo lehest, eesti.ee teemakohastest infoartiklitest ning uuest infost riigihangete kohta. Üldinfo vahelehele on autentimata kasutajale välja toodud, mida on ettevõtjal oluline teade rahastamise võimaluste rakenduse kohta ning samuti on loetletud peamised toetuste pakkujad, kes rakendusega on liidestunud. Üldinfo lehel on kättesaadavad eesti.ee infoartiklid, mis käsitlevad erinevaid aspekte rahastamise kontekstis.

Nii autentimata kui ka autenditud kasutajad saavad kasutada täiendavaid vahelehti, nagu „**Rahastusvõimalused**", kus on võimalik tutvuda avaliku sektori pakutavate laenude, käenduste ja toetustega. Kasutajad saavad otsida rahastusvõimalusi kategooria või pakkuva asutuse järgi. Iga taotlusvoor pakub detailset infot selle kohta, mille jaoks toetust saab taotleda ja kellele see on mõeldud. Täpsemate toetustingimuste uurimiseks ning taotluse esitamiseks suunatakse kasutajad vastava asutuse kodulehele.

Autenditud kasutajad saavad lisavõimalusena salvestada huvipakkuvaid rahastamise võimalusi vahelehele „**Salvestatud**", et neid hiljem kiiresti leida ja nende kohta lisateavet hankida.

Rahastamise võimalustega seonduvad seni valminud ja loomisel olevad osised paigutuvad teemalehel erinevatele vahelehtedele (Tabel 10).

Tabel 10. Rahastamise võimaluste teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Üldinfo	x	x	x		Kombinatsioon rakenduse üldinfo lehest, uuest infost ja infoartikli kategooriast: 1. Rahastamine Tuleb märkida, et hetkel rakenduse üldinfo leht sellisel kujul kättesaadav ei ole, kuid soovitus on uuendada vahelehte lähtuvalt väljapakutud struktuurist.
2	Rahastusvõimalused			x		Valmis rakendus „rahastamise võimalused“
5	Salvestatud			x		
6	Lisateave				x	Olemas rahastamise võimaluste lisateabe vaheleht

Sarnaselt kohustuste teemalehe üldinfo lehega, on rahastamise võimaluste üldinfo lehele sinistele infokaartidele koondatud uus teave riigihangete kohta. Riigihangete register pakub ülevaadet ostusoovidest, menetluse käigust ja sõlmitud lepingutest. Rahvusvaheliste hangete teave EL kontekstis võimaldab ettevõtetel

[15] Ernst & Young, Rethink. (2022). Ettevõtte finantseerimise ärisündmuse analüüs. (link)

avardada oma turgu ja osaleda laiemates hankevõimalustes. Samuti viidatakse teemalehe üldinfo lehel eesti.ee-s olemasolevatele infoartiklitele rahastamise kohta.

Rahastamise võimaluste teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- PRIA
- RTK
- Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS)
- Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)
- Euroopa Komisjon
- Rahandusministeerium

2.2.7. Eksport

Ekspordi teemalehe eesmärk on pakkuda ettevõtjatele põhjalikku ja struktureeritud teavet, mis toetab nende rahvusvahelist laienemist ja eksporditegevust. Teemaleht sisaldab ekspordiga seotud infot ja teenuseid, mis on jaotatud viieks peamiseks vaheleheks: **ekspordi üldinfo ja sihtturud**, **kontaktide leidmine**, **nõustamine**, **finantslahendused ja regulatsioonid**. Oluline on märkida, et ekspordi teemalehel puudub personaalne vaade autenditud kasutajatele. Kogu info on kättesaadav nii autentimata kui ka autenditud vaates.

Ekspordi teemalehe ärianalüüs[16] viidi läbi perioodil september-detsember 2024ning selle analüüsi tulemused kujundavad ekspordi teemalehel kuvatava teabe sisu.

Ekspordi üldinfo ja sihtturgude vaheleht pakub soovitusi alustavatele ja kogenud eksportijatele ning kiirviiteid olulistele ressurssidele, nagu sihtturud ja maailmakaart, mis kuvab ekspordiga seotud sündmusi. Kontaktide leidmise vaheleht aitab ettevõtjatel leida ärikontakte ja osaleda rahvusvahelistel messidel ning visiitidel. Nõustamise vaheleht pakub ekspordialast nõu ja õigusnõustamist, aidates ettevõtetel lahendada ekspordiga seotud probleeme. Finantslahenduste vaheleht keskendub laenudele, toetustele ja krediidikindlustusele, pakkudes ettevõtjatele erinevaid finantseerimise võimalusi ja lahendusi. Regulatsioonide vaheleht pakub teavet sanktsioonide, tollitoimingute ja tehniliste nõuete ning standardite kohta, et ettevõtted saaksid järgida rahvusvahelisi nõudeid.

Ekspordi rakenduse erinevad osised paigutuvad teemalehel vahelehtede loogikat järgides, mille struktuur on alljärgnevas tabelis välja toodud (Tabel 11).

Tabel 11. Ekspordi teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Üldinfo ja sihtturud		x	x		Tegemist on valmimisel oleva rakendusega „eksport“, mille sisu paigutub erinevatele vahelehtedele. Uut sisu ei looda. Olemasolevad infoartiklid on juba rakendusse erinevatele vahelehtedele paigutatud.
2	Kontaktide leidmine		x	x		
3	Nõustamine		x	x		
4	Finantslahendused		x	x		
5	Regulatsioonid		x	x		

Teemalehele uut infot ei looda – info pärineb 2025 aastal läbi viidud ekspordi teemalehe ärianalüüsist ning selle tulemina loodud interaktiivsest prototüübist. Teemaleht on üles ehitatud võttes arvesse eesti.ee-s olemasolevaid infoartikleid piiriülese ettevõtluse kohta, mis teemavaldkondade kaupa lahendusse juba integreeritud on. Samuti on kogu vajalik teave teemalehe erinevatel vahelehtedel kättesaadav ning täiendava lisateabe vahelehe kuvamine pole info dubleerimise vältimiseks vajalik.

Ekspordi teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- EIS
- Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (KTK)
- Välisministeerium
- AS KredEx Krediidikindlustus
- Eesti Statistikaamet
- MTA
- TTJA
- Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

[16] PwC, Gofore, TGS Baltic. 2025. Ekspordi teemalehe ärianalüüs. (link)

2.2.8. Ettevõtte asutamine

Ettevõtte asutamise teemaleht koondab kogu asjakohase info ja teenused, mis on vajalikud ettevõtluse alustamiseks Eestis. Teemaleht on osa ettevõtte elukaarest ja pakub **alustavatele ettevõtjatele terviklikku ülevaadet ettevõtlusvormide valikust, äritegevuse planeerimisest ning registreerimisprotsessidest**. Lisaks käsitletakse ettevõtte asutamisega seotud **õiguslikke küsimusi** ning pakutakse tuge ja ressursse, mis aitavad ettevõtjatel teadlikult oma ettevõtlusteekonda alustada.

Ettevõtte asutamise ärianalüüs on 2025. aasta jaanuari seisuga käimas ning selle tulemused mängivad keskset rolli teemalehe sisu kujundamisel. Ärianalüüsi eesmärk on põhjalikult uurida ja mõista alustavate ettevõtjate vajadusi ning regulatiivseid nõudeid Eestis.

Teemaleht, toetudes ärianalüüsi tulemustele, saab olla tõhus abivahend, mis lihtsustab avaliku sektoriga suhtlemist ja toetab teadlikku ja läbimõeldud ettevõtluse alustamist.

Eelduslikult kätkeb analüüs eesti.ee-s olemasolevaid infoartikleid ettevõtte loomise kohta loodava lahenduse sees, kuid kui seda ei tehta, tuleks kaaluda infoartiklite integreerimist rakenduse üldinfo vahelehel.

Täpsem teemalehe struktuur selgub ettevõtte asutamise ärianalüüsi tulemina, kuid alljärgnevas tabelis on välja toodud esmane teemalehe ülesehitus (Tabel 12).

Tabel 12. Ettevõtte asutamise teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Põhiinfo		x	x		Tegemist on analüüsimisel oleva rakendusega „ettevõtte asutamine“. Uut sisu ei looda. Olemasolevad infoartiklid paigutada rakenduse üldinfo lehele: 1. Ettevõtte loomine
4	Lisateave				x	Vajadusel luua ettevõtte asutamise lisateabe vaheleht

Peamised teenuseosutajad selguvad ettevõtte asutamise ärianalüüsi tulemusena.

2.2.9. Ettevõtte elujõulisus

Teemalehe „ettevõtte elujõulisus“ eesmärk on ettevõtjateni tuua **ettevõtte elujõulisuse indeksi rakendus**, mis on hetkel arendusjärgus ning pakub tulevikus ettevõtjatele väärtuslikku ülevaadet nende ettevõtte hetkeseisust ja tulevikuväljavaadetest. Rakenduse arendamise tellimus on esitatud MKM-i poolt Eesti Statistikaametile. Ettevõtte elujõulisuse indeksi rakendus kasutab tehisintellekti tehnoloogiat, et analüüsida ettevõtte majandusnäitajaid ning riigile esitatud andmeid, pakkudes prognoose ettevõtte elujõulisuse kohta.

Rakendus pakub mitmeid kasulikke funktsioone:

1. Annab põhjaliku **ülevaate ettevõtte praegusest seisust**, analüüsides erinevaid majandus- ja finantsnäitajaid.
2. Võimaldab ettevõtetel **võrrelda oma tulemuslikkust teiste sarnaste ettevõtetega**, pakkudes väärtuslikku konteksti ja konkurentsianalüüsi.
3. Aitab **hinnata ettevõtte elujõulisust lähitulevikus**, aidates ettevõtetel planeerida ja strateegiliselt positsioneerida end turul.

Rakendus analüüsib ja hindab viit elujõulisuse aspekti: **maksevõimekus**, **efektiivsus**, **finantsvõimendus**, **tasuvus** ja **tööjõukulude tootlikkus**. Iga näitaja kohta pakutakse soovitusi ja juhiseid, kuidas ettevõtte käekäiku parandada.

Rakendusel on 5 vahelehte: „**Üldinfo**“, „**Olukord praegu**“, „**Prognoos**“, „**Kuidas tulemusi mõista?**“ ning „**Kaasa konsultant**“. Soovitus on kaaluda teha teatud vahelehed kättesaadavaks ka autentimata vaates. Nt „Kuidas tulemusi mõista?“ vaheleht, mis selgitab rakenduse aluseks olevate andmete ja analüüsimeetodite metoodilist lähenemist, võiks olla avatud kõigile, et aidata paremini mõista rakenduse kasutamise konteksti. Samuti võiks „Kaasa konsultant“ vaheleht olla kättesaadav kõigile, kuna see pakub infot konsultandi kaasamise kohta ja selgitab, kuidas selline koostöö võib aidata ettevõtte elujõulisust parandada. Kuigi

teemaleht käsitleb konkreetse ettevõtte andmetega seotud personaalset teavet, sisaldab rakendus ka üldiseid juhiseid, mis võiksid olla kasulikud laiemale kasutajaskonnale.

Autenditud kasutajatele on saadaval isiklikud ettevõtte andmed, analüüsid ja soovitused, mis aitavad teha teadlikumaid otsuseid ning tõsta ettevõtte tootlikkust. Rakendus on loodud eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, pakkudes vahendeid ja teadmisi, mis aitavad ettevõtetel efektiivsemalt tegutseda ja oma majanduslikku seisu parandada. Rakendus tehakse avalikkusele kättesaadavaks eelduslikult 2025. aasta lõpus.

Ettevõtte elujõulisuse rakenduse osised paiknevad teemalehel erinevatel vahelehtedel, mille struktuur on esitatud alljärgnevas tabelis (Tabel 13).

Tabel 13. Ettevõtte elujõulisuse teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Üldinfo			x		Tegemist on valmimisel oleva rakendusega „ettevõtte elujõulisuse indeks“, mille sisu paigutub erinevatele vahelehtedele. Uut sisu ei looda.
2	Olukord praegu			x		
3	Prognoos			x		
4	Kuidas tulemusi mõista?			x		
5	Kaasa konsultant			x		

Oluline on märkida, et teemalehele uut infot ei looda ning kogu sisu pärineb otse ettevõtte elujõulisuse indeksi rakendusest. Samuti ei ole eesti.ee-s olemas vastavat teemat käsitlevaid infoartikleid, mis oleksid otseselt seotud ettevõtte elujõulisusega. Teemalehele ei ole loomisel lisateabe vahelehte. Kogu vajalik ja asjakohane teave on koondatud rakenduse erinevatele vahelehtedele, mis on loodud kasutajatele võimalikult arusaadavalt ja praktiliselt.

2.2.10. Ettevõtte arendamine

Käesoleva analüüsi raames on ühe teemana süvitsi keskendutud ettevõtte arendamise teemalehe sisu loomisele ja selle näitlikustamisele prototüübi abil. Teemalehe eesmärk on pakkuda ettevõtjatele avalikult kättesaadavat põhjalikku teavet ja juhiseid, kuidas oma ettevõtte kasvu ja arengut tõhusalt toetada. Teemalehe arendamise protsessis mängisid olulist rolli ettevõtjatega läbiviidud töötoad, mille käigus selgus vajadus koondatud teabe järele, mis toetaks ettevõttega seotud võrgustike laiendamist ja arendustegevuste tõhustamist.

Lehe eesmärk ei ole pakkuda otseseid toiminguvõimalusi, vaid suunata ettevõtjad vajalike ressurssideni, koondades olulise info ja lingid ühte kohta. Ettevõtjad tõid välja konkreetsed puudujäägid ja vajadused, millele teemaleht peaks vastama, nt:

- **Inkubaatorite ja erialaliitude nimekiri**: Ettevõtjad soovisid ligipääsu ammendavatele nimekirjadele, mis hõlmaksid erinevaid inkubaatoreid ja erialaliite. Sellised nimekirjad aitaksid neil leida sobivaid partnereid ja tugistruktuure, mis toetaksid ettevõtte kasvu ja arengut.
- **Arendusvõimalused töötajate oskuste täiendamiseks**: Tuvastati vajadus info järele, mis käsitleks töötajate oskuste arendamist. Ettevõtjad soovisid teada saada, millised koolitusprogrammid ja täiendhariduse võimalused on saadaval ning kuidas need võiksid aidata kaasa meeskonna arengule.
- **Õigusabi küsimused**: Ettevõtjatel on sageli keeruline leida usaldusväärset infot, mis puudutaks õigusabi ja intellektuaalomandi kaitset. Teemaleht võiks pakkuda juhiseid ja linke, et suunata ettevõtjad vajalike teenuste ja nõustamise juurde.
- **Innovatsiooni edendamise võimalused**: Uuenduslike lahenduste ja tehnoloogiate rakendamise võimalused olid samuti üks valdkondadest, kus ettevõtjad soovisid rohkem infot saada. Teemaleht võiks pakkuda ülevaadet innovatsioonitoetuste ja -programmide kohta, mis aitaksid ettevõtetel suurendada oma innovatsioonivõimekust.

Teemaleht keskendub erinevatele strateegiatele ja ressurssidele, mis aitavad ettevõtetel suurendada oma konkurentsivõimet. See hõlmab võimalusi võrgustike loomiseks ja koostööks erialaliitude ja inkubaatoritega,

innovatsiooni edendamiseks, teadus- ja arendustegevuseks, töötajate oskuste arendamiseks ning puudutab õiguslikke küsimusi, nagu intellektuaalomandi kaitse, lepingud ning üldine õigusabi ettevõtjatele. Leht juhendab ettevõtjaid, kuidas leida ja kasutada erinevaid riiklikke ja kohalikke tugiteenuseid.

Ettevõtte arendamise teemalehe struktuur on välja toodud alljärgneval joonisel (Tabel 14).

Tabel 14. Ettevõtte arendamise teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Puudub	x	x			Teemalehel puudub vahelehtede loogika. Kogu sisu on esitatud ühes vaates. Teemalehele luuakse uus sisu ning lisatakse viited olemasolevatele infoartiklitele: 1. Intellektuaalse omandi kaitse 2. Õigusabi ettevõtjale 3. Lepingud

Teemalehel on kogu sisu koondatud ühele lehele ning teemalehel puudub vahelehtede loogika. Oluline on märkida, et teemalehe sisu pärineb käesoleva analüüsi tööst, v.a olemasolevad eesti.ee infoartiklid, mis kuuluvad kategooriatesse: „Intellektuaalse omandi kaitse“, „Õigusabi ettevõtjale“ ning „Lepingud“. Samuti ei ole teemalehele loomisel eraldi lisateabe vahelehte, kuna kogu vajalik info on juba infokaartide kaudu kättesaadav ja selgelt esitatud, tagades seeläbi lihtsa ja praktilise kasutajakogemuse.

Ettevõtte arendamise teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- MKM
- Tallinna Ettevõtlusinkubaator
- Pärnumaa Ettevõtlusinkubaator
- Kesk-Eesti Ettevõtlusinkubaator
- Tehnopol Startup inkubaator
- Tartu Teaduspargi Sparkup inkubaator
- Tartu Biotehnoloogia Pargi Biomed inkubaator
- EIS
- Eesti Tööandjate Keskliit
- Haridus- ja Teadusministeerium
- Eesti Teadusagentuur
- Eesti Töötukassa
- Patendiamet
- AI & Robotics Estonia
- Euroopa Innovatsiooninõukogu

2.2.11. Ettevõtte lõpetamine

Analüüsis on määratletud ettevõtte lõpetamise teemalehe olulisus ettevõtjate jaoks. Ettevõtjad on toonitanud, et kui varem pole pidanud ettevõtet lõpetama, siis võib protsess olla keeruline ja vajada täpsemaid juhiseid. Teemalehe eesmärk on aidata ettevõtjatel mõista ja jälgida kõiki vajalikke samme alates lõpetamise otsuse tegemisest kuni ettevõtte lõpliku kustutamiseni registritest.

Peamised sammud ettevõtte lõpetamisel hõlmavad ametliku otsuse tegemist ja selle dokumenteerimist, finantsolukorra hindamist, võlausaldajate teavitamist, lepingute lõpetamist, töötajate teavitamist, vara müüki või jaotamist, maksude ja aruandluse lõpetamist ning kõikide õiguslike nõuete täitmist, sh ettevõtte kustutamist registritest. Samuti on oluline koostada lõplikud finantsaruanded ja säilitada kõik olulised dokumendid seaduslike nõuete kohaselt.[17]

Teemaleht sisaldab infokaarte, mis juhendavad ettevõtjaid samm-sammult läbi lõpetamise etappide, tagades vajalike ressursside kättesaadavuse ja vältides võimalikke vigu.

1. Esimene samm on juriidilise isiku likvideerimine ja kustutamine, mis algab ametliku otsuse tegemise ning lõpetamisavalduse esitamisega.

[17] Eesti.ee. Osaühingu vabatahtlik lõpetamine. (link). Viimati vaadatud 27.01.2025

2. Järgmine oluline etapp on likvideerimisavalduse esitamine, mis on ettevõtte seadusjärgse esindaja vastutusala. Avalduse esitamine e-äriregistri kaudu käivitab ametliku likvideerimisprotsessi, mille käigus ettevõtte tegevus lõpetatakse.

3. Samuti tuleb kõigile teadaolevatele võlausaldajatele saata likvideerimisteade. Teates peab olema märgitud, et võlausaldajad peavad oma nõuded esitama 4 kuu jooksul alates teate avaldamisest.

Teemalehele on sisse toodud ka viiteid eesti.ee-s olemasolevatele infoartiklitele, mis käsitlevad erinevate ettevõtlusvormide lõpetamist. Samuti on soovitatav, et kui ettevõtte asutamise ärianalüüsist kooruvad välja olulised aspektid, mis puudutavad mh ka ettevõtte lõpetamist, siis tuleks need lisada ettevõtte lõpetamise teemalehele.

Tabel 15. Ettevõtte lõpetamise teemalehe struktuur

#	Vaheleht	Uus info	Infoartiklid	Rakendus	Lisateave	Täpsustus
1	Puudub	x	x			Teemalehel puudub vahelehtede loogika. Kogu sisu on esitatud ühes vaates. Teemalehele luuakse uus sisu ning lisatakse viited olemasolevatele infoartiklitele: 1. Ettevõtte lõpetamine

Ettevõtte lõpetamise teemalehel kuvatava info ja teenuste peamised seotud asutused on:

- RIK

2.3. Teemalehtede prototüübid

Analüüsi raames loodi prototüübid 2 teemalehele: „**Kohustused**“ ja „**Ettevõtte arendamine**“. Need teemalehed valiti nende erineva olemuse ja ülesehituse tõttu, et näitlikustada erinevaid lähenemisviise ja pakkuda sisukalt struktureeritud lahendusi. Valik langes just nendele teemalehtedele ka seetõttu, et ettevõtjad pidasid neid eriti olulisteks teemavaldkondadeks. Eriti ettevõtte arendamise teema osutus töötubades sageli esile tõstetud valdkonnaks, millel sooviti sisulisi lahendusi ja realisatsiooni.

Kohustuste teemaleht järgib vahelehtede loogikat, kus informatsioon jaguneb erinevate alajaotuste ehk vahelehtede vahel, pakkudes süstematiseeritud ülevaadet teemast. Selle teemalehe sisu pärineb osaliselt juba olemasolevatest ressurssidest, nagu „tähtajaliste kohustuste“ rakendus ning eesti.ee-s leiduvad infoartiklid.

Ettevõtte arendamise teemaleht seevastu keskendub kogu info koondamisele ühele lehele, ilma vahelehtede loogikat kasutamata. Kuna sellele teemalehele puuduvad varasemad rakendused, on kogu sisu välja töötatud käesoleva analüüsi tulemina, lähtudes kogutud teabest ning ettevõtjate vajadustest ja soovidest, mis selgusid töötubade käigus. Lisaks täiendati sisu vastava valdkonna eesti.ee-s leiduvate infoartiklitega.

Nende teemalehtede ülesehitusest lähtudes saab luua standardiseeritud raamistiku ka teiste teemalehtede väljatöötamiseks. **Teemalehed, millel on olemas rakendus, saab realiseerida vahelehtede loogikaga, et kasutada ära olemasolevat sisu ja struktuuri. Samal ajal saab teemade puhul, kus on loodud täiesti uus sisu, rakendada ühelehelist ülesehitust.** Selline lähenemine tagab ühtlase kasutajakogemuse kogu platvormi ulatuses, pakkudes tuge teemadele, mida ettevõtjad ise kõige olulisemaks peavad.

Prototüüpide loomisel on järgitud eesti.ee portaalis kasutatavat disainikeelt ja Veera disainiraamistiku erisusi, et tagada visuaalne järjepidevus ja kasutajasõbralikkus. See vastab kasutajate ootustele ja platvormi üldistele eesmärkidele, luues ühtse stiili nii ettevõtjatele kui eraisikutele.

Teemalehtede prototüüpide suure ekraani vaade (*desktop)* ja mobiilivaade on kättesaadavad Figma keskkonnas: prototüübi link.

2.3.1. Kohustused

Kohustuste teemaleht on ülesehitatud vahelehtede loogikat järgides, pakkudes kasutajatele struktureeritud ja hõlpsasti navigeeritavat infot. Teemaleht koosneb kolmest vahelehest:

- **Üldinfo**, mis annab ülevaate kohustuste olemusest ja nendega seotud olulisematest aspektidest;

- **Kohustused**, mis on personaliseeritud vaade ennast autentinud kasutajale ning kus kasutajad näevad just nende ettevõttele suunatud konkreetsete kohustuste hetkeseisu;
- **Lisateave**, mis põhineb äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüsi tulemist ning millele on käesoleva analüüsi raames antud täiendusettepanekud.

Samuti on teemalehe struktuur kohaldatav ka teiste rakenduste puhul, nagu töötajatega seotud toimingud, tegevusload ja majandustegevusteated ning rahastamise võimalused.

Üldinfo

Kohustuste teemalehe avavaate esileheks on kohustuste üldinfo (Joonis 13). Üldinfo jaguneb 3 peamiseks teemaplokiks, mis on eristatud infokaartide erinevate värvide järgi.

- **Sissejuhatus teemasse** (kuvatud valge taustaga infokaartidel), kust ettevõtja leiab infot selle kohta, mis kohustused ettevõtetel on, mis perioodi tagant tuleb levinumaid kohustusi täita ning millega seoses võivad ettevõtjal täiendavad kohustused tekkida, sh töötaja registreerimine, füüsilises asukohas tegutsemine ning erinõuetega tegevusalal tegutsemine. Samuti on välja toodud probleemolukorrad kohustuste täitmata jätmise korral, sh asutuste poolne ettekirjutuste tegemine ning riikliku täitemenetlusprotsessi algatamine.
- **Asjakohased kiirviited** (kuvatud sinise taustaga infokaartidel), mis on analüüsi käigus välja töötatud uus info ja liigendatud vahepealkirjaga „Päringud“ ning mis võimaldavad ettevõtjal kontrollida:
  - kas ettevõte on registreeritud Eestis käibemaksukohustuslasena, suunates kasutaja MTA käibemaksukohustuslasena registreerimise (KMKR) numbri otsingusse;
  - kas ettevõttel või mõnel tehingupartneril esineb maksevõlgnevusi, suunates kasutaja edasi MTA maksevõlapäringu teenusesse;
  - ning kas konkreetsele ettevõtjale on seatud äri- või ettevõtluskeelde, suunates kasutaja edasi e-Äriregistri juriidilise isiku otsingusse.
- **Teemakohane info** (kuvatud helesinise taustaga infokaardil), millele on koondatud eesti.ee-s olemasolevad artiklid asjakohase infoga, sh artiklid kategooriatest „raamatupidamise ja aruandlus“ ning „maksud ja toll“. Vastavate kategooriate artiklid on omakorda liigendatud väiksemate alakategooriate kaupa.

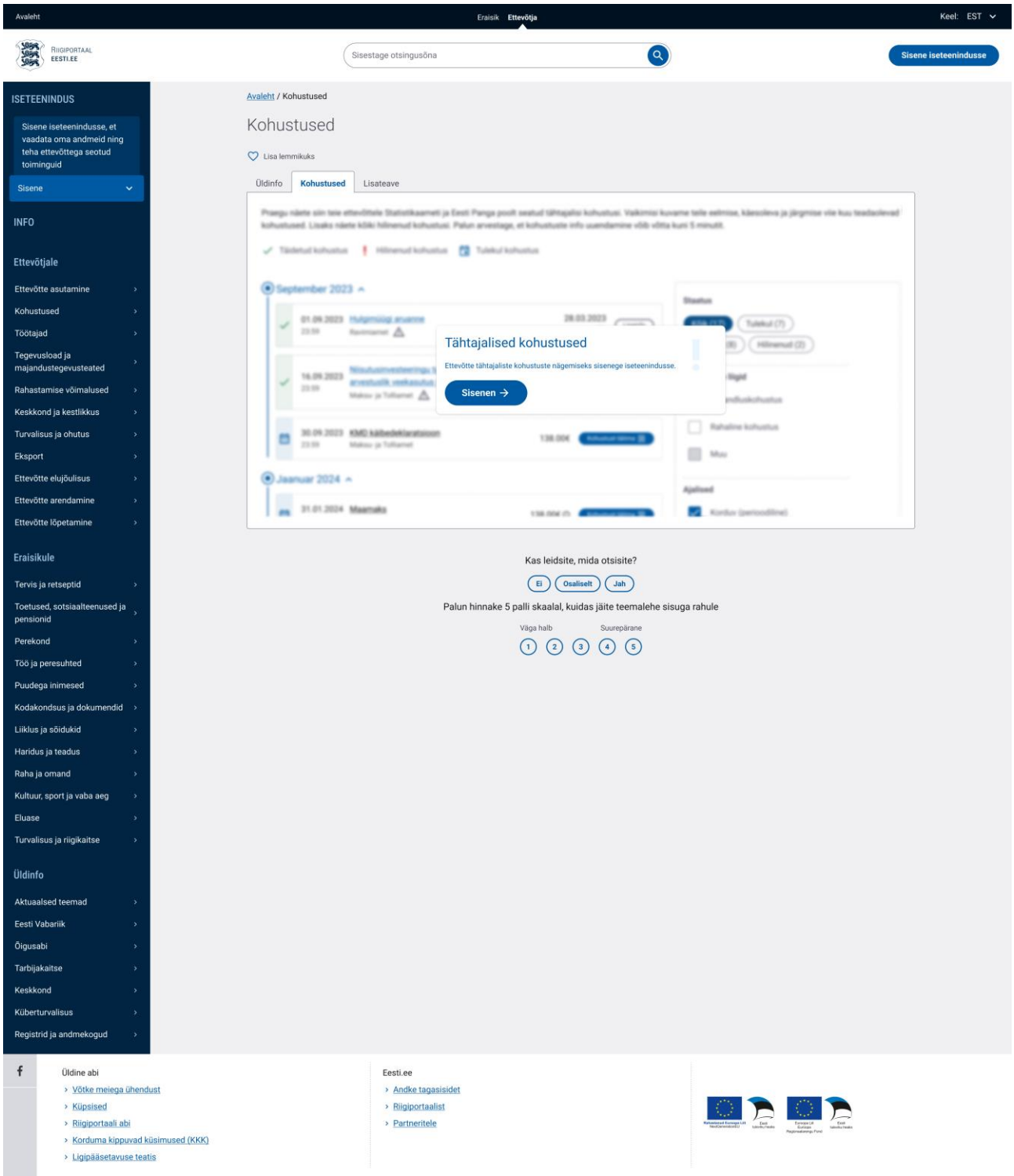

Joonis 13. Kohustuste teemalehe üldinfo vaheleht

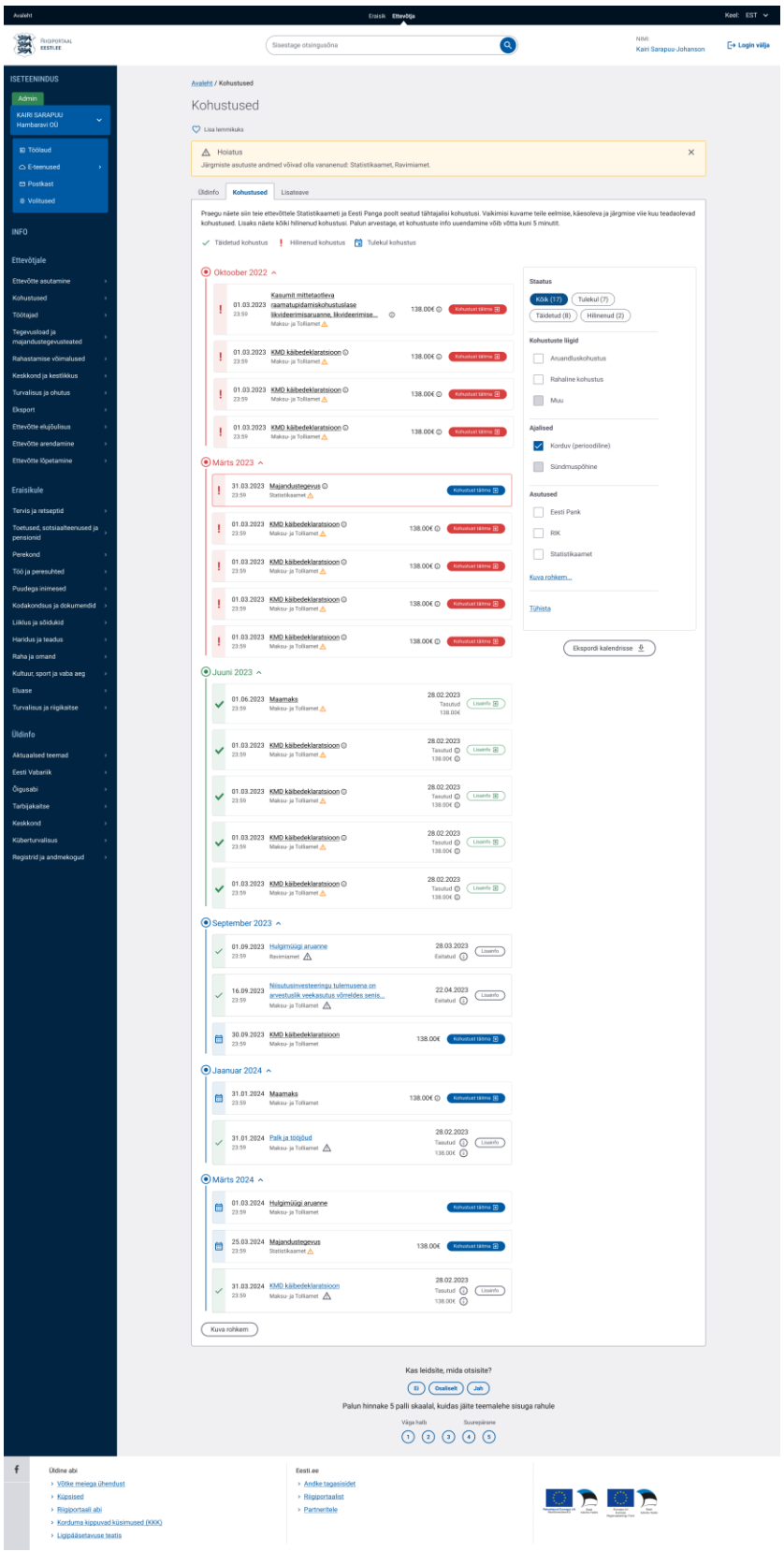
Kohustused

Kohustuste vaheleht on nähtav nii autentimata (Joonis 14) kui ka autenditud vaates.

- **Autentimata kohustuste vahelehel** kuvatakse kasutajale kohustuste rakenduse staatiline pilt udutatud taustana koos sisselogimise nupuga. See lahendus on välja töötatud analüüsi raames, et anda ettevõtjatele paremini märku, et sisse logides avaneb neile personaalsem ja detailsem vaade tema ettevõttele määratud tähtajalistest kohustustest.

Joonis 14. Kohustuste vaheleht autentimata vaates

Joonis 15. Kohustuste vahelehe autenditud vaade

- **Kohustuste vahelehe autenditud vaate** (Joonis 15) info pärineb tähtajaliste kohustuste rakendusest, mis töötati välja 2022. aastal läbi viidud ettevõtte tähtajaliste kohustuste analüüsi[18] raames ning, mis on juba eesti.ee-s ettevõtjatele kättesaadav. Käesoleva analüüsi raames pole konkreetset vaadet täiendatud või muudetud. Ennast autentinud kasutajale kuvatakse personaalne info tema ettevõttega seotud tähtajalistest kohustustest. Kohustused on sorteeritud kuupäeva alusel ning igaühe juures on märgitud staatus: täidetud, hilinenud või tulekul kohustus. Hetkel on rakendusega liidestunud vaid üksikud asutused, sh RIK ja Eesti Pank. Siiski on oluline märkida, et mitte kõik teenused ei ole veel nendest asutustest liidestunud; mõnes asutuses on teatud teenused juba saadaval, samas kui teistes neid veel ei ole. Tulevikus on oodata liidestunud asutuste ja teenuste arvu märkimisväärset kasvu, mis võimaldaks neil oma kohustusi ettevõtjatele esitada.

[18] Civitta, Sigleton Group. 2022. Ettevõtte tähtajaliste kohustuste analüüs. (link)

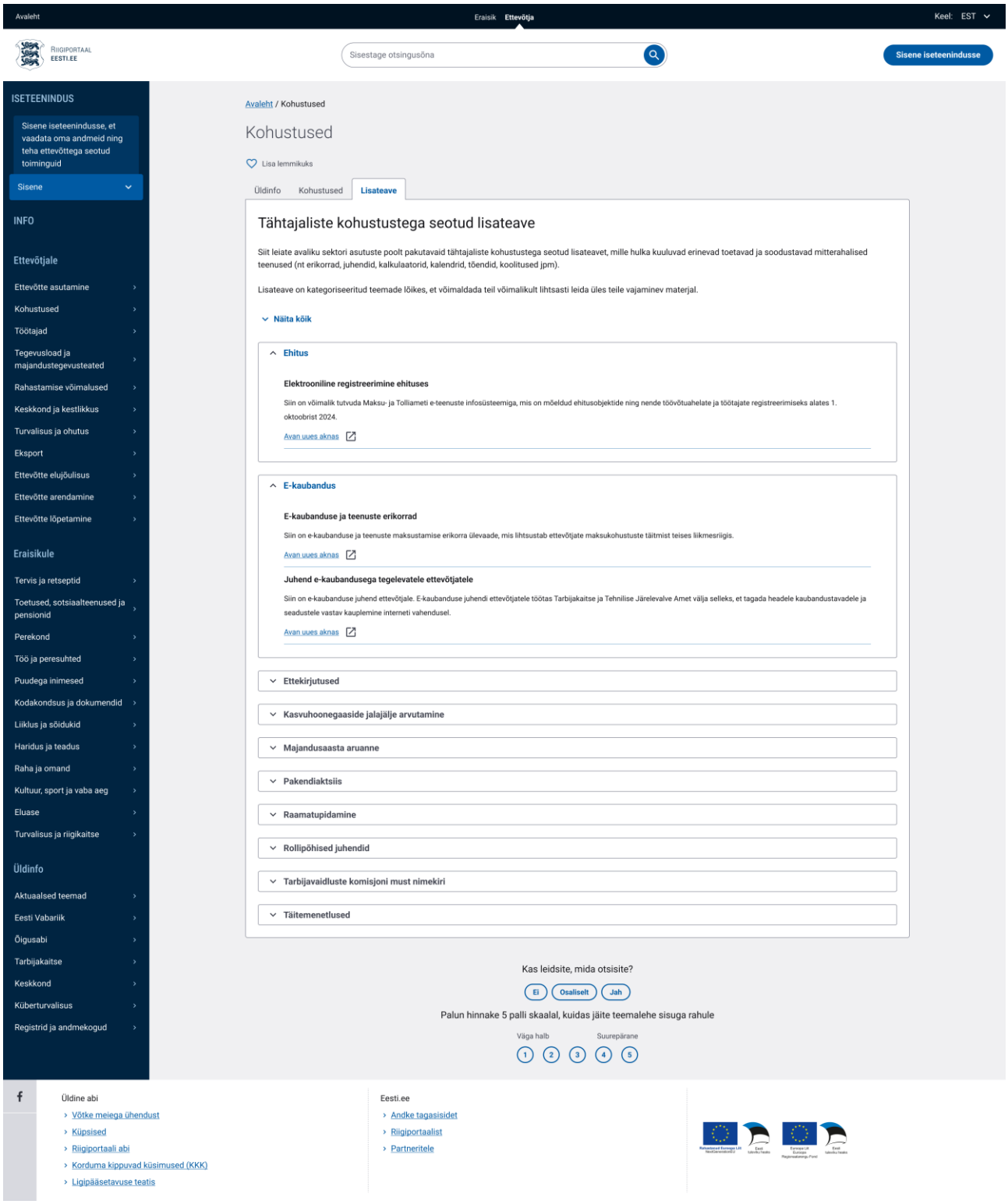
Lisateave

Kohustuste teemalehe jaoks on äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüsi[19] käigus välja töötatud kohustuste lisateabe vaheleht, mis pakub ettevõtjatele täiendavat teavet ettevõtte kohustustega seotud toimingute kohta. Vaheleht on autentimata ja autenditud vaates ühesugune ning selle kuvamine kasutajale ei nõua eelnevat sisselogimist. Analüüsi raames on esitatud soovitused **lisateabe vahelehe täiendamiseks**, sh järgmiste akordionite lisamine:

- **Täitemenetlused**: Täitemenetlus on seaduslik protsess, mille käigus kasutatakse meetmeid isiku võlgade sissenõudmiseks, kui ta pole neid vabatahtlikult tasunud. Lisateabes on toodud välja viited täitemenetluste seadustikule, täitemenetluse registrile ning Registrite ja Infosüsteemide Keskusele. Täitemenetluse seadustik sätestab reeglid ja protseduurid, mida tuleb järgida. Täitemenetluse register on ametlik andmebaas, kus säilitatakse teavet täitemenetluste kohta, ja see on kättesaadav Registrite ja Infosüsteemide Keskuse kaudu.
- **Ettekirjutused**: Ettekirjutus on ametliku asutuse poolt antud korraldus, mille eesmärk on kohustada isikut teatud viisil käituma, nt täitma seadusest tulenevaid kohustusi. Need võivad olla seotud erinevate valdkondadega, nagu liiklus, andmekaitse või tervishoid. Asutused, nagu Transpordiamet, Andmekaitse Inspektsioon, Põllumajandus- ja Toiduamet ning Terviseamet, võivad anda ettekirjutusi, kui isik või ettevõte rikub seadust või ei täida ettenähtud kohustusi.
- **Tarbijavaidluste komisjoni must nimekiri:** Tarbijavaidluste komisjoni must nimekiri on nimekiri ettevõtetest, kes ei ole täitnud komisjoni otsuseid tarbijavaidluste lahendamisel. See nimekiri aitab tarbijatel teha teadlikke otsuseid ettevõtetega tehingute tegemisel. Avalikkusele kättesaadavat nimekirja ettevõtetest haldab TTJA.

Analüüsi tulemusel on soovitus eemaldada lisateabe vahelehelt akordion „maksuvõlglased ja ettevõtluskeelud". Teema on juba käsitletud üldinfo lehel päringute teemaploki all, kus selle väljatoomine arvestab paremini ettevõtjate soove ja vajadusi. Muudatuse eesmärk on vältida info dubleerimist ja pakkuda kasutajatele organiseeritumat lähenemist. Lisaks on teemalehe üldinfos mitmeid viiteid lisateabe vahelehele, et kasutajad saaksid vajadusel hõlpsasti juurde pääseda täiendavale infole.

[19] Ernst & Young. 2024. Äritegevust toetavate ja soodustavate avalike teenuste ärianalüüs. (link)

Joonis 16. Kohustuste teemalehe lisateabe vaheleht

2.3.2. Ettevõtte arendamine

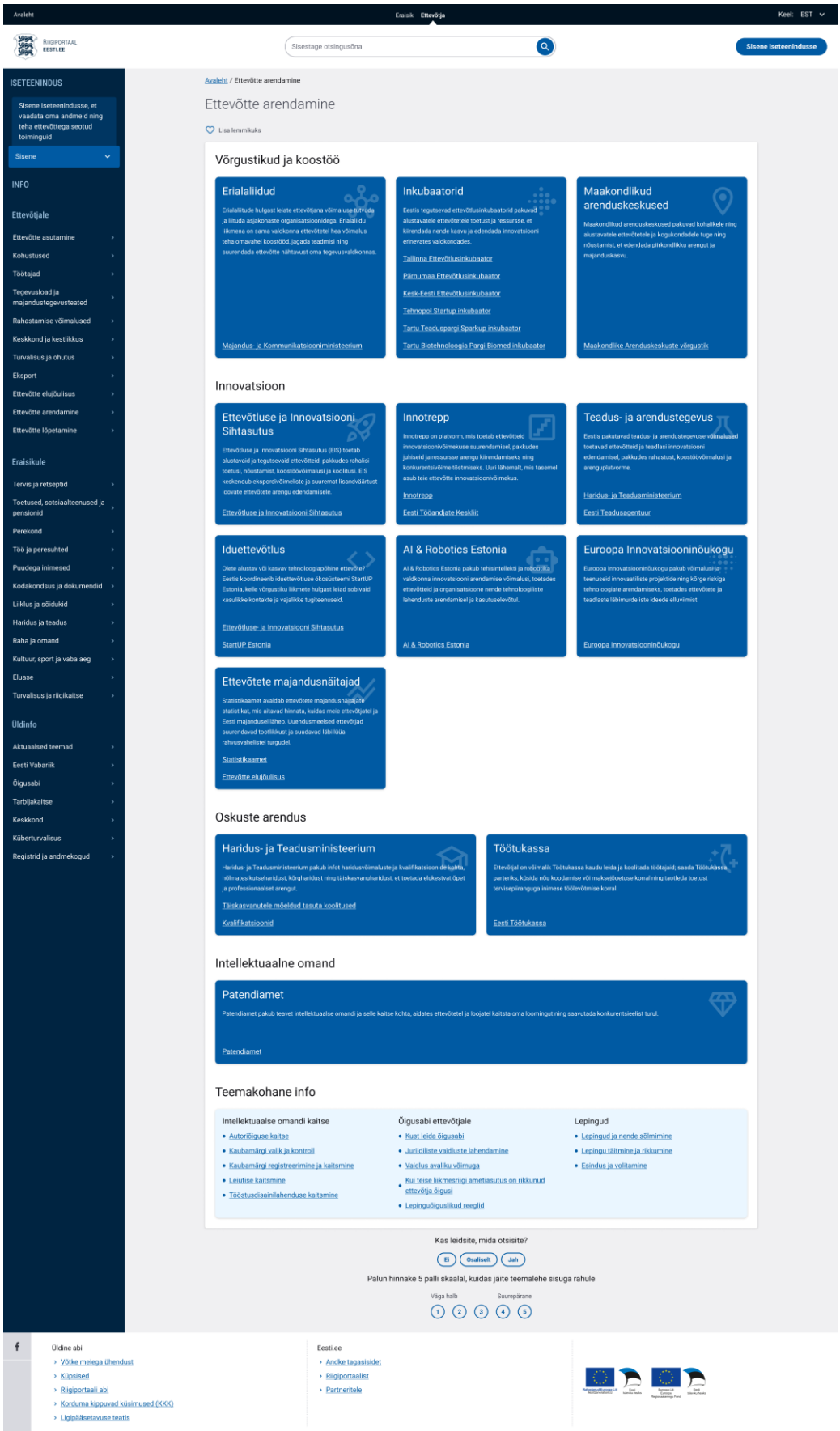
Ettevõtte arendamise teemaleht (Joonis 17) on ülesehitatud lähenemisviisiga, mis pakub kasutajatele põhjalikku ja kergesti ligipääsetavat infot struktureeritud viisil. Erinevalt traditsioonilisest vahelehtede loogikast on kogu info koondatud ühele lehele, võimaldades nii autentimata kui ka autenditud kasutajatel saada kiire ülevaade kõikidest olulistest aspektidest kohe, kui nad ettevõtte arendamise teemalehele avalehe või ettevõtte töölaua kaudu sisenevad.

Käesoleva analüüsi raames välja töötatud uus asjakohane info on esitatud tumesinistel infokaartidel, mis toovad esile erinevate alakategooriate väärtuspakkumise ettevõtjatele ning viited asutuste veebilehtedele. Lisaks on olemasolevad eesti.ee infoartiklid esitatud helesinistel kaartidel, mis eristuvad muust sisust ja pakuvad kiiret ligipääsu olulisele teabele. Need disainielemendid on kooskõlas Veera disainiraamatuga ja järgivad eesti.ee portaaliüleseid disainijuhiseid, tagades visuaalse järjepidevuse ja kasutusmugavuse.

Teemaleht on struktureeritud neljaks põhikategooriaks, millest igaüks keskendub konkreetsele ettevõtte arendamise valdkonnale. Iga katusteema kohta on sinistes infokaartides esitatud alakategooriad koos vastavate linkidega asutuste veebilehtedele.

- Võrgustikud ja koostöö
  - Erialaliidud
  - Inkubaatorid
  - Maakondlikud arenduskeskused
- Innovatsioon
  - Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus
  - Innotrepp
  - Teadus- ja arendustegevus
  - Iduettevõtlus
  - AI & Robotics Estonia
  - Euroopa Innovatsiooninõukogu
  - Ettevõtete majandusnäitajad
- Oskuste arendamine
  - Haridus- ja Teadusministeerium
  - Töötukassa
- Intellektuaalne omand
  - Patendiamet

Lisaks põhikategooriatele sisaldab teemaleht ka sektsiooni „teemakohane info", mis koosneb eesti.ee-s juba olemasolevatest infoartiklitest. Need artiklid käsitlevad intellektuaalse omandi kaitset, lepinguid ja õigusabi ettevõtjatele. Selle sektsiooni materjalid on esitatud eraldi helesinisel kaardil, mis aitab neid muudest osadest selgelt eristada ja pakub kasutajatele kiiret ligipääsu olulisele lisainfole.

Joonis 17. Ettevõtte arendamise teemaleht

3. Autentimata ja autenditud avavaade ja vasakmenüü struktuur

Järgnevate alapeatükkide eesmärk on tutvustada autentimata ja autenditud avavaate ehk ettevõtte töölaua ning vasakmenüü struktuuri väljatöötamise protsessi ning prototüüplahendusi. Vaated on loodud, lähtudes personaalse ja proaktiivse iseteeninduse projekti (PPI) tööst ja tulemist, mis keskenduvad eesti.ee portaalis eeskätt eraisiku vaadete loomisele ja täiendamisele. Käesoleva analüüsi üks eesmärke oli tagada ühtne kasutajakogemus kogu portaalis, et muuta navigeerimine eraisiku ning ettevõtja vaates võimalikult intuitiivseks.

Protsess algas esialgsete prototüüpide väljatöötamisega, et määratleda erinevate komponentide visioon ja potentsiaalsed variandid ettevõtja vaadete sisustamiseks. Maksimaalse väärtuse tagamiseks ettevõtjatele, viidi läbi töötoad ettevõtjatega, mille jooksul oli neil võimalus kohandada väljapakutud komponentidest endale sobiv avaleht ja töölaud. Samuti oli neil võimalik esitada uusi ideid, mida polnud varasemalt kaalutud või visualiseeritud. Need töötoad pakkusid väärtuslikku sisendit prototüüpide lõppversioonide väljatöötamiseks.

Töötubade järgselt toimus juhtrühma liikmete ühine ajurünnak, mille eesmärk oli struktureerida ja analüüsida töötubades kogutud sisendit. Ühise kohtumise käigus täpsustati komponendid, mille põhjal loodi edasiarendused esialgsetest prototüüpidest ettevõtja avalehele, vasakmenüüle ja ettevõtte töölauale.

Pärast prototüüpide edasiarendamist toimusid kasutajatestimised ettevõtjatega. Testimised andsid täiendavat sisendit prototüüpide täiustamiseks. Oluline on märkida, et algselt oli ettevõtja avalehe väljatöötamine teise etapi tegevus, kuid analüüsi käigus tundus loogilisem käsitleda seda esimese etapi tegevuste hulgas. See tagas, et kasutajatestimistel oli kasutaja teekond prototüübis võimalikult arusaadav ja sujuv.

3.1. Autentimata avavaate struktuur ja prototüüp

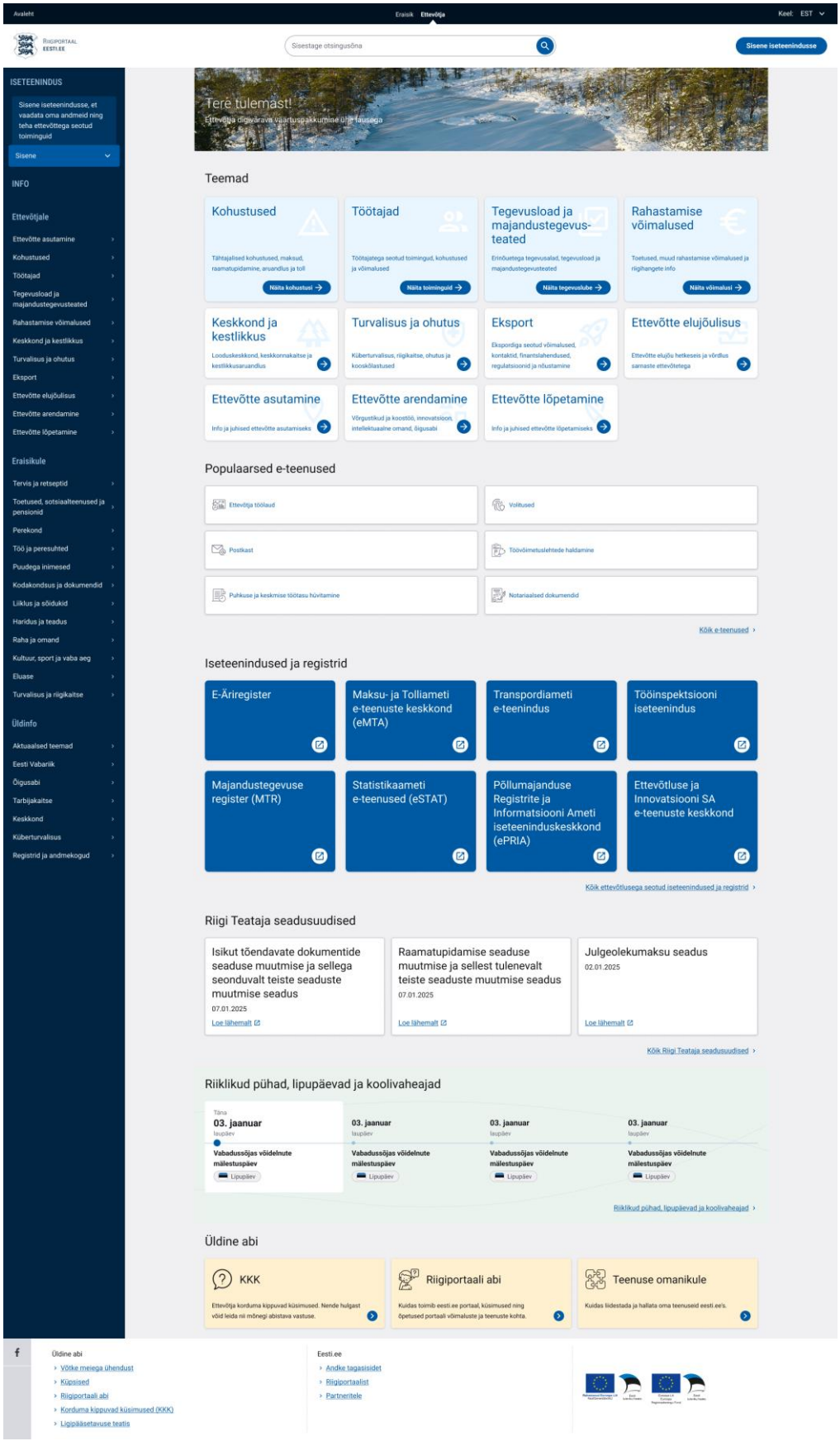
Autentimata avavaade (Joonis 19), mida sageli nimetatakse ka lihtsalt avaleheks, on eesti.ee ettevõtja portaali algne vaade, kuhu ettevõtja satub enne sisselogimist. Esialgne AS-IS olukorra analüüs näitas, et suur osa infost on peidetud vasakmenüüs, mistõttu on kasutajatel keeruline mõista, millist infot ja teenuseid on neil tegelikult võimalik eesti.ee-s leida või kasutada. Samuti on ettevõtja avaleht oma arengust märkimisväärselt maas eraisiku avalehest. See olukord tekitas vajaduse selgemalt ja intuitiivsemalt struktureeritud avalehe järele.

Projekti käigus koguti väärtuslikku sisendit otse ettevõtjatelt, kes osalesid töötubades ja kasutajatestimistes. Saadud sisend kinnitas vajadust muuta avaleht arusaadavamaks ja informatiivsemaks, vältides liigset infotulva. Ettevõtjad rõhutasid, et vähem on rohkem ning oluline teave ei tohiks olla peidetud keerulise menüüstruktuuri alla. Koostöös ettevõtjatega lühendati esialgset analüüsi tulemina välja töötatud nimekirja kõikvõimalikest ideedest (Joonis 18), millega avalehte potentsiaalselt sisustada.

Joonis 18. Ettevõtja avalehe esialgsed sisu ideed

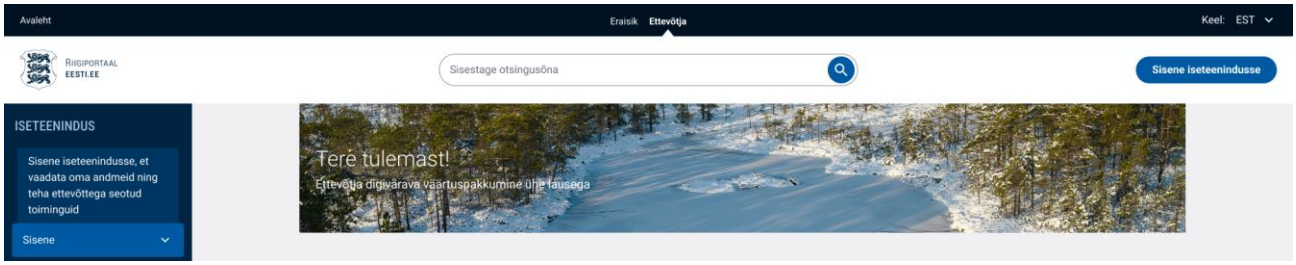
Samuti oli oluline tagada ettevõtja avalehe kooskõlas eraisiku vaatega, et säiliks ühtne ja sujuv kasutajakogemus kogu portaalis.

Joonis 19. Ettevõtja avaleht

Päis

Päis (Joonis 20) on säilitanud oma senise ülesehituse, pakkudes kasutajatele tuttavat ja lihtsat navigeerimisvõimalust. Ettevõtjad saavad päise kaudu kasutada otsingufunktsiooni kiirelt vajalike teenuste ja info leidmiseks. Paremas ülanurgas on selgelt eristatav nupp iseteenindusse sisenemiseks, võimaldades juurdepääsu personaalselt ettevõttega seotud teenustele.

Joonis 20. Ettevõtja avalehe päis

Ettevõtja avalehe ülaosas asuva bänneri osas on analüüsi käigus tehtud ettepanek lisada sinna lühike tutvustav tekst, mis toob esile eesti.ee ettevõtja digivärava väärtuspakkumise. Siinpuhul on soovitus kohandada praegust bänneri taustapilti selliselt, et tutvustustekst oleks selgelt eristatav ja hõlpsasti loetav, rõhutades seeläbi ettevõtja vaate pakutavaid eeliseid.

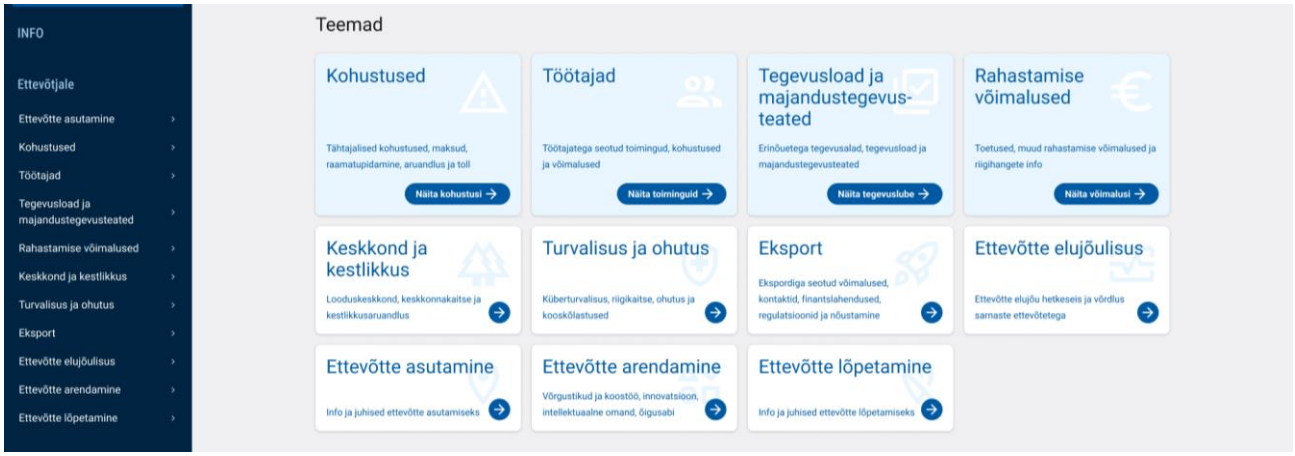
Teemad

Analüüsiprotsessis on välja toonud 11 teemat (Joonis 21), mis osutusid ettevõtjatele kõige olulisemaks. Nende teemade esile toomine avalehel on oluline samm, pakkumaks kasutajatele intuitiivset kogemust, kus nad saavad koheselt näha ettevõtjaid puudutavaid teemasid ning valida ja uurida just neid, mis vastavad nende hetkelistele vajadustele.

Teemalehtede eristamisel on kasutatud kahte lähenemisviisi:

- Helesinist tausta, et eristada neid lehti, millel on juba olemas rakendus, mis pakub sisse logitud vaates ettevõtjatele personaalset infot nende ettevõttega seotud toimingute kohta. Teemaplokil on kuvatud sinised nupud tekstiga „Näita...". Selline visuaalne eristus aitab kasutajatel kiiresti tuvastada, millised teemad pakuvad personaalset teavet nende ettevõtte kohta.
- Valget tausta, et eristada neid teemalehti, kus personaalset infot ettevõtte kohta ei kuvata. Samuti puudub edasisuunaval nupul tekst.

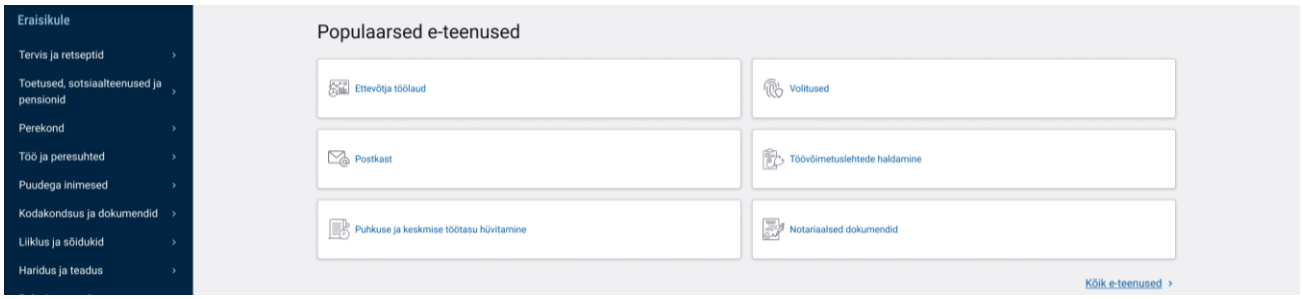
Oluline osa teemade struktuursel esitamisel oli ettevõtte elukaare konteksti käsitlemine, hõlmates ettevõtte asutamist, arendamist ja lõpetamist.

Joonis 21. Teemad ettevõtja avalehel

Populaarsed e-teenused

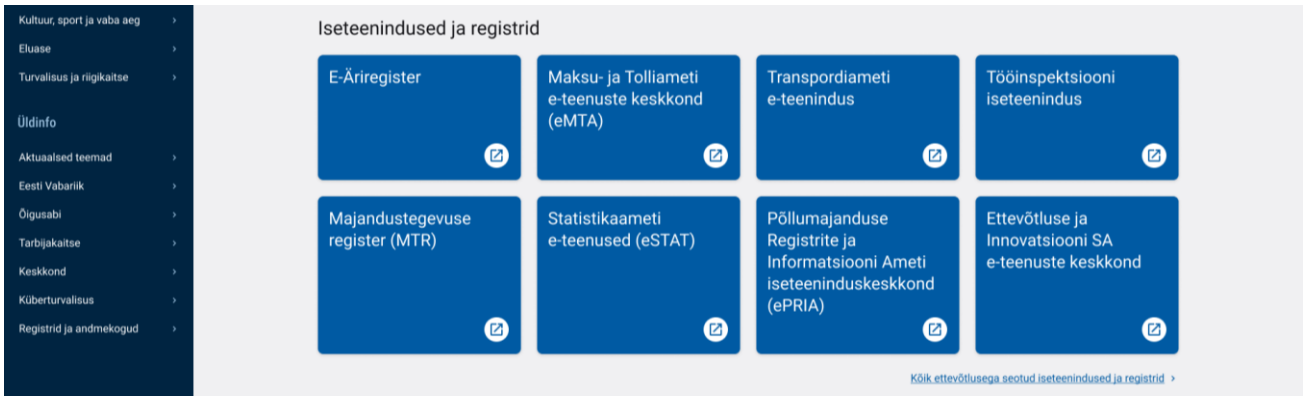
Ettevõtjad on esile toonud, et hetkel suunduvad nad eesti.ee portaali peamiselt just e-teenuste pärast, mis on vajalikud igapäevase äritegevuste teostamiseks. Seetõttu on oluline tagada, et ka avalehel on viited enim kasutatud eesti.ee e-teenustele (Joonis 22). Kui aga ettevõtja populaarsete e-teenuste alt endale vajalikku teenust ei leia, on teemaploki alla lisatud viide "Kõik e-teenused", mis suunab kasutaja edasi eesti.ee lehele, kuhu on analüüsi ühe soovitusena koondatud kokku kõik portaalis kättesaadavad e-teenused ettevõtjale.

Joonis 22. Populaarsed e-teenused ettevõtja avalehel

Iseteenindused ja registrid

Ettevõtjatele on oluline kiire ligipääs erinevate asutuste iseteenindustesse ja registritesse, et hõlbustada ettevõtlusega seotud toiminguid. Selle teemaploki raames on avalehel toodud kiirviited kõige olulisematele ja sagedamini kasutatavatele iseteenindustele ja registritele (Joonis 23). Lisaks on olemas viide „Kõik ettevõtlusega seotud iseteenindused ja registrid", mis suunab kasutaja edasi eesti.ee artiklile, kus on koondatud kõik Eestis tegutsevate avalike asutuste iseteenindused ja registrid.

Joonis 23. Iseteenindused ja registrid ettevõtja avalehel

Riigi Teataja seadusuudised

Eesti.ee avalehele lisatud Riigi Teataja seadusuudiste teemaplokk (Joonis 24) on täiesti uus funktsioon, mis vastab ettevõtjate vajadusele saada asjakohast infot regulatsioonide ja seadusmuudatuste kohta. Ettevõtjad tõid töötubades esile, et selline ülevaade on oluline nende ettevõtete tegevuse koordineerimiseks ja seadusjärgsete kohustuste täitmiseks.

Seadusuudised hakkavad pärinema Riigi Teatajast, mis on ametlik allikas usaldusväärse info kättesaamiseks. Avalehel kuvatakse 3 kõige värskemat uudist, mis võimaldab kiiret juurdepääsu olulisele infole. Lisaks on teemaploki all viide „Kõik Riigi Teataja seadusuudised“, mis suunab kasutaja edasi Riigi Teatajasse, kus on välja toodud kõik viimase aja seadusuudised tabelformaadis.

Riigi Teataja seadusuudiste tehnilist realiseeritavust uuriti analüüsi teises etapis peatükis 3.4 Tehniline teostusplaan. Süsteemianalüüsi käigus vaadeldi, kas seadusuudiseid on võimalik klassifitseerida ja filtreerida sihtgruppide järgi, sh juriidilised ja füüsilised isikud. Analüüsi tulemused näitasid, et hetkel ei ole selline sihtgruppide põhine kuvamine rakendatav ning Riigi Teataja esindajate soovitusel kuvatakse ettevõtja vaates kõiki ilmunud seadusuudiseid.

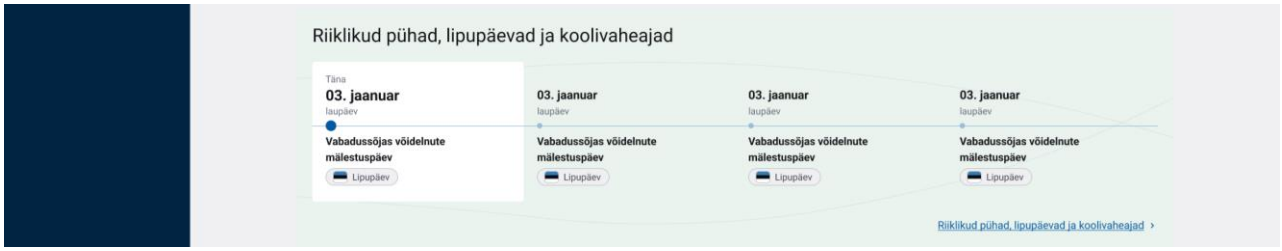
Ettevõtjad märkisid, et selline lahendus on neile praktilisem võrreldes traditsiooniliste eesti.ee portaali teadaannetega. Koondades olulised seadusuudised ühte teemaplokki, tagab see, et ettevõtjatel on kiire ja mugav ligipääs kriitilisele infole.

Joonis 24. Riigi Teataja seadusuudised ettevõtja avalehel

Riiklikud pühad, lipupäevad ja koolivaheajad

Ettevõtja avalehele lisatud riiklike pühade, lipupäevade ja koolivaheaegade teemaplokk (Joonis 25) on praktiline uuendus, mis vastab ettevõtjate vajadustele ning hoiab ühtsust nii ettevõtja kui ka eraisiku vaadete vahel. Ettevõtjad märkisid, et sellise info selge ja nähtav kuvamine aitab paremini planeerida töökorraldust, sh puhkusi ja tööpäevade jaotust. Eriti kasulikuks pidasid lahendust raamatupidajad, kes saavad sellega hõlbustada töö- ja puhkepäevade arvestust. Samuti on lastevanematel oluline teada koolivaheaegade täpseid kuupäevi, et kavandada enda töiseid tegevusi vastavalt. Ühes kohas koondatud info vähendab vajadust otsida seda erinevatest allikatest, muutes eesti.ee portaali ettevõtjate igapäevaste toimetuste jaoks veel praktilisemaks abivahendiks.

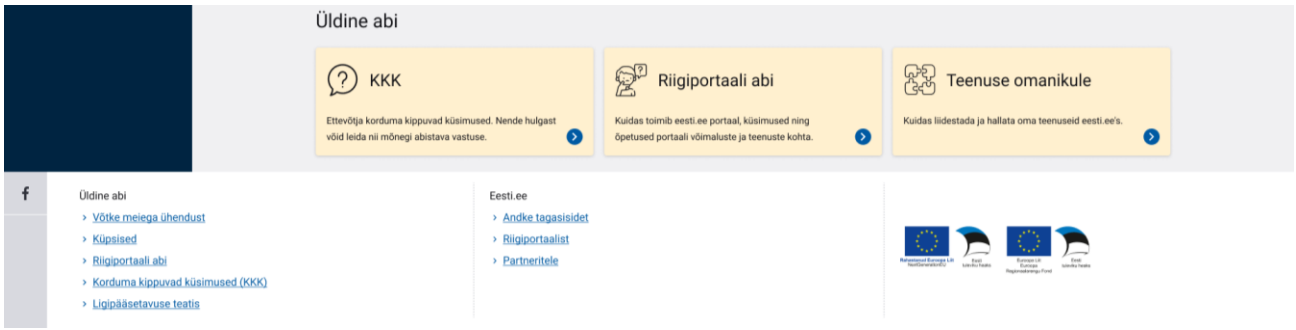
Joonis 25. Riiklikud pühad, lipupäevad ja koolivaheajad ettevõtja avalehel

Üldine abi

Ettevõtja avalehele lisatud portaali üldise abi teemaplokk (Joonis 26) vastab ettevõtjate soovidele ning vähendab vajadust abi otsimiseks mujale suunduda. See lahendus järgib sarnast ülesehitust, mida on juba rakendatud eraisiku vaates, pakkudes ühtset ja loogilist kasutajakogemust.

Kasutajatestimiste käigus selgus, et ettevõtjad eelistavad üldise info kuvamist kollastel infokaartidel, kuna selline esitusviis on silmale paremini hoomatav ja rohkem tähelepanu äratavam kui väike tekst lehekülje jaluses. Seetõttu on 3 peamist üldise abi teemat – **KKK, riigiportaali abi** ja **teenuse omanikule** – toodud esile avalehe lõpus eraldi plokina. Ülejäänud üldise abiga seotud info on jäetud lehekülje jalusesse, et vähendada avalehel visuaalset koormust.

Soovitus on ettevõtja KKK luua kodaniku vaatest eristuvana, et pakkuda ettevõtjatele täpsemat ja asjakohasemat teavet. Sellise eristamise vajadust ja võimalusi käsitletakse täpsemalt peatükis 5. Ettepanekud ja soovitused.

Joonis 26. Üldine abi ettevõtja avalehel

3.2. Vasakmenüü struktuur ja prototüüp

Uus vasakmenüü struktuur on loodud info loogilisemaks ja hõlpsamaks leidmiseks. Kuigi vasakmenüü info on paigutatud sarnaselt nii autentimata (Joonis 27.) kui ka autenditud vaates (Joonis 28), on siiski **kahe vaate vahel mõned erisused, mida käsitletakse lähemalt allpool autenditud vaate sektsioonis**.

Vasakmenüü üldise struktuuri suurim muudatus seisneb selles, et varasemalt eraldi välja toodud eesti.ee infoartiklid ettevõtjatele on nüüd integreeritud asjakohastesse teemalehtedesse, mis on tuvastatud analüüsi tulemusena. Vasakmenüüs kuvatakse samad 11 põhiteemat, mis on esindatud ka ettevõtja avalehel ja töölaual ning mis on vasakmenüüs järjestatud vastavalt ettevõtte elukaarel aset leidvatele tegevustele. See tagab, et teemad on kättesaadavad ka olukorras, kus ettevõtja on juba avalehelt edasi liikunud konkreetsele teemalehele. Samuti olid varasemalt infoartiklid vasakmenüüs välja toodud suure pealkirjaga „Infoartiklid“, kuid analüüsi käigus uuendati see pealkirjaks „Info“, et tagada sõnakasutuse täpsus ja vastavus sisule.

Kasutajakogemuse parandamiseks on soovitus muuta teemade loogilist järjestust vasakmenüüs. Kui kasutaja on sisenenud ettevõtja vaatesse, on käesoleva analüüsi ettepanek kuvada esmajärjekorras ettevõtjatele mõeldud teemad, mille järgnevad eraisiku teemad. Eraisiku vaates on järjestus vastupidine. Selline lähenemine aitab kasutajal selgelt mõista, millises vaates ta parasjagu asub ja väldib olulise info kadumist pika menüüstruktuuri alla. Mõlemal juhul paikneb üldinfo menüü lõpus, et oleks lihtne leida tuge, sõltumata vaate kontekstist.

Autenditud ja autentimata vasakmenüü struktuuri peamised erisused

Autenditud vasakmenüü struktuuris on tehtud mitmeid täiendusi. Nagu ka varasemalt, lisandub autenditud vaates vasakmenüü ülaossa helesinine plokk, mis indikeerib, et kasutaja on edukalt ettevõtja vaatesse sisse loginud. Selles plokis kuvatakse:

- juriidilise isiku esindaja nimi
- juriidilise isiku nimi
- töölaua viide
- e-teenused[20]
- postkast
- volitused

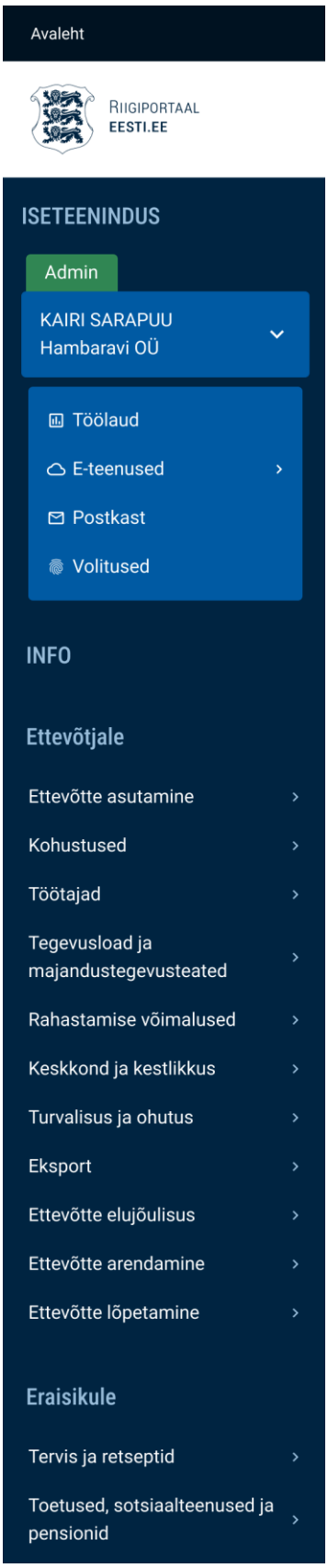
Analüüsi käigus selgus, et varasemalt vasakmenüü ülaosas olnud rakenduste viited, nagu tähtajalised kohustused ja rahastamise võimalused, pole seal enam vajalikud. Need rakendused on nüüd loogiliselt leitavad vasakmenüü „Ettevõtjale“ plokist teemalehtede „Kohustused“ ja „Rahastamise võimalused“ alt. Lisaks otsustati autenditud menüüst eemaldada küberturvalisuse teema, kuna vastav sisu on integreeritud teemalehele „Turvalisus ja ohutus“.

Need muudatused muudavad vasakmenüü struktuuri selgemaks, parandavad info leitavust ja aitavad kasutajatel mõista portaali erinevate vaadete loogikat.

[20]Tänasel hetkel puudub keskne koht kõikide ettevõtjatele mõeldud e-teenuste kuvamiseks. Üks käesoleva ärianalüüsi soovitustest on sellise keskse koondvaate loomine. Soovituse kohta saab lugeda täpsemalt peatükis 5. Ettepanekud ja soovitused alampeatükis „Muud soovitused".

Joonis 27. Autentimata vasakmenüü struktuur

Joonis 28. Autenditud vasakmenüü struktuur

3.3. Autenditud avavaate ehk ettevõtte töölaua struktuur ja prototüüp

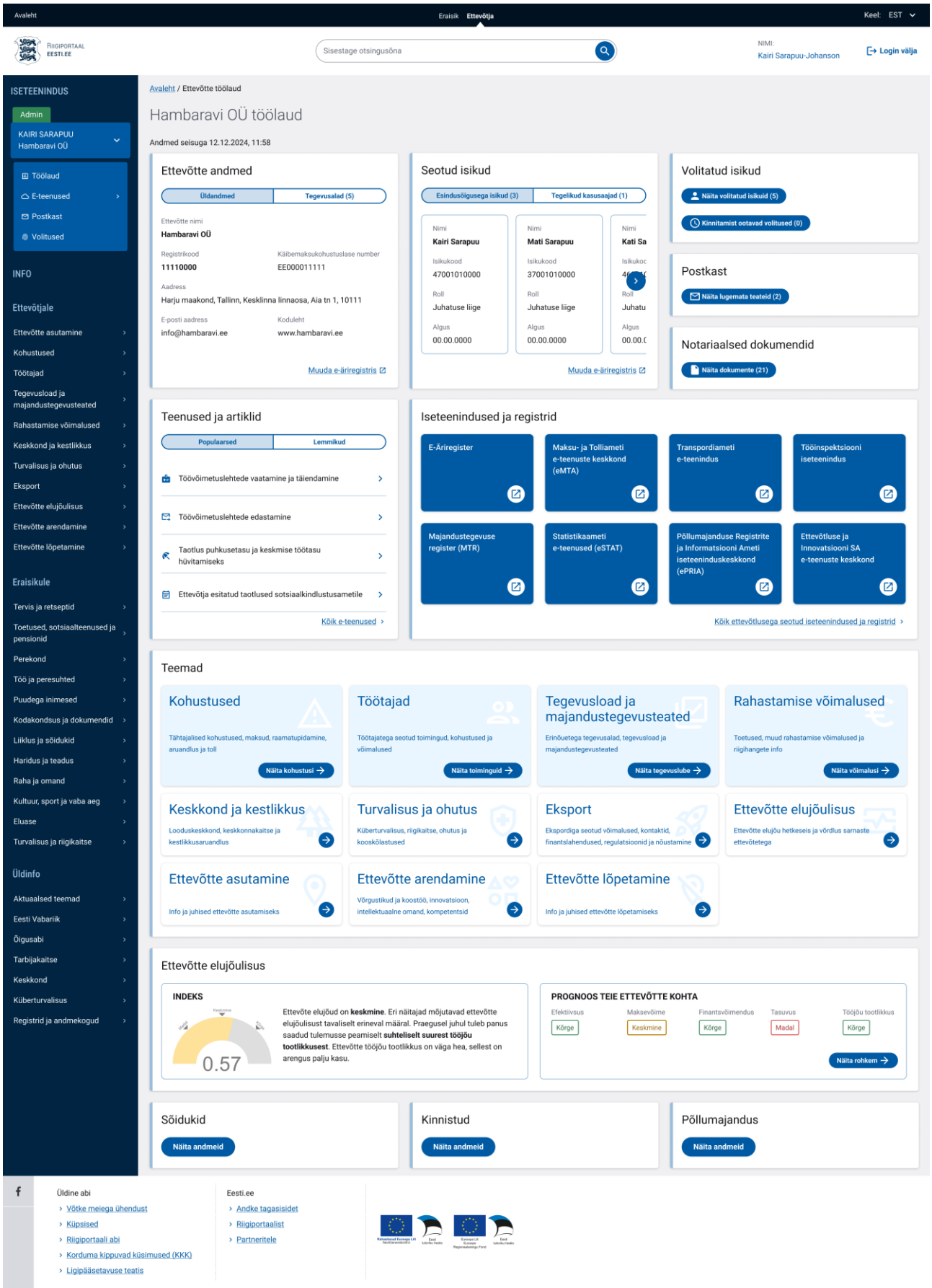
Autenditud avavaate ehk ettevõtte töölaua edasiarenduse eesmärk on pakkuda ettevõtjatele ja volitatud isikutele personaliseeritud ja mugavat tööriista ettevõttega seotud info ja teenuste haldamiseks. **Töölaud toimib justkui eraldiseisev teenus**, millele ettevõtja saab eesti.ee volituste rakenduse kaudu anda volitusi konkreetsetele isikutele, nt ettevõtte raamatupidaja, määratud komponentide nägemiseks ja kasutamiseks. Selline volituste põhine ligipääs tagab, et iga kasutaja näeb ainult neid töölaua elemente, mis on tema tööks vajalikud.

Töölaua vaikimisi komponendid hõlmavad **ettevõtte andmeid, eesti.ee e-teenuseid, iseteeninduste ja registrite kiirviiteid** ning **teemalehtede kiirviiteid,** mis vastavad avalehel toodud põhiteemadele. Need komponendid on kõikidele kasutajatele alati nähtavad, samas kui lisakomponente saab töölauale juurde lisada vastavalt ettevõtte vajadustele ja volitustele.

Ettevõtte töölaua kujundamisel on peetud oluliseks säilitada kooskõla eraisiku töölaua ja PPI projekti tööga. See võimaldab efektiivset komponentide taaskasutust ja visuaalset järjepidevust. Nii ettevõtjal kui ka teistel volitatud isikutel on võimalik töölaua erinevaid osiseid ümber paigutada, sarnaselt eraisiku vaates pakutavatele võimalustele, et kujundada just endale meelepärane ja töövooge toetav vaade. Oluline on, et kui mõni komponent töölaualt eemaldatakse, on selle uuesti lisamine lihtne ja intuitiivne, hoides fookuse just olulisel ja vajalikul. Selle saavutamiseks tuleb ettevõtte töölauale luua sarnane „Seaded" osa nagu eraisiku vaates, võttes eeskujuks PPI projekti töö ja tulemid.

Töölaua struktuuri loomisel on võetud arvesse ettevõtjate sisendit, mis rõhutas, et **töölaual kuvatav info peab olema selgelt struktureeritud ja optimaalselt valitud**. Ettevõtjad märkisid, et liigse info kuvamine võib muuta töölaua visuaalselt ülekoormatuks ja vajalikud andmed võivad seetõttu kasutajale lihtsalt nägemata jääda.

Alljärgneval joonisel (Joonis 29) on välja toodud ettevõtja töölaua prototüübi visuaalne kujundus, mis illustreerib töölaua struktuuri ja valitud komponentide paiknemist. Järgmistes sektsioonides kirjeldatakse lähemalt, millised osised töölauale valiti, miks just neid oluliseks peeti ning kuidas nende esitamine toetab ettevõtjate vajadusi.

Joonis 29. Ettevõtte töölaud

Ettevõtte andmed

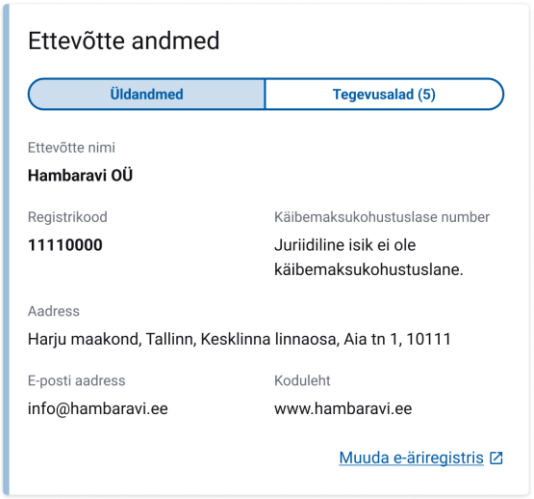
Ettevõtte andmed on jagatud kaheks põhiteemaplokiks: **üldandmed** (Joonis 30) ja **tegevusalad** (Joonis 31).

Üldandmed:

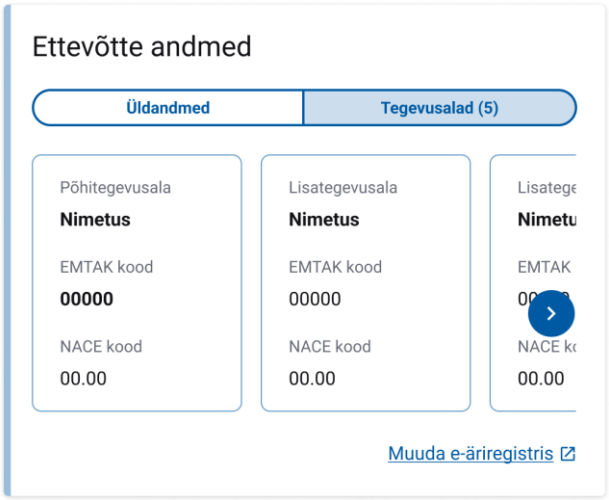
- Siin kuvatakse ettevõtte põhiinfo: ettevõtte nimi, registrinumber, käibemaksukohustuslase number, aadress, e-post ja koduleht.
- Kui ettevõte on käibemaksukohustuslane, kuvatakse vastav number. Kui ei ole, siis kuvatakse tekst „Juriidiline isik ei ole käibemaksukohustuslane.“.
- Kasutajad saavad kiiresti vaadata ja vajadusel muuta ettevõtte üldandmeid, kasutades allolevat „Muuda e-äriregistris“ linki, mis viib neid otse e-äriregistrisse.

Tegevusalad:

- Tegevusalade nupul olev number indikeerib tegevusalade arvu kokku.
- Tegevusalade plokk sisaldab keritavat loendit ettevõtte põhi- ja lisategevusaladest, kus on esitatud iga tegevusala nimi, EMTAK kood ja NACE kood.
- Sarnaselt üldandmete plokiga, saavad kasutajad kiiresti vaadata ja vajadusel muuta tegevusalasid, kasutades allolevat „Muuda e-äriregistris“ linki, mis viib neid otse e-äriregistrisse.

Joonis 30. Ettevõtte üldandmed

Joonis 31. Ettevõtte tegevusalad

Seotud isikud

Selles jaotises kuvatakse kõik ettevõttega seotud isikud, jagatuna 2 kategooriasse**: esindusõigusega isikud** (Joonis 32) ja **tegelikud kasusaajad** (Joonis 33). Sarnaselt tegevuslubade plokiga on ka seotud isikute mõlema kategooria nupul indikaator, mis näitab isikute koguarvu, pakkudes kiiret ülevaadet. Kasutajad saavad kerida loendis paremale, et näha kõiki esindusõigusega isikuid ning vajadusel teha muudatusi otse e-äriregistris, kasutades „Muuda e-äriregistris“ nuppu mõlemas plokis.

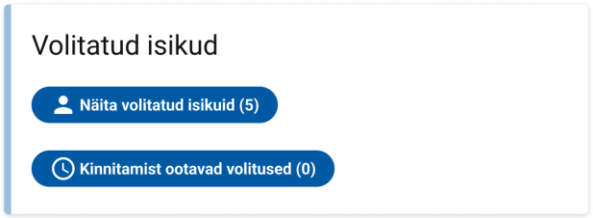
Joonis 32. Esindusõigusega isikud

Joonis 33. Tegelikud kasusaajad

Volitatud isikud

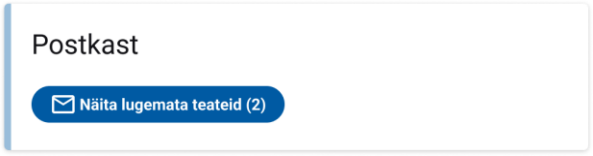
Volitatud isikute teemaplokk (Joonis 34) pakub lihtsat ligipääsu kõigi ettevõtte nimel tegutsevate volitatud isikute haldamiseks. Selle ploki keskmes on nupp „Näita volitatud isikuid", mille kõrval on sulgudes kuvatud volitatud isikute koguarvu. Nupule klõpsates suunatakse kasutaja otse eesti.ee volituste rakendusse, kus on võimalik hallata volitatud isikute õigusi ning saada üksikasjalikumat teavet antud volituste kohta. Samuti on nupp „Kinnitamist ootavad volitused“, mis näitab hetkel kinnitamist ootavate volituste arvu ning millele klõpsates suunatakse kasutaja edasi volituste rakendusse volitust kinnitama.

Joonis 34. Volitatud isikud ettevõtte töölaual

Postkast

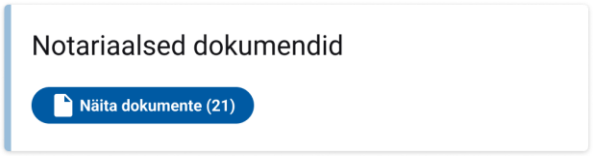
Teemaplokk „Postkast" (Joonis 35) pakub kiiret juurdepääsu kõikidele olulistele teadetele, mis on ettevõttele riigi poolt saadetud. Ploki keskmes on nupp „Näita lugemata teateid", mille kõrval on näidatud lugemata teadete koguarv, pakkudes kasutajale kohest ülevaadet saadud, kuid veel avamata kirjadest. Nupule klõpsates suunatakse kasutaja otse riiklikku postkasti eesti.ee keskkonnas, kus on võimalik teateid lugeda ja hallata.

Joonis 35. Postkast ettevõtte töölaual

Notariaalsed dokumendid

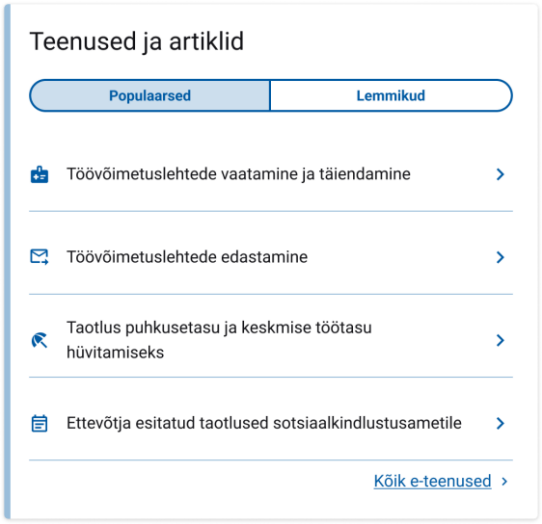
Ettevõttega seotud notariaalsete dokumentide vaatamiseks on ettevõtte töölauale toodud teemaplokk „Notariaalsed dokumendid" (Joonis 36). Kaardi keskmes on nupp "Näita dokumente", mille kõrval on näidatud dokumentide koguarv. Nupule klõpsates suunatakse kasutaja otse eesti.ee keskkonda, kus on võimalik dokumente vaadata, hallata ja vajadusel nende sisu kontrollida.

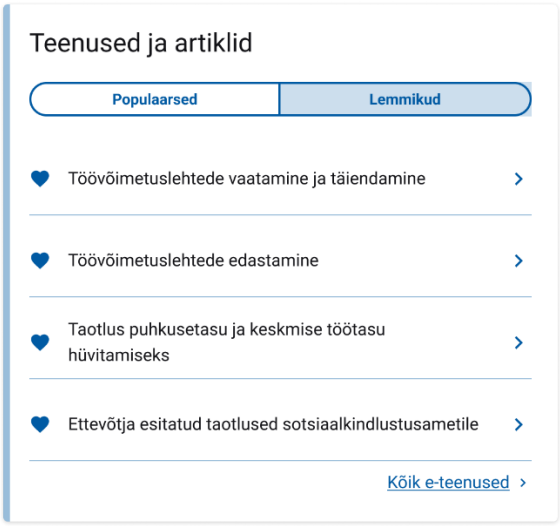
Joonis 36. Notariaalsed dokumendid ettevõtte töölaual

Teenused ja artiklid

Teenuste ja artiklite komponent võimaldab kasutajatel kiirelt ligi pääseda eesti.ee keskkonnas populaarsete e-teenuste ja artiklite (Joonis 37) juurde. Kaardile on lisatud kiirviited, mis hõlbustavad ettevõtjate jaoks oluliste teenuste ja info leidmist. Kui kasutajal on lisatud lemmikute hulka e-teenuseid või artikleid, kuvatakse talle automaatselt tema poolt lemmikuks valitud teemad ning populaarseid saab vaadata, kui kasutaja vajutab üleval populaarsete valikule (Joonis 38). Juhul kui lemmikuid pole määratud, kuvatakse talle portaalis populaarsed e-teenused või artiklid ning ülevalt lemmikute valimisel kuvatakse vastav disainielement Veera stiiliraamatust, andes visuaalse vihje võimalusele lemmikuid lisada. E-teenuste kuvamine töölaual on kriitilise tähtsusega, kuna see on hetkel üks peamisi funktsioone, mille jaoks ettevõtjad eesti.ee keskkonda külastavad. Samuti on kaardi alaosas kuvatud link „Kõik e-teenused", mis suunab kasutaja edasi eesti.ee vahelehele, kuhu on koondatud kokku kõik olemasolevad ettevõtja e-teenused.

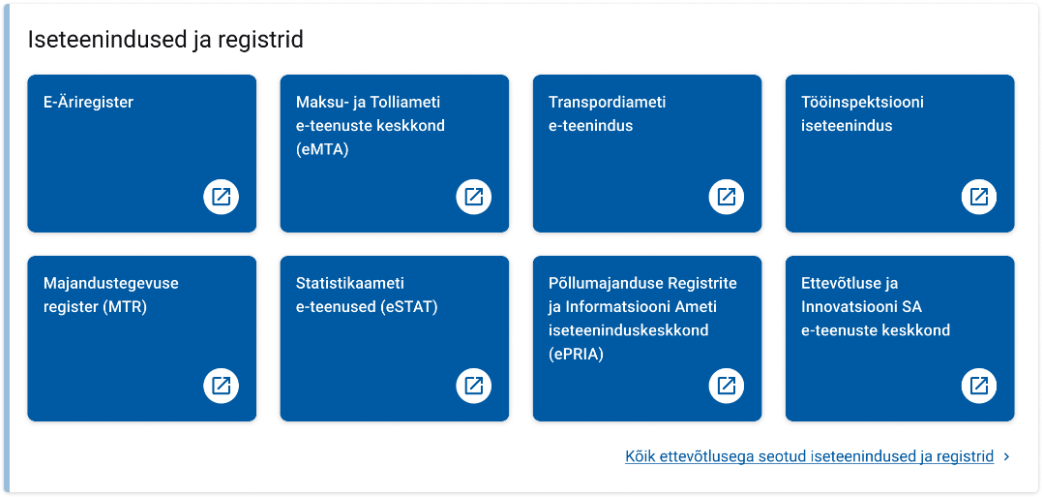
Joonis 37. Populaarsed teenused ja artiklid

Joonis 38. Lemmikud teenused ja artiklid

Iseteenindused ja registrid

Sarnaselt ettevõtja avalehega, on ka ettevõtte töölauale toodud kiirviited ettevõtjate poolt enim kasutatud isteeninduskeskondadesse ja registritesse. Selline lähenemine tagab, et vajalikud keskkonnad on kergesti kättesaadavad ilma vajaduseta liikuda avalehe ja töölaua vahel. Samuti on olemas viide „Kõik ettevõtlusega seotud iseteenindused ja registrid", mis suunab kasutaja edasi eesti.ee artiklile, kus on koondatud kõik Eestis tegutsevate avalike asutuste iseteenindused ja registrid ühte kohta.

Joonis 39. Iseteenindused ja registrid ettevõtte töölaual

Teemad

Sarnaselt ettevõtja valehele, on ka ettevõtte töölaual viited 11 teemale (Joonis 40), mis on ettevõtjate jaoks analüüsiprotsessi käigus kõige olulisemaks osutunud. Nende teemade välja toomine töölaul tagab, et ettevõtjad saavad hõlpsasti leida ja uurida just neid valdkondi, mis vastavad nende hetkelistele vajadustele. Lisaks sellele, et teemad on esitatud töölaual, on need viited ka vasakmenüüs välja toodud, et pakkuda kasutajatele mugavat ja intuitiivset navigeerimisvõimalust.

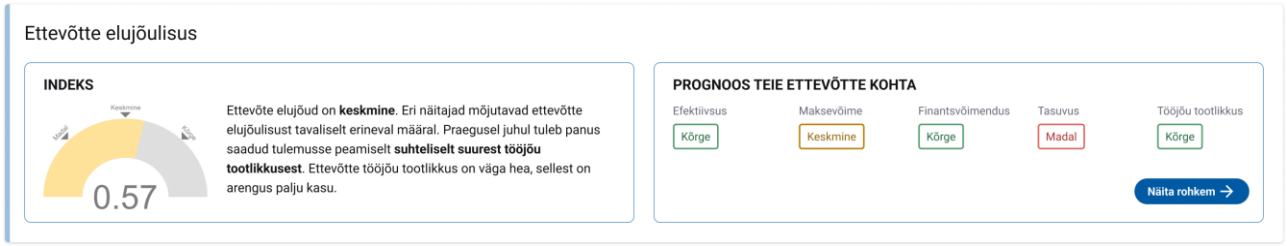
Oluline on märkida, et töölaualt rakendusse sisenedes suunatakse kasutaja otse personaalsete andmete ja toimingute juurde, ilma et oleks vaja uuesti portaali sisse logida.

Joonis 40. Teemad ettevõtte töölaual

Ettevõtte elujõulisus

Ettevõtte elujõulisus (**Tõrge! Ei leia viiteallikat.**) pakub ülevaatlikku ja visuaalselt lihtsasti mõistetavat pilti e ttevõtte seisundist ja toimimisvõimest. Kaardi keskmes on kalkuleeritud elujõulisuse indeksi skoor, mille kõrval on esitatud viis peamist kategooriat: **efektiivsus, maksevõime, finantsvõimendus**, **tasuvus** ja **tööjõu tootlikkus**. Iga kategooria skoor on esile toodud valgusfoori tehnikaga, kasutades punast madala, kollast keskmise ja rohelist kõrge taseme näitamiseks. See võimaldab ettevõtjatel kiiresti tuvastada tugevad ja nõrgad kohad oma äritegevuses. Kaardil on kuvatud ka nupp „Näita rohkem", mis suunab kasutaja edasi ettevõtte elujõulisuse indeksi rakendusse, pakkudes süvitsi minevat analüüsi ja lisainfot. Selle komponendi lisamine töölauale on vastuseks ettevõtjate soovidele ning esindab innovaatilist lähenemist, pakkudes midagi täiesti uut ja kasulikku.

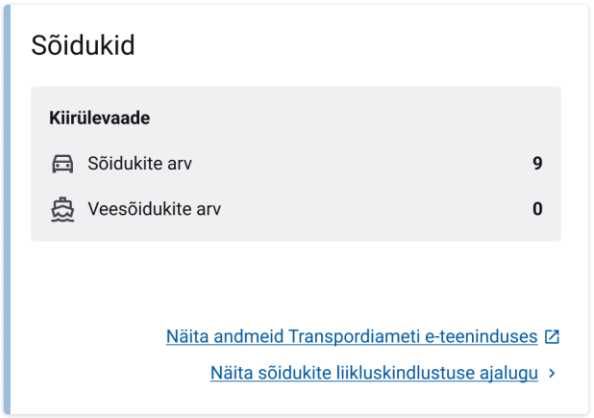

Joonis 41. Ettevõtte elujõulisus ettevõtte töölaual

Sõidukid

Ettevõtte töölaua alumises jaotise on välja toodud ettevõtte varad, sh kiirülevaade ettevõtte sõidukite ja veesõidukite koguarvust (Joonis 42). Sõidukite kaardi all on 2 olulist linki: „Näita andmeid Transpordiameti e-teeninduses" ja „Näita sõidukite liikluskindlustuse ajalugu". Viimane link suunab kasutajad eesti.ee portaalis vastava e-teenuse juurde, kus saab tutvuda sõidukite liikluskindlustuse ajalooga. Kuna ettevõtetel võib olla väga suur hulk sõidukeid, on analüüsi eesmärk vältida liigset infot ja pakkuda pigem sujuvat juurdepääsu vajalikele andmetele vastavates keskkondades. See võimaldab ettevõtjatel kiiresti ja tõhusalt hallata oma varasid ilma ülekoormatud andmepildita.

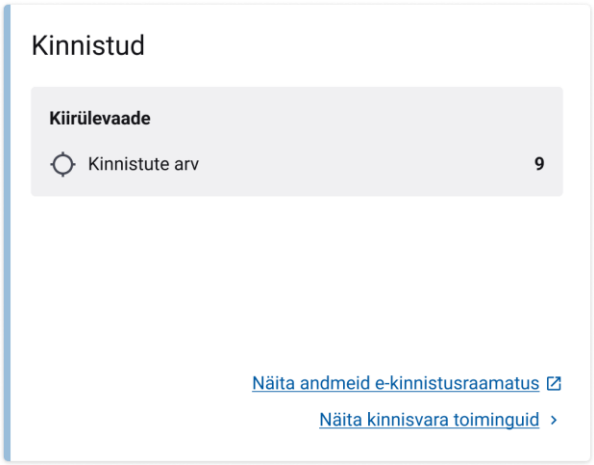
Juhul kui ettevõttel puuduvad sõidukid, kuvatakse kasutajale sõidukite või veesõidukite arvuna number 0. See lähenemine kehtib ka teiste varade, sh kinnistute ja põllumajanduslike varade puhul, tagades, et kasutajad saavad koheselt teada, kui ettevõttel konkreetsed varad puuduvad.

Joonis 42. Sõidukite ülevaade ettevõtte töölaual

Kinnistud

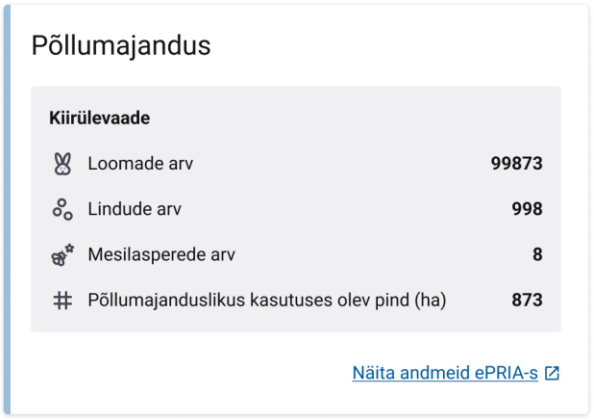
Kinnistute kaardil kuvatakse ettevõtjatele kiirülevaade ettevõtte kinnistute koguarvust (Joonis 43). Kaardi allosas on lisatud 2 olulist linki: „Näita andmeid e-kinnistusraamatus" ja „Näita kinnisvara toiminguid". Need lingid suunavad kasutajad vastavate teenusteni, kus saab teha juba detailsemaid päringuid ja toiminguid seoses ettevõtte kinnisvaraga.

Joonis 43. Kinnistute ülevaade ettevõtte töölaual

Põllumajandus

Põllumajanduslike varade teemaplokk (Joonis 44) pakub ettevõtjatele kiiret ülevaadet nende ettevõtte põllumajanduslikest varadest, sh loomade, lindude ja mesilasperede koguarvust. Samuti antakse ülevaate põllumajanduslikus kasutuses oleva pinna suurusest hektarites. Täpsemate andmete ja toimingute tegemiseks on lisatud link „Näita andmeid ePRIA-s“, mis suunab kasutajad eesti.ee portaalist PRIA iseteenindusse.

Joonis 44. Bioloogiliste varade ülevaade ettevõtte töölaual

3.4. Tehniline teostusplaan

Analüüsi käigus lepiti tellijaga kokku, et teostusplaanis kirjeldatakse detailsemalt neid autentimata ja autenditud avavaate teenuseid ning päringuid, mida varem pole eesti.ee ettevõtja vaates kasutatud. Järgnevalt on esitatud põhiprintsiibid, millest ettevõtja avavaadete ja teemalehtede realiseerimisel tuleks lähtuda:

- Arhitektuur on modulaarne. Iga äriline teenus on iseseisev mikroesitluskihi (*microfrontend*, MFE) komponent, et lihtsustada arendamist, testimist, taaskasutamist.
- Andmete pärimine teistest riiklikest infosüsteemist toimub üle turvaliste X-tee teenuste.
- Suunates kasutaja teise riikliku asutuse iseteeninduskeskkonda tuleb eelistada Riikliku SSO (GovSSO, riiklik *Single-Sign-On*) lahendust, mis võimaldab kasutajal liikuda riiklike iseteeninduskeskkondade vahel ilma uuesti sisse logimata.
- Teise asutuse iseteeninduskeskkond avatakse uuel vahelehel.
- Jõudluse tagamiseks minimeeritakse X-tee päringuid ettevõtte töölaual. Info, mis suure tõenäosusega ei paku huvi suurele hulgale kasutajatest (nt ettevõttega seotud sõidukid ja kinnistud), päritakse alles siis, kui kasutaja on vastava info vastu huvi tundnud ehk avanud vastava alammenüü.
- Jõudluse säilitamise eesmärgil X-tee päringute tulemid säilitatakse vahemälus ehk *cache*'takse. Uus päring algatatakse alles siis, kui vahemälus andmed puuduvad või on aegunud. Aegumise tähtaja saab määrata iga X-tee teenuse juures eraldi. RIA süsteemides on varasemalt tavapäraseks aegumise tähtajaks olnud 5 minutit.
- Autentimata teemalehel olev informatsioon on leitavad põhiliste otsingumootoritega (nt Google) ja isikustama info on nähtav kasutajale ennast autentimata.
- Kõikidel loodavatel lehtedel kasutatakse olemasolevaid riigiportaali päise, jaluse ja vasakmenüü komponente.
- Sisutekstide kuvamiseks ja haldamiseks kasutakse Artiklivaramu (ARVA) lahendust.
- Teemalehtede URL-ide ehk riigiportaali teekondade ning vasakmenüü punktide seadistamiseks kasutatakse vasakmenüü haldusliidest.
- Kasutaja autentimiseks kasutatakse riigi autentimisteenust (TARA).

Autentimata avavaade

Eesti.ee ettevõtja keskkonna avavaade võimaldab kasutajal end autentimata tutvuda portaali sisuga. Autentimata avavaade sisaldab järgnevaid komponente:

1. Teemalehtede viited
2. Populaarsed e-teenused
3. Iseteeninduste ja registrite viidete kogumik
4. Riigi Teataja seadusuudised
5. Riiklikud pühad, lipupäevad ja koolivaheajad
6. Üldine abi
7. Eesti.ee portaali jalus ja päis
8. Vasakmenüü

Riigi Teataja (RT) seadusuudiste andmestiku omanik on Justiits- ja Digiministeerium, infosüsteemide eest kannab hoolt RIK. Keskeltläbi ilmub iga nädal üks seadusuudis. Seega on mõistlik seadusuudiseid pärida kord päevas ja tulemus salvestatakse vahemällu. Vastavalt loodud prototüübile kuvatakse ettevõtja portaalis kolme viimase seadusuudise pealkirja. Klikkides pealkirjal avatakse uudis uuel vahelehel Riigi Teataja portaalis. Kui juhtub, et samal päeval avaldatakse rohkem kui kolm uudist, kuvatakse siiski kasutajale viimast kolme uudist, et tagada portaali vastavus disaininõuetega.

RT seadusuudiste kuvamiseks on vaja luua uus **Seadusuudiste REST API teenus**, mis on sarnase ülesehitusega kui Õigusakti API. Nii Justiitsministeerium kui RIK on koostöös MKM-ga valmis looma uue teenuse. RIK-i hinnangul kuluks teenuse loomiseks ligikaudu 3 nädalat kuni kuu. Peale teenuse loomist on ettevõtja vaates vaja luua liidestus teenusega.

Uue teenuse sisendiks on numbriline väärtus, mis määrab, kui mitu viimast seadusuudist tagastatakse. Hetkel ei ole võimalik seadusuudiseid kategoriseerida, seega ei filtreerita ettevõtjatega seotud seadusuudiseid. Kui tulevikus peaks uudiste kategoriseerimine Riigi Teatajas võimalikuks muutuma, oleks vastav funktsionaalsus oluline lisada ka teenusele.

Teenuse väljund sisaldab järgmist informatsiooni:

1. Seadusuudise pealkiri
2. Seadusuudise link ehk detailsema info viide
4. Seadusuudise kuupäev

Autenditud avavaade ehk ettevõtte töölaud

Peale autentimist suunatakse kasutaja ettevõtte töölauale, kus kuvatakse kasutaja ettevõttepõhist detailinfot. Suur osa ettevõtte töölaual olevast infost on olnud ka varasemalt leitavad ettevõtja vaates (peamiselt Andmekaardilt ja selle vahelehtedelt) ning liidestused vastavate X-tee teenustega on olemas. Uues lahenduses on andmed ümberstruktureeritud vastavalt kasutajatestidele ja disaininõuetele.

Ettevõtte töölaua komponendid on kirjeldatud järgnevas tabelis:

Tabel 16. Ettevõtte töölaua komponendid

Komponent	Kirjeldus	Andmeallikas
Ettevõtte andmed, tegevusalad, seotud isikud	Kuvatakse ettevõtte üldandmeid, määratud tegevusalade arvu, tegevusalasid, ettevõttega seotud isikuid ning tegelikke kasusaajaid.	E-äriregister. Spetsifikatsioon- link
Volitatud isikud	Kuvatakse ettevõttele antud esitlusõigustega inimeste arvu.	Pääsukese X-tee teenus. Pragune asukoht – link
Postkast	Kuvatakse lugemata teadete arvu	Riiklik postkasti teenus. Praegune asukoht – link
Notariaalsed dokumendid	Kuvatakse notariaalsete dokumentide koguarv.	E-notar. Praegune asukoht – link
Teenused ja artiklid	Populaarsed teenused ja kasutaja salvestatud lemmikud. Kuvatakse ainult pealkirjad, edasi suunatakse vastavasse teenusesse või artiklisse.	Staatiline info. Artiklid loob tootejuht ja sisu laetakse ARVA rakendusest.
Iseteenindused ja registrid	Viited teiste asutuste iseteeninduskeskkondadesse.	Staatiline info. Soovitus on kasutada GovSSO funktsionaalsust. Teise asutuse iseteeninduskeskkond avatakse uuel vahelehel.
Teemad	Teemalehtede viited vastavalt prototüübile.	Suunamine ettevõtja teemalehtedele.
Ettevõtte elujõulisus	Lühiülevaade ettevõtte elujõulisusest ja prognoosist.	Statistikaameti poolt loodav uus rakendus Elujoud, mis analüüsi kirjutamise hetkeks veel valmis ei ole. Ettevõtja vaate komponent on võimalik realiseerida peale rakenduse valmimist. Ettevõtja töölaua jaoks on soovitav luua väiksem teenus, mis tagastab ainult prototüübis kirjeldatud andmed.

<table>
<tr><th>Komponent</th><th>Kirjeldus</th><th>Andmeallikas</th></tr>
<tr><td>Sõidukid</td><td>Kuvatakse ettevõttele kuuluvate sõidukite arv.</td><td>Transpordiamet,
kelle poolt eelistatud lahendus on, et kasutaja külastaks nende e-teenindust. Tuginedes eelnevale on oluline luua Transpordiameti e-teenindusele GovSSO funktsionaalsus, et kasutajal oleks mugav ühest keskkonnast teise liikuda end vahepeal uuesti autentimata.
Sõidukite arvu pärimiseks saab kasutada sama X-tee teenust, mida kasutab kodanikuportaal eraisiku sõidukite pärimiseks. Spetsifikatsioon on leitav aadressilt: link. Teenus paring1.v2 tagastab nii isikukoodi kui registrikoodi järgi isikule kuuluvate või seotud (vastutav kasutaja või kasutaja) sõidukite infot.
Transpordiametil ei ole eraldi teenust ainult sõidukite arvu pärimiseks. On olemas ka X-tee teenus väikelaeva andmete pärimiseks asutustele. Spetsifikatsioon on leitav aadressilt: link.
Vastava teenuse nimi on vlaev.</td></tr>
<tr><td>Kinnistud</td><td>Kuvatakse ettevõttele kuuluvate kinnistute arv.</td><td>E-kinnistusraamat.
Kinnistute pärimiseks saab kasutada sama X-tee teenust, mis on kasutusel ka kodaniku portaalis. Teenuse sisendiks on registrikood ning väljundiks on registriosa põhiandmed ja link detailvaatele.
Link.</td></tr>
<tr><td>Põllumajandus</td><td>Kuvatakse ettevõttele kuuluvate loomade, lindude, mesilasperede ja põllumajanduslikus kasutuses oleva pinna arv.</td><td>PRIA.
Vastavad X-tee teenused hetkel puuduvad, seega on soovitav luua uued teenused arvestades täpselt ettevõtjaportaali vajadusi ja prototüüpi. Teenuse sisendiks võiks olla registrikood ja element (loomad, linnud, mesilaspered, põllumaad). Teenuse väljundiks oleks elementide ja nende koguarvu massiiv.
<table>
<tr><td>Element</td><td>Koguarv (andmetüüp)</td></tr>
<tr><td>Loomad</td><td>Number [0,..,n] (int)</td></tr>
<tr><td>Linnud</td><td>Number [0,..,n] (int)</td></tr>
<tr><td>Mesilaspered</td><td>Number [0,..,n] (int)</td></tr>
<tr><td>Põllumaad</td><td>Number (float)</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Eesti.ee portaali jalus ja päis</td><td>Portaali üldised navigeerimiselemendid.</td><td>Eesti.ee portaali päise MFE komponent ja jaluse MFE komponent.</td></tr>
<tr><td>Vasakmenüü</td><td>Lisamenüü navigeerimiseks ettevõtjaportaalis.</td><td></td></tr>
</table>

4. Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaade

Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaate prototüübi välja töötamine oli mitmetahuline protsess, mille eesmärgiks oli pakkuda ettevõtjatele tõhusat ja kasutajasõbralikku tööriista. Protsessi algatas esialgne analüüs, mille peamine eesmärk oli mõista, millised teenused ja info oleksid ettevõtjatele kõige kasulikumad ja praktilisemad igapäevaseks kasutamiseks. Samuti tutvuti lähemalt rakenduse kodaniku vaatega, et mõista selle ülesehitust ja võimalusi, mida taaskasutada ettevõtja vaadet välja töötades. Toetudes RIA mobiilirakenduse tootejuhiga läbi viidud intervjuule, saadi sügavam arusaam kodaniku vaate loomise põhimõtetest. Selle teadmise baasil selgitati välja olulised aspektid ja määratleti kriteeriumid ka ettevõtja vaate sisu kujundamiseks.

Analüüsi järgselt toimusid töötoad ettevõtjatega, kus eelnev analüüs ja intervjuu toimisid olulise sisendina. Nende töötubade käigus kaardistati ettevõtjate soovid ja ettepanekud, mis aitasid mõista lõppkasutajate konkreetseid ootusi ja vajadusi rakenduse suhtes. Töötubade tulemuste põhja korraldati juhtrühma liikmetega ühine ajurünnak, mille käigus analüüsiti töötubades saadud sisendit ning töötati välja esialgne prototüübi kavand. Ühise arutelu käigus määratleti teenused ja info, mis on rakenduses kuvatud ettevõtja avalehel ning teemade all.

Rakenduse eesmärk ei ole eesti.ee portaali dubleerimine, vaid lisandväärtusena praktilisuse ja kättesaadavuse pakkumine, tuues esile kõige olulisema. Esialgse prototüübi kavandamisel **keskenduti teemadele ning teenustele, mis on käesoleval aastal realistlikult arendatavad ja elluviidavad**. Ettevõtjad esitasid innovaatilisi ja lennukaid ideid, mis on dokumenteeritud ettepanekute ja soovituste peatükis tulevikus kaalumiseks.

Ettevõtja vaade eristub kodaniku vaatest visuaalselt, kasutades tumerohelist taustavärvi. See aitab kasutajatel hõlpsamini mõista, millises vaates nad hetkel tegutsevad, ja tagab sujuvama kasutuskogemuse.

Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaadete prototüüp on kättesaadavad Figma keskkonnas: prototüübi link.

4.1. Riigi mobiilirakenduse struktuur ja prototüüp

Alljärgnevalt on kirjeldatud riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaate struktuuri, mis on **üles ehitatud kodaniku vaate põhimõtetest lähtuvalt**. Ettevõtja vaade algab avalehega, kuhu kasutaja jõuab, kui ta kodaniku vaates vajutab enda nimele ja valib rippmenüüst ettevõtte, kelle esindajana ta soovib ettevõtja vaatesse siseneda. Sama võimalus on ka ettevõtja vaates: kui kasutaja klikib ettevõtte nimel või selle kõrval asuval indikeerival alla poole noolel, saab ta valida, kas vahetada ettevõtet, kelle esindajana ta soovib toiminguid teha, või minna tagasi enda isiklikku vaatesse. Selle vaate üks silmapaistvamaid erisusi on tumeroheline taust, mis aitab kasutajatel hõlpsasti eristada, millises vaates nad parasjagu tegutsevad.

Nii nagu kodaniku vaates, on ka ettevõtja vaates allosas navigeerimispaan. Erinevus seisneb selles, et **ettevõtja vaates on „teenuste" asemel kuvatud „teemad"**, pakkudes sellega ettevõtjatele spetsiifilisemat ja asjakohasemat sisu. Lisaks on navigeerimispaanil olemas riikliku postkasti nupp, mis võimaldab kasutajatel sellele vajutades edasi liikuda.

Peamine eesmärk oli hoida nii avalehe kui ka teemade vaade lihtsa ja selgena, vältides kasutajate ülekoormamist liigse infoga. Kasutajatestid kinnitasid, et minimalistlik lähenemine on tõhus.

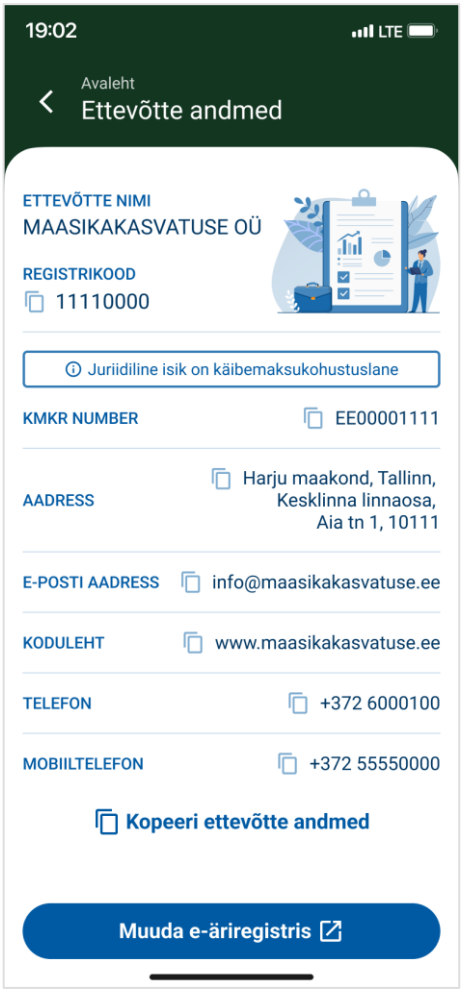

Joonis 45. Riigi mobiilirakenduse ettevõtja avaleht

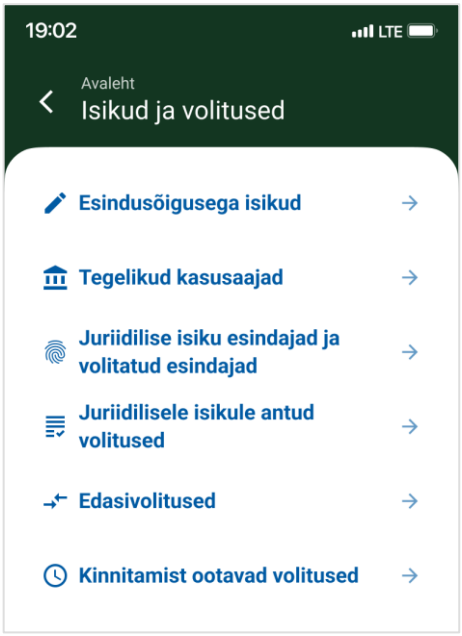
Avaleht

Ettevõtja vaate arendamisel riigi mobiilirakenduses oli üheks eesmärgiks luua kasutajasõbralik ja informatiivne avaleht, mis koondab ettevõtjale olulise teabe kompaktselt ja loogiliselt. Arvestades kodaniku vaate ülesehitust, võeti aluseks sarnane struktuur, et säilitada kasutajamugavus ja järjepidevus. Siiski viidi sisse mitmeid kohandusi, et rahuldada ettevõtjate spetsiifilisi vajadusi.

Analüüsi põhjal selgus, et ettevõtjate jaoks on esmatähtis **kiire ligipääs ettevõtte üldistele andmetele, ettevõttega seotud isikutele ja volitustele, tegevusaladele ja -lubadele ning kasutaja endaga seotud ettevõtetele**. Nende elementide kuvamine avalehel tagab, et ettevõtjad saavad vajaliku teabe kätte ilma liigsete klikkideta, parandades seeläbi nende töövoogu. Sisuelementide kuvamine sarnaneb kodaniku vaate dokumentide kuvamisega, kus iga sektsiooni vajutamine avab vastava detailvaate. Siiski on ettevõtja vaates kasutatud erinevaid värve, et eristada ettevõttega seotud informatsiooni, vältides dokumentide enda värviloogika kasutamist.

Joonis 46. Ettevõtte andmed riigi mobiilirakenduses

Joonis 47. Isikud ja volitused riigi mobiilirakenduses

Ettevõtte andmed

Ettevõtte andmete vaade riigi mobiilirakenduses pakub ettevõtjatele kiiret ja hõlpsasti ligipääsetavat ülevaadet nende ettevõtte olulisematest andmetest.

Andmete all on kuvatud järgnevad elemendid: **ettevõtte ametlik nimi**, mis on äriregistrisse kantud, unikaalne **registrikood**, **käibemaksukohustuslase staatus** ja **käibemaksukohustuslase registreerimisnumber**, ettevõtte registreeritud **juriidiline aadress**, ettevõtte ametlik **e-posti aadress**, mida kasutatakse suhtluseks, ja ettevõtte **veebilehe aadress**, kui see on olemas.

Vaade pakub mitmeid funktsionaalsusi, sh iga andmevälja juures võimalust **kopeerida** andmeid eraldi, mis võimaldab kasutajatel kiiresti vajalikku infot jagada või kasutada teistes dokumentides ja rakendustes. Samuti on lisatud funktsioon, mis võimaldab kopeerida kõiki andmeid korraga, muutes andmete edastamise koostööpartneritele või muudele osapooltele mugavaks ja tõhusaks. Vaate allosas asub nupp „Muuda e-äriregistris", mis suunab kasutaja äriregistrisse, kus kasutajad saavad teha vajalikke muudatusi oma ettevõtte andmetes või sooritada muid tavapäraseid toiminguid.

Kõik ettevõtte andmed pärinevad otse äriregistri liidestusest, tagades, et kasutajatele kuvatakse alati kõige ajakohasemat ja täpsemat teavet. See integratsioon tagab andmete usaldusväärsuse ja vähendab vajadust andmeid käsitsi uuendada.

Isikud ja volitused

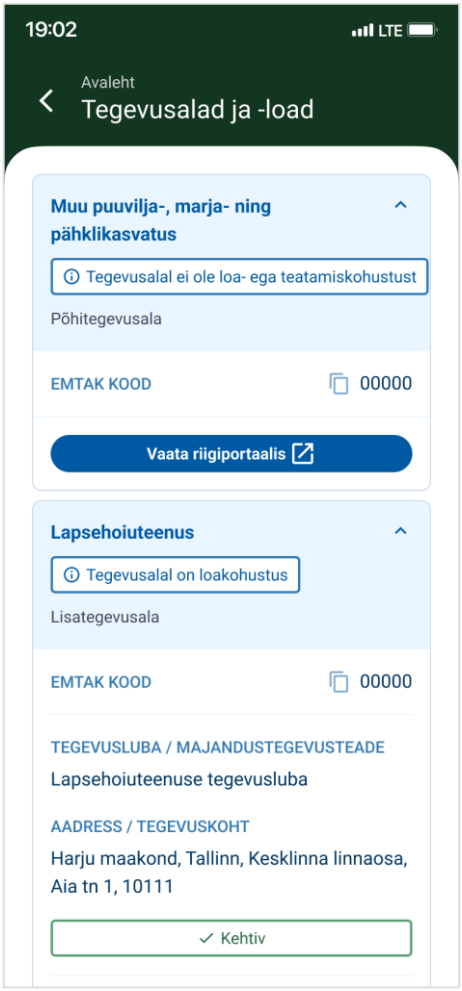
Isikute volituste vaade riigi mobiilirakenduses pakub ettevõtjatele struktureeritud ja hõlpsasti ligipääsetavat ülevaadet nende ettevõtte esindusõigustega seotud andmetest. See vaade on kohandatud vastavalt ettevõtjate konkreetsetele vajadustele, pakkudes selget ja organiseeritud teavet kõigi volitustega seotud isikute kohta.

Iga teema vajutamisel avaneb detailvaade, mis pakub põhjalikku **teavet konkreetse volituse või isiku kohta**, võimaldades kasutajal saada täielikku ülevaadet ja teha informeeritud otsuseid.

- **Esindusõigusega isikud ja tegelikud kasusaajad**: kuvatakse kõik isikud, kellel on esindusõigus või kes on ettevõtte tegelikud kasusaajad, koos nende nime, isikukoodi, rolli ja algusajaga. Kuvatavad andmed pärinevad äriregistrist, tagades andmete ajakohasuse. Kasutajale pakutakse võimalust suunduda äriregistrisse, et teha vajalikke muudatusi.
- **Juriidilise isiku esindajad ja volitatud esindajad**: kuvatakse esindajate nimed, isikukoodid, nendele antud õigused või volitused ning teave selle kohta, kas volitus on edasivolitatav. Andmed pärinevad eesti.ee

volituste haldamise süsteemist Pääsuke, pakkudes kasutajale võimalust suunduda riigiportaali edasiste toimingute tegemiseks.

- **Juriidilisele isikule antud volitused**: näitab esindatava ettevõtte ja esindaja andmeid ning antud volitusi, sh portaalis, kus volitus kehtib, kehtivuse aega ja edasivolitamise võimalust. Kasutajale kuvatake nupp riigiportaali edasisuunamiseks, et hallata volitusi.
- **Edasivolitused**: kuvatakse esindatava info ning füüsilised isikud, kellele ettevõte on volituse andnud, koos nende rolliga, kehtivuse ja edasivolitamise võimalusega. Kasutajale pakutakse võimalust suunduda riigiportaali edasiste toimingute tegemiseks.
- **Kinnitamist ootavad volitused**: funktsionaalne vaade, kus kuvatakse kõik kinnitamist ootavad volitused koos infoga, kellele need on antud, mille jaoks, nende kehtivuse ja edasivolitamise võimalusega. Samuti on näidatud volituse kinnitamise aegumise kuupäev, pakkudes kasutajale võimalust suunduda kinnitamiseks riigiportaali.

Joonis 48. Tegevusalad ja -load riigi mobiilirakenduses

Tegevusalad ja -load

Tegevusalade ja tegevuslubade vaates kuvatakse kasutajale ettevõtte põhitegevusala ning lisategevusalad vastavalt EMTAK koodidele. **Iga tegevusala juures on selgelt välja toodud, kas sellel alal tegutsemiseks on vajalik tegevusluba või teatamiskohustus**. Kui tegevusalal on luba olemas, siis on esitatud üksikasjad loa kohta, sh loa liik ja kehtivus. Samuti on näha tegevuskoha põhised tegevusload, näiteks võib ühel aadressil luba olla kehtiv, samas kui teisel aadressil see puudub.

Tegevusalade vaateid saab avada ja sulgeda akordioni stiilis, mis vähendab esialgse info üleküllust ning aitab keskenduda ainult vajalikele andmetele. Kasutajatestimisel tõid ettevõtjad esile, et selline lähenemine on tõhus, kuna see annab kasutajale rohkem kontrolli kuvatava info üle.

EMTAK koodide kõrval on võimalus kopeerida koodi, mis hõlbustab selle edasist kasutamist muudes dokumentides ja rakendustes. Samuti on kasutajatel erinevate toimingute tegemiseks ja lubade haldamiseks võimalus edasi liikuda riigiportaali tegevuslubade rakenduse juurde.

Joonis 49. Minuga seotud ettevõtted riigi mobiilirakenduses

Minuga seotud ettevõtted

Vaade kuvab **kasutajale loeteluna kõik temaga seotud ettevõtted**, tuues esile järgmised andmed: ettevõtte ametlik nimi, ettevõtte registrikood ning kasutaja roll antud ettevõttes, nt juhatuse liige, volitatud esindaja või nõukogu esimees. Ettevõtte nimele klõpsates suunatakse kasutaja edasi vastava ettevõtte avalehele, võimaldades kiiret navigeerimist ja lihtsat ligipääsu ettevõtte spetsiifilistele andmetele ja toimingutele.

Kasutajatestimistel selgus, et selline kompaktne ülevaade on ettevõtjate jaoks sobilik. Ettevõtjad tõid esile, et muud olulised andmed on kättesaadavad juba konkreetse ettevõtte andmete all.

Teemad

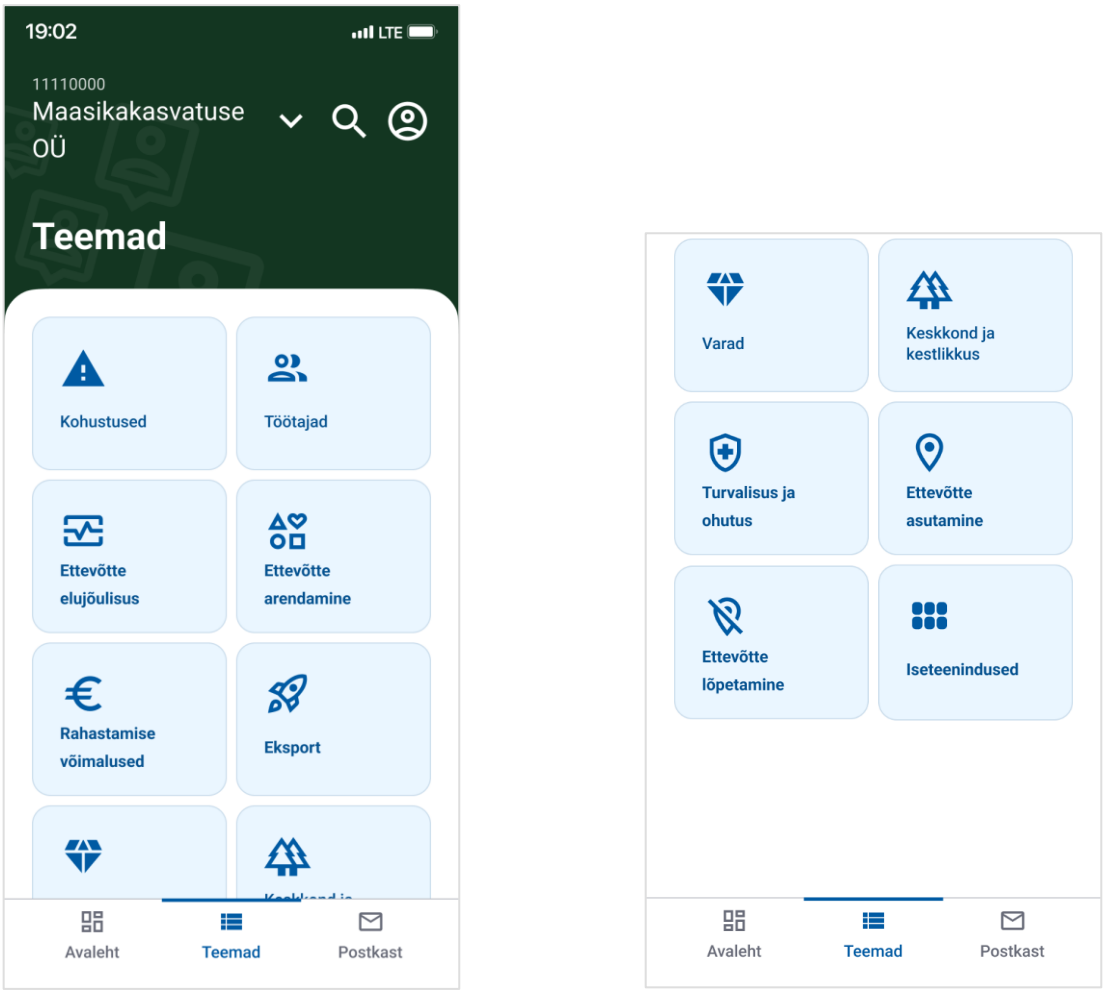
Riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaates on „teemad" sektsioon kujundatud pakkuma ettevõtjatele selget ja struktureeritud juurdepääsu olulisele infole ja teenustele. Sarnaselt eesti.ee riigiportaalile on siin esitatud **11 peamist teemat**, mis hõlmavad ettevõtjatele kriitilisi valdkondi. See lähenemine tagab järjepidevuse ja aitab kasutajatel kiiresti leida vajalikke ressursse, mida nad tavaliselt riigiportaalist otsivad.

Lisaks peamistele teemadele on eraldi välja toodud **iseteeninduste sektsioon**, kuhu on koondatud keskkonnad, mida ettevõtjad pidasid töötubades eriti oluliseks ning mida külastatakse sageli.

Prototüübis on näitlikustatud 4 teema sisu: **kohustused**, **töötajad**, **ettevõtte arendamine** ja **iseteenindused**. Need teemad valiti välja just seetõttu, et illustreerida erinevaid lähenemisviise info ja teenuste pakkumisel: teema, mille kohta on rakendus riigiportaalis juba olemas; teema, kus on informatiivne sisu; ning teema, mis on eraldi mobiilirakenduse jaoks loodud (iseteenindused).

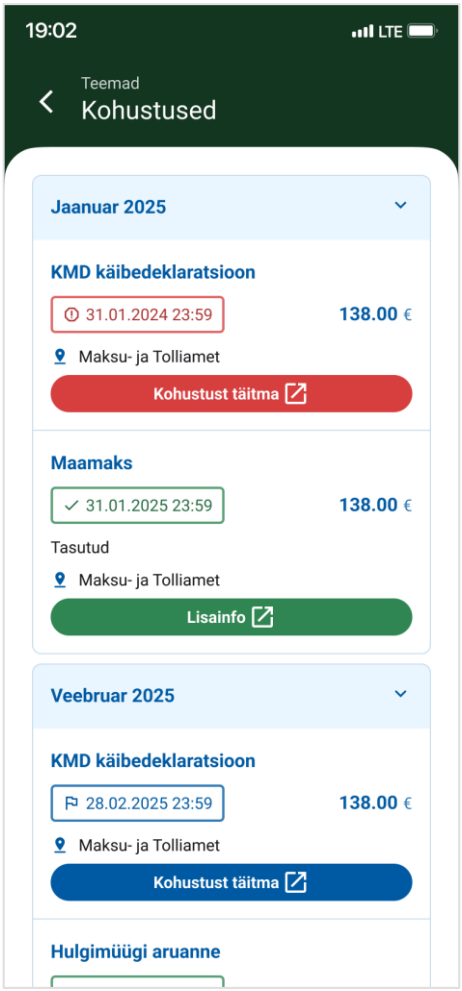
Kui teemal on juba olemasolev rakendus riigiportaalis, kuvatakse selle teema all vastav sisu, pakkudes kasutajatele ülevaatlikku infot ja suunates neid teenuste kasutamiseks riigiportaali. Kui teemaleht riigiportaalis on informatiivne, siis on info teemalehel liigendatud kategooriate alusel, võimaldades kasutajatel hõlpsalt navigeerida ja suunates neid rakendusest välja vastava kategooria juurde riigiportaalis.

Kui vastaval teemal on konkreetseid iseteenindusi, siis on need joonealusena välja toodud juba selle teema juures ühe kategooriana. See lähenemine võimaldab kasutajatel kiiresti leida ja kasutada vajalikke iseteenindusi, suunates neid rakendusest välja vastavasse keskkonda.

Joonis 50. Riigi mobiilirakenduse ettevõtja teemad

Järgnevalt antakse ülevaate prototüüpidest, mis on loodud 4-le teemale: kohustused, töötajad, ettevõtte arendamine ja iseteenindused. Need prototüübid illustreerivad erinevaid lähenemisviise info ja teenuste kuvamisel. Lähemalt tutvustatakse, kuidas iga teema on kujundatud ning milliseid võimalusi ja funktsioone need pakuvad rakenduse kasutajatele.

Joonis 51. Kohustused riigi mobiilirakenduses

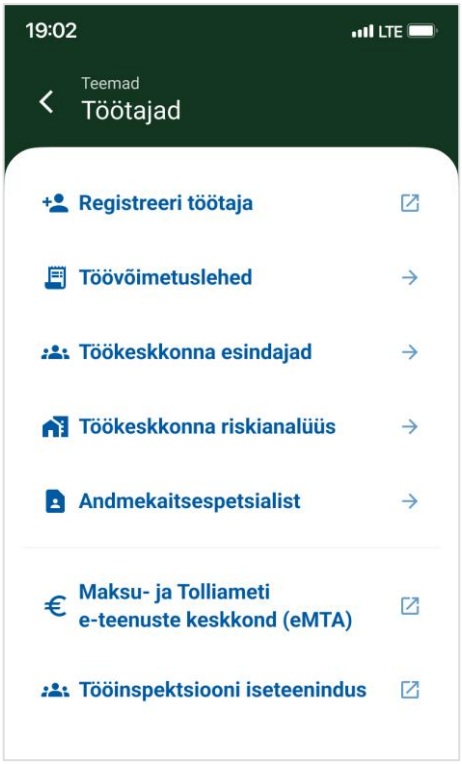
Kohustused

Töötubades rõhutasid ettevõtjad kohustuste teema olulisust, vajades selget ja hõlpsasti kasutatavat süsteemi, mis aitaks hallata mitmeid nõudeid ja tähtaegu.

Kohustuste vaade on kujundatud illustreeritud sisu abil, pakkudes kasutajatele intuitiivset ülevaadet kohustustest **kuude lõikes**. Vaate visuaalne kujundus kasutab **värvikodeeringut**, mis on kasutajatele tuttav tähtajaliste kohustuste rakendusest riigiportaalis: punane tähistab möödunud tähtaega, andes kiire märguande kohustuse kiireloomulisusest; roheline tähistab tasutud kohustusi ning sinine tähistab tulevasi kohustusi, võimaldades ettevõtjatel tulevasi kohustusi ette planeerida.

Kasutajad saavad kohustuste vaateid avada ja sulgeda akordionina, mis vähendab esmase info üleküllust ning võimaldab keskenduda asjakohastele kohustustele.

Kohustuste vaate andmed pärinevad kohustuste rakendusest riigiportaalis, millega on liidestunud Eesti Pank ja RIK. Kuigi tänasel hetkel on liidestunud vaid kaks institutsiooni, on ambitsiooniks kaasata rohkem liidestujaid, et pakkuda veelgi laiemat ja täpsemat ülevaadet ettevõtjate kohustustest. Üheks potentsiaalselt väärtuslikumaks partneriks selles kontekstis on MTA, kelle kaasamine võiks oluliselt rikastada kohustuste vaate andmebaasi ning pakkuda ettevõtjatele põhjalikumat teavet nende maksukohustuste kohta.

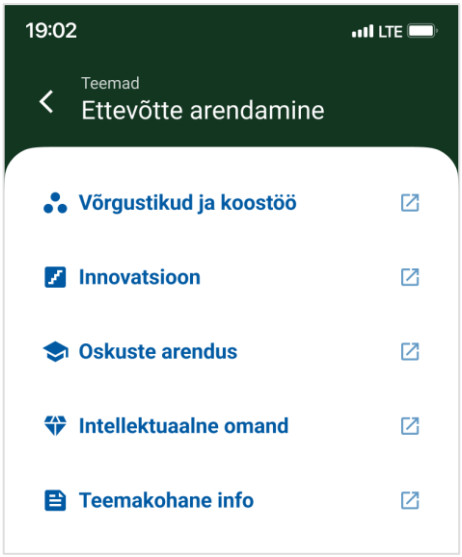
Joonis 52. Töötajad riigi mobiilirakenduses

Töötajad

Töötajate teemal on kasutatud vahekihi loogikat, mis võimaldab kasutajatel suunduda otse konkreetsete töötajatega seotud teemade juurde. See lähenemine võimaldab kiiret navigeerimist ja lihtsat ligipääsu vajalikule infole.

- **Registreeri töötaja**: link, mis suunab kasutaja edasi eMTA-sse, võimaldades töötajate registreerimist.
- **Töövõimetuslehed:** eraldi tabelina esitatud töövõimetuslehed annavad detailse ülevaate, sh informatsiooni lehe esitajate, põhjuse, avamise kuupäeva ning andmete olemasolul ka töövõimetuslehe kestuse kohta. Töövõimetuslehtede all on välja toodud täiendamise ootel olevad lehed ning avatud haiguslehed. Täiendamiseks ja lisainfo saamiseks suunatakse kasutaja edasi riigiportaali konkreetse töövõimetuslehe juurde.
- **Töökeskkonna esindajad:** kategooria hõlmab erinevate rollide, sh töökeskkonnaspetsialisti, esmaabiandjat, töökeskkonnavolinikku ja töökeskkonnanõukogu ülevaadet. Iga rolli puhul on esitatud esindaja nimi, andmete esitamise staatus (esitatud, esitamata või ei kohaldu) ning algusaeg. Kasutajatel on võimalik suunduda Tööinspektsiooni iseteenindusse edasisteks toiminguteks.
- **Töökeskkonna riskianalüüs:** kuvatakse kehtivad ja pooleli olevad riskianalüüsid koos esitamise või viimase muutmise kuupäevaga. Täiendava info vaatamiseks või toimingute jätkamiseks saab suunduda Tööinspektsiooni iseteenindusse.

Joonealuselt on välja toodud lingid eMTA-sse ja Tööinspektsiooni iseteenindustesse.

Joonis 53. Ettevõtte arendamine riigi mobiilirakenduses

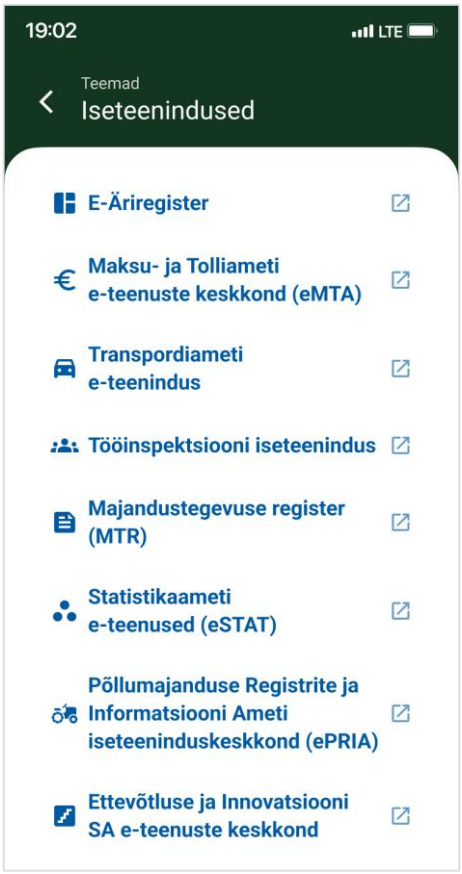
Ettevõtte arendamine

Ettevõtte arendamise teema koosneb mitmest alateemast, millele klikkides suunatakse kasutaja rakendusest välja riigiportaali mobiilivaates vastava kategooria juurde. See lähenemine võimaldab ettevõtjatel kiiresti pääseda vajaliku infoni, kasutades ära riigiportaali pakutavaid ressursse.

Iga alateema on seotud konkreetse kategooriaga, nt võrgustikud ja koostöö, innovatsioon, oskuste arendamine, intellektuaalne omand ja teemakohane info. Need kategooriad on koondatud **ettevõtte arendamise teemalehe** põhjal. Teemakohase info all on kuvatud riigiportaalis olemasolevad infoartiklid ettevõtte arendamise teemadel.

Pärast alateemale klikkimist suunatakse kasutaja vastava infokategooria juurde riigiportaalis.

Sama loogikat rakendatakse ka teistes sarnastes teemades, nagu turvalisus ja ohutus, keskkond ja kestlikkus ning ettevõtte lõpetamine. Need on teemad, kus puudub otsene rakendus, kuid olemas on informatiivne teemaleht eesti.ee ettevõtja portaalis.

Joonis 54. Iseteenindused riigi mobiilirakenduses

Iseteenindused

Töötubades tõid ettevõtjad välja mitmeid olulisi iseteeninduskeskkondi. Nende keskkondade lingid on kokku toodud iseteeninduste teema alla, et hõlbustada äritegevust ja pakkuda kiiret ligipääsu vajalikele teenustele.

Iseteenindustes on esitatud lingid järgmistele keskkondadele: e-äriregister, eMTA, Transpordiameti e-teenindus, Tööinspektsiooni iseteenindus, MTR, eSTAT, ePRIA ja Ettevõtluse ja Innovatsiooni SA e-teenuste keskkond. Need iseteenindused on ettevõtjate poolt esile toodud kui kõige olulisemad ja enim külastatud keskkonnad, kus tehakse peamisi äritegevusega seotud toiminguid.

Mõned iseteenindused on seotud konkreetsete teemadega ning on esitatud vastava teema all. Näiteks töökeskkonna riskianalüüsi saab koostada Tööinspektsiooni iseteeninduses. Selleks, et ettevõtjad ei peaks iga teema juurde eraldi minema, et leida link sobivale iseteenindusele, on loodud koonülevaade, mis koondab kõik kriitilised iseteeninduskeskkonnad ühte sektsiooni.

5. Ettepanekud ja soovitused

Analüüsi esimese etapi tulemusena valmisid prototüübid, mis näitlikustavad avavaateid – autentimata avalehte ja autenditud avalehte ehk ettevõtte töölauda, vasakmenüüd ning teemalehtede ülesehitust 2 teemalehe näitel:

1. kohustused – vahelehtedega teemaleht, mis sisaldab personaliseeritud ja ettevõttega vahetult seotud andmeid;
2. ettevõtte arendamine – üheleheline teemaleht.

Analüüsi teise etapi tulemusena valmis prototüüp riigi mobiilirakenduse ettevõtja vaatele, sh ettevõtja avaleht ning teemad.

Analüüsi käigus kerkis esile mitmeid ettepanekuid ja soovitusi eesti.ee ettevõtja vaate edasiarendamiseks, eesmärgiga parendada ettevõtjate kasutajakogemust ning pakkuda väärtuslikku teavet ühest kohast – eesti.ee portaalist. Järgnevalt on toodud mitmed ettepanekud ja soovitused nii eesti.ee riigiportaali ja mobiilirakenduse edasiarendamiseks tervikuna kui ka spetsiifiliselt ettevõtja vaate täiendamiseks ja rikastamiseks käesoleva analüüsi järgselt.

Navigatsioon

Kui ettevõtja navigeerib ülemisel menüüribal ettevõtja vaatesse, **suunatakse ta peale autentimist otse ettevõtte töölauale**. Kui aga ettevõtja on teemalehel, näiteks kohustuste teemalehe üldinfo vahelehel, kus on info avalik ka autentimata kasutajale, ja soovib näha täiendavat infot vahelehel, mis nõuab portaalis autentimist, siis on soovitus **pärast teemalehel autentimist suunata kasutaja otse sellele teemalehe vahelehele, kus ta algselt viibis ja kus ta ennast autentis**, et koheselt näha soovitud informatsiooni.

Eesti.ee portaali sisenemisel on ettevõtjatest kasutajate jaoks oluline, et kohe pärast autentimist tekiks võimalus nt *pop-up* aknas valida, millises rollis isik portaali siseneb – kas eraisiku või juriidilise isiku ehk ettevõtte esindajana. Juhul, kui isik on seotud mitme ettevõttega, võiks ta saada koheselt teha valiku, millist ettevõtet ta esindab ning seejärel jõuda valitud ettevõtte (nt Hambaravi OÜ) töölauale.

Ettevõtja avaleht – autentimata vaade

Soovitus kaaluda ettevõtja avalehel esitatud teemade kaartidel kuvatud **ikoonide kontrastsuse suurendamist** ning eesti.ee stiiliraamatus vastavate **klikitavate ja mitteklikitavate kaartide uuendamist**.

Ettevõtjad tõid prototüübi kasutajatestimiste käigus välja, et ikoonide kasutus on hea, kuna võimaldab teema sisu kiirelt haarata, kuid praeguse madala kontrastsuse tõttu ei pruugi ikoon kasutajate jaoks piisavalt nähtav olla. Ikoonide kuvamine kontrastsemana võimaldab ettevõtjatel teemasid visuaalselt kergesti ja kiiresti üksteisest eristada ning aitab teemadel paremini silma paista.

Üldine abi – KKK

Praeguses olukorras, kus eraisiku ja ettevõtja KKK-d ei ole sihtrühmade lõikes eristatud, on soovitus luua eraldi vaade mõlema sihtrühma jaoks. Ettevõtja vaates on soovitus KKK-s kuvada ainult ettevõtlusega seotud küsimused, samas kui kodaniku vaates käsitletakse kodaniku rolli puudutavaid teemasid. Selline lahendus tagaks, et ettevõtjad saavad neile suunatud ja asjakohase info, vähendades segadust ja kiirendades vajalike vastuste leidmist.

Vasakmenüü

Soovitus kaaluda vasakmenüü täiendamist ikoonidega ning menüü erinevate osade dünaamilist kuvamist. Analüüsi tulemusena selgus, et vasakmenüü kasutajamugavust ning info leidmise kiirust parendaks teemakohaste ikoonide lisamine nii ettevõtjatele kui ka eraisikutele suunatud teemade nimetuste ette (nt ettevõtte asutamine, kohustused jt). Hoides seejuures kooskõla kasutatud ikoonide vahel ehk kui teema kaardil on kasutatud ühte sümbolit, siis sama sümbol peaks olema leitav ka vasakmenüüst vastava teema eest. Analüüsi läbiviimise ajal on vasakmenüüs ikoonid kasutusel vaid autenditud vaates, eristades muust sisust nt e-teenused, töölaua, volitused ja postkasti, kuid ettevõtjate jaoks looks senisest rohkem väärtust ikoonide läbiv kasutamine menüüs.

Samuti selgus, et menüüst info otsimisel ja leidmisel on ettevõtjate jaoks oluline kõigepealt näha neid teemasid, mis ettevõtjaid puudutavad. Kasutajad tegid analüüsi jooksul korduvalt ettepanekuid kuvada vasakmenüü plokke dünaamiliselt ehk ettevõtja võiks „Info“ pealkirja all esmalt näha „Ettevõtjale“ suunatud teemade plokki, seejärel „Eraisikule“ teemasid ja viimasena „Üldinfo“ teemade plokki. Plokkide järjekord muutuks vastavalt portaali vaatele või kasutaja valitud rollile. Kui kasutaja on eraisiku rollis, siis on soovitus kuvada talle „Info“ pealkirja all esmalt „Eraisikule“ plokki, seejärel „Ettevõtjale“ ja viimasena „Üldinfo“ plokki.

Ettevõtte töölaud – autenditud vaade

Ettevõtte töölaua edasiarendamiseks tekkis analüüsi käigus mitmeid ettepanekuid, millest esimene on analüüsijärgselt oodatavalt lihtsamini realiseeritav ning teised kaks soovitust vajavad põhjalikumat äri- ja süsteemianalüüsi:

1. Soovitus viia analüüsijärgse arendustöö raames ellu töölaual paiknevate **komponentide personaliseerimise funktsionaalsus**:
    - võimaldades kasutajatel ettevõtte töölaual „Teemade“ ploki siseselt teemade kaarte ümber järjestada, peita ja nähtavale tuua;
    - võimaldades kasutajatel ettevõtte töölaual „Iseteenindused ja registrid“ ploki siseselt teemade kaarte ümber järjestada, peita ja nähtavale tuua.
2. Soovitus analüüsida **ettevõtte kohustuste kalendri lisamist töölauale**, mis sisaldaks ettevõtte personaliseeritud andmeid erinevate kehtivusaegade lõppemise kohta (nt volitused, (tegevus)lubade, sõidukite liikluskindlustus ja ülevaatus), ettevõtte kohustuste andmeid tähtajaliste kohustuste rakendusest ja MTA maksukalendri andmeid saabuvate ning ettevõttega vahetult seotud tähtaegade kohta.
3. Soovitus analüüsida „Iseteenindused ja registrid“ plokis paiknevate klikitavate kaartide rikastamist **vastavast iseteenindusest pärit personaliseeritud infoga**, nt lisada juurde märge kui mõnes iseteeninduses või registris on ettevõtja jaoks pooleliolevaid või tähelepanu nõudvaid toiminguid.

Teemalehed

Soovitus analüüsida võimalusi teemalehtede **visuaali ühtlustamiseks** ettevõtja avalehe vaatega, võttes aluseks nt ühelehelise teemalehe „ettevõtte arendamine“, eemaldades teemalehelt valge nn „artiklile“ viitava tausta, andes seeläbi teemalehe visuaalset avarust ning võimaldades teemalehe sees informatiivseid kaarte avaramalt kuvada.

Riigi mobiilirakendus

Alljärgnevalt on esitatud soovitused rakenduse tehniliste ja funktsionaalsete aspektide täiustamiseks, et tagada selle maksimaalne tõhusus. Soovitused tuginevad ettevõtjatelt saadud tagasisidel ning juhtrühma aruteludel.

- Pärast ärianalüüsi valmimist on soovitatav läbi viia **tehniline analüüs**, et hinnata rakenduse tehnilist realiseeritavust. See analüüs peaks keskenduma rakenduse arhitektuurilistele vajadustele, andmevahetuse mehhanismidele ning võimalikele integratsioonidele olemasolevate süsteemidega. Tehniline analüüs toetab hilisemat arendamist, tagades, et kõik kavandatud funktsioonid on tehniliselt teostatavad ning vastavad kasutajate ootustele ja vajadustele.
- Ettevõtjad on väljendanud huvi võimaluse vastu **uuendada kontaktandmeid otse rakenduse kaudu**. Tulevikus võiks rakendus toetada liidestust e-äriregistriga, et võimaldada andmevahetust ja kontaktandmete automaatset uuendamist äriregistris.
- Kasutajatestide käigus tõid ettevõtjad esile, et **tähelepanu vajavad teemad võiksid rakenduses olla selgelt esile toodud**. Soovitus on paigutada tähelepanu vajavad teemad ekraani ülaossa või kasutada silmapaistvaid värve ja sümboleid, et märku anda tulevasest tähtsajast või teema olulisusest. Selleks tuleks läbi viia täiendav analüüs, et leida parimad lahendused nii disaini kui ka teavituste esitamise osas.
- Ettevõtjate töötubades tõstatati idee visiitkaartide integreerimiseks rakendusse. Rakendus võiks võimaldada kasutajatel luua ja jagada **digitaalset visiitkaarti** potentsiaalsete koostööpartneritega. Lisaks võiks rakendus automaatselt salvestada saadud visiitkaardid, muutes kontaktide haldamise mugavamaks.

- Rakendusse võiks lisada **maksukalendri** funktsionaalsuse sarnaselt eMTA maksukalendrile, mis pakub informatiivset ülevaadet maksude tähtaegadest. Funktsionaalsus võiks esitada meeldetuletusi saabuvate tähtaegade kohta, aidates ettevõtjatel paremini hallata oma maksukohustusi.
- Ettevõtjad on väljendanud huvi rakenduse kaudu vahetu **suhtluse võimaldamiseks ametnike ja asutustega**. Rakendus võiks tulevikus toetada otsesuhtlust, mis võimaldaks ettevõtjatel lahendada küsimusi ja probleeme kiiremini ja tõhusamalt.
- Riigi mobiilirakenduse kasutajatestide käigus ilmnes, et nii kodaniku kui ka ettevõtja vaates ekraani ülanurgas asuv profiili ikoon põhjustab segadust. Kasutajad arvasid esialgu, et see viib neid tagasi kodaniku vaatesse, kuid tegelikult suunab ikoon kasutaja eesti.ee rakenduse infolehele. Segaduse vältimiseks ja kasutajakogemuse parandamiseks soovitatakse asendada profiili ikoon spetsiaalse **info ikooniga** nii ettevõtja kui ka kodaniku vaates.

Muud soovitused

Lisaks analüüsitud ning prototüübis visualiseeritud vaadetele tekkis analüüsi käigus vajadus täiendavate lehekülgede loomise järele eesti.ee ettevõtja vaatesse.

Soovitus luua ettevõtja vaatesse uus lehekülg „**Kõik e-teenused**“, mida ettevõtja näeb nii autentimata kui ka autenditud vaates ning kuhu ta jõuab kas avalehe või töölaua kaudu klikkides lingile „Kõik e-teenused“ või vasakmenüüst valides „E-teenused“. Uue lehekülje loomine toimub soovituslikult vahetult pärast analüüsi valmimist, ettevõtja avalehe ja töölaua arendamisega paralleelselt, et avalehele ja töölauale vastav link lisada. Lehekülje eesmärk on ühte vaatesse kokku tuua kõik ettevõtjatele suunatud e-teenused, mis on analüüsi läbiviimise seisuga eesti.ee ettevõtja vaates esitatud eraldi alamlehekülgedel ning kättesaadavad ainult autenditud vaates.

Soovitus luua ettevõtja vaatesse uus lehekülg või artikkel „**Kõik iseteenindused ja registrid**“, mida ettevõtja näeb nii autentimata kui ka autenditud vaates ning kuhu ta jõuab kas avalehe või töölaua kaudu klikkides lingile „Kõik iseteenindused ja registrid“. Uue lehekülje loomine toimub soovituslikult vahetult pärast analüüsi valmimist, ettevõtja avalehe ja töölaua arendamisega paralleelselt, et avalehele ja töölauale vastav link lisada. Ettevõtjatele suunatud riigi erinevate asutuste iseteeninduste ja registrite nimekiri koostati esmalt ettevõtjate jaoks ühtse veebipõhise kontaktpunkti visiooni 2020-2025 väljatöötamise raames. Käesoleva analüüsi käigus kaasajastati iseteeninduste ja registrite nimekirja (vt Lisa 2), mis saab olla uue lehekülje sisustamise lähtekohaks.

Pärast projekti lõppu on soovitatav, et tellija koostaks ja viiks ellu **kommunikatsiooniplaani laiemas avalikkuses**, et teavitada ettevõtjaid projekti tulemustest ning sellest, mis neid ees ootab. See hõlmab uuendatud ettevõtja vaadet riigiportaalis ja ettevõtja vaate lisamist riigi mobiilirakendusse. Kommunikatsiooni eesmärk on tagada, et ettevõtjad oleksid teadlikud neile loodud võimalustest, toetades seeläbi Eesti ettevõtluskeskkonda ning suunates ettevõtjaid tõhusamalt kasutama riigi pakutavaid teenuseid ja ressursse.

Lisad

Lisa 1. Teemalehtede sisu ja struktuur

Esitatud eraldi failina.

Lisa 2. Iseteeninduste ja registrite nimekiri

Esitatud eraldi failina.

www.pwc.ee

© 2025 AS PricewaterhouseCoopers Advisors. Kõik autoriõigused kaitstud. “PwC” viitab Eesti seaduste alusel asutatud ja tegutsevale äriühingule AS PricewaterhouseCoopers Advisors või kontekstist lähtuvalt teistele PricewaterhouseCoopers International Limited rahvusvahelise võrgustiku liikmetele, kellest igaüks on eraldiseisev ja sõltumatu juriidiline isik.

AS PricewaterhouseCoopers Advisors, Tatari 1, 10116 Tallinn, t 614 1800, ee_info@pwc.com